

Vestiging Amsterdam ■
Zekeringstraat 46
Postbus 59112
1040 KC Amsterdam

Vestiging Eindhoven ■
Venturelab-s
Klokgebouw 126
5617 AB Eindhoven

Vestiging Zwolle ■
Burg. Drijbersingel 25
Postbus 652
8000 AR Zwolle

Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel

*Onderzoek naar uitgangspunten voor toekomstbestendig kwalitatief
hoogwaardig onderwijs en onderwijsvoorzieningen op Texel*

Opdrachtgever

Gemeente Texel / Stuurgroep Ontwikkeling Onderwijs Texel

Referentienummer

915070/20160408

Samenstelling

Hidde Benedictus

Ieke Koning

Maarten Groenen

DEFINITIEF, 8 april 2016

Voorwoord

Met veel plezier en passie hebben scholen, kinderen, ouders in de denktank, maatschappelijke instellingen en de bestuurders van de scholen op Texel samen met de gemeente gewerkt aan het contourendocument 'Ontwikkeling Onderwijs Texel'.

Het woord 'contouren' betekent zoiets als hoofdlijn. Deze is geschetst in het document. Wij zijn ervan overtuigd dat de globale afbakening die voor u ligt, uiteindelijk zal leiden tot het realiseren van hoogwaardig onderwijs en onderwijsvoorzieningen op Texel!

Eigentijds, gemêleerd en met respect voor tradities. In het Onderwijs Centrum Texel waar leerlingen graag zijn en leerkrachten de ruimte hebben geïnspireerd onderwijs te verzorgen. Voordat het zo ver is, moeten veel onderwerpen uit deze contourennota verder worden besproken en uitgewerkt. Dat gaan we doen in fase 2.2 en verder van dit project. De uiteindelijke vorm en inhoud staat nog niet vast in deze initiatieffase. De uitgangspunten wel!

In de vijfde nota voor ruimtelijke ordening komt het begrip 'contouren' ook voor. Het is een instrument dat wordt gebruikt om de ruimtelijke contrasten in Nederland in stand te houden en een goede balans te vinden tussen de verschillende ruimteclaims. Rode en groene contouren bepalen de grenzen waar gebouwd kan worden.

Wel, de bestuurders, als leden van de stuurgroep, en de directeuren van de scholen, die zitting hebben in de projectgroep, kunnen zich goed vinden in een dergelijk onderscheid in de context van het onderwijs. Contrasten maken verschillen duidelijk en maken keuzen in het onderwijsaanbod voor de Tesselaars mogelijk. Scholen vinden en ondersteunen elkaar op overeenkomsten. En blinken uit in verschillen. Zij hebben elkaar nodig om de variëteit en de kwaliteit in het Tessels onderwijslandschap te realiseren.

Het is verheugend te constateren dat de gemeente Texel en de onderwijsorganisaties zo eensgezind samenwerken aan het realiseren van subliem onderwijs, op maat en thuisnabij.

Stuurgroep Ontwikkeling Onderwijs Texel
Gert Jan Veeter
(voorzitter stuurgroep en voorzitter College van bestuur van Sarkon)

Inhoud

Voorwoord	2
1 Inleiding	5
2 Onderwijs en kwaliteit	7
2.1 Gedeelde visie op het onderwijs en pedagogisch didactisch handelen	7
2.2 Afspraken tot vormgeving en behoud van keuzemogelijkheden	9
2.3 Onderlinge ondersteuning bij ontwikkelingen en kwaliteitsverbetering	10
2.4 Bijdrage Onderwijs Centrum Texel (OCT) aan kwaliteit onderwijs en bestending onderwijs	11
2.5 Vormgeving beleid Passend Onderwijs	12
3 Samenwerking	13
3.1 Samenwerkingsdomeinen	13
3.2 Samenwerking tussen onderwijs en voor- en buitenschoolse voorzieningen	15
3.3 Samenwerkingsvormen met (maatschappelijke) organisaties	16
3.4 Samenwerkingsmogelijkheden PO en VO	18
4 Onderwijsvernieuwing en innovatie	19
4.1 Onderwijsvernieuwingen komende vier jaar	19
4.2 Randvoorwaarden succesvolle implementatie onderwijsvernieuwingen	20
4.3 Trends lange termijn	21
5 Huisvesting basisscholen Den Burg	23
5.1 Onderwijs Centrum Texel	23
5.2 Toekomstscenario huisvesting	24
5.3 Uitgangspunten huisvesting	26
5.4 Ruimtebehoefte onderwijscentrum	27
6 Financiële afweging huisvesting	29
6.1 Inleiding	29
6.2 Scenario 1 - Behouden huidige situatie	29
6.3 Scenario 2 - Upgrade bestaande schoolgebouwen	30
6.4 Scenario 3 - Realisatie OCT	31
6.5 Totalen	33
7 Vervolg	34
7.1 Kaders voor vervolg	34
7.2 Parallele trajecten	36
7.3 Uit te werken punten	36
Bijlage 1: Projectorganisatie	37
Bijlage 2: Nulmeting schoolgebouwen	38
Bijlage 3: Enquêtes	39
Bijlage 4: Tekeningen onderwijscentrum door leerlingen	40
Bijlage 5: Procesplan Ontwikkeling Onderwijs Texel	41

Bijlage 6: Kenmerken per school 42

Bijlage 7: verloop overcapaciteit / ruimte tekort 43

1 Inleiding

Voor u ligt het contourendocument van het project Ontwikkeling Onderwijs Texel (zie bijlage 5 voor het procesplan). Een project met als doel bij te dragen aan de visie dat kinderen op Texel kwalitatief onderwijs op maat krijgen, waar mogelijk thuisnabij. Dit in het perspectief van een sterk veranderende samenleving die om nieuwe vaardigheden vraagt en een forse krimp in het aantal leerlingen in de periode 2009 tot 2023 (gemiddeld een afname van 36%). In de onderwijsvisie 'Passend Thuisnabij Onderwijs op Texel' is een perspectief geschetst voor de toekomst van het Tesselse onderwijs. Dit contourendocument is het vervolg daarop.

Aanleiding

Doel is te borgen dat de scholen op Texel gezond zijn, dat de kwaliteit van het onderwijs op Texel wordt versterkt en vernieuwd. Op zich is dit een uitdaging, maar de urgentie wordt versterkt door de verwachte krimp. Het aantal kinderen op het eiland daalt in de periode 2009-2023 met circa 36%. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en hebben ambities ten aanzien van samenwerking en kwaliteitsverbetering. Streven is dat de kinderen op Texel kwalitatief goed onderwijs op maat krijgen, waar mogelijk thuisnabij. De scholen gaan daarbij - zonder concurrentie op het werven van leerlingen - samenwerken als ware er één organisatie met daarbinnen behoud van diversiteit. De verantwoordelijkheid van de gemeente richt zich op de gebouwen. De kwaliteit van de gebouwen van de scholen in de buitendorpen is goed, in Den Burg liggen er wel kwalitatieve en strategische vraagstukken.

Werkwijze

Schoolbesturen en gemeente hebben in aanloop naar het project 'Ontwikkeling Onderwijs Texel' een visie (Passend Thuisnabij Onderwijs op Texel) geformuleerd, een perspectief geschetst voor de scholen op Texel en een projectorganisatie opgezet. Met het opstellen van het contourendocument is een volgende fase ingegaan waarbij ideeën, kansen en mogelijkheden nader zijn verkend. Voor de ontwikkeling van het voorliggende contourendocument is gebruikgemaakt van een stuurgroep (bestaande uit bestuurders van de betrokken scholen en een afvaardiging vanuit de gemeente) en een projectgroep (directeuren/schoolleiders van de scholen, Scholengroep Texel en een afvaardiging vanuit de gemeente). Om input te vergaren zijn enquêtes uitgezet onder alle ouders en medewerkers die aan de scholen verbonden zijn en er zijn enquêtes gehouden onder leerlingen en maatschappelijke organisaties. Daarnaast zijn er vijf denktankbijeenkomsten geweest, zijnde een groep leerlingen, leerkrachten, ouders, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Doelstelling

Doel van het contourendocument is:

- Verkennen van de mogelijkheden voor onderwijsvernieuwing en kwaliteitsverbetering;
- Verkennen van mogelijke samenwerkingsverbanden;
- Verzamelen van ideeën en kansen voor de ontwikkeling van een onderwijscentrum in Den Burg (het Onderwijs Centrum Texel - OCT) en opmaat te zijn naar het Programma van Eisen en de haalbaarheidsstudie;
- Beantwoording van vragen van de besturen en gemeente die nodig zijn voor verdere besluitvorming.

Nadrukkelijk schetst dit contourendocument daarmee nog geen eindbeeld. Wel is het een belangrijke stap in het proces om te komen tot kwalitatief en toekomstbestendig onderwijs op Texel. Na afronding en vaststelling van het contourendocument bestaat een concreter beeld over wat de ambities zijn voor het onderwijs op Texel, welke kansen en mogelijkheden er zijn en welke partijen hier een bijdrage aan willen leveren. Verder benoemt het contourendocument wat het Onderwijs Centrum Texel inhoudt en hoe dit centrum voornoemde processen kan ondersteunen.

Leeswijzer

In het procesplan dat voor het project ‘Ontwikkeling Onderwijs Texel’ is opgesteld, hebben de besturen en gemeente gezamenlijk een aantal vragen geformuleerd. Het contourendocument beantwoordt deze vragen. Het voorliggende document is opgebouwd aan de hand van de vragen uit het procesplan, die zich concentreren rond vier thema’s:

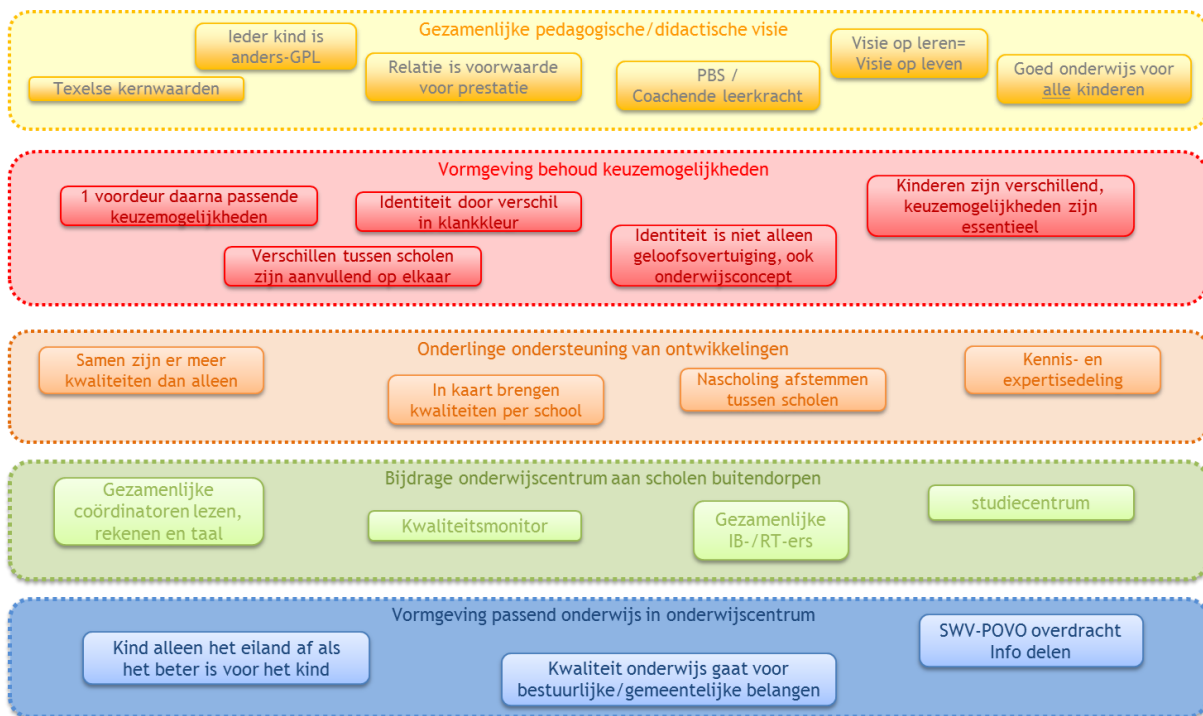
1. De inhoud, vorm en kwaliteit van het onderwijs op de Tesselse scholen (hoofdstuk 2);
2. Samenwerking tussen scholen en mogelijke andere maatschappelijke partners (hoofdstuk 3);
3. (Verdere) ontwikkeling van bestaande en nieuwe onderwijsinnovaties (hoofdstuk 4);
4. Haalbaarheid clustering huisvesting van de basisscholen van Den Burg: Onderwijs Centrum Texel (OCT) (hoofdstuk 5).

In vervolg op de onderwijsvisie Passend Thuis nabij Onderwijs op Texel heeft de focus in eerste instantie gelegen op het basisonderwijs. In fase 2.2. en verder van het project Ontwikkeling Onderwijs Texel zal OSG De Hogeberg volledig participeren, zowel ten aanzien van de samenwerking PO-VO (doorlopende leerlijn) als de onderwijshuisvesting.

NB. In het document worden verschillende onderwerpen op meerdere plekken besproken. Dit komt voort uit het uitgangspunt ieder onderwerp te benoemen wanneer het aangesneden thema daarom vraagt.

2 Onderwijs en kwaliteit

Afbeelding: door de projectgroep geïnventariseerde ideeën over onderwijs en kwaliteit

2.1 Gedeelde visie op het onderwijs en pedagogisch didactisch handelen

Kwaliteit

Kwaliteit van onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Versterken van de kwaliteit van het onderwijs is dan ook een belangrijk gedeeld doel van niet alleen de scholen op Texel, maar ook van de ouders, de gemeente, ondernemers en maatschappelijke instellingen.

Kwaliteit valt of staat met de kwaliteit van de leerkrachten. Uit de enquête blijkt dat medewerkers, ouders en leerlingen het daarover met elkaar eens zijn. Versterking van de kwaliteit ontstaat vanuit die interpretatie vooral door professionalisering, bijscholing en kennisontwikkeling van leerkrachten en door meer kennisuitwisseling tussen docenten. Daarbij is door ouders specifiek benoemd dat het OCT er toe moet bijdragen dat docenten beter worden ondersteund in de organisatie en facilitering, zodat leerkrachten meer tijd en ruimte hebben om zich specifiek te richten op het onderwijs zelf.

“Kwalitatief goed onderwijs is bittere noodzaak om goed gekwalificeerd personeel naar Texel te halen”¹

Het onderwijs op Texel zou beter moeten zijn dan aan de wal. Met die uitspraak schetst één van de leden van TOP (Tessels Ondernemers Platform) het belang van goede kwaliteit van onderwijs. Kwalitatief goed onderwijs draagt er aan bij dat Texel voor (jonge) gezinnen een aantrekkelijke vestigingsplaats is. Voor ondernemers biedt het daarnaast (meer) vertrouwen dat de arbeidsmarkt duurzaam op orde is.

¹ Uitspraak TOP

Andere aspecten die genoemd zijn bij kwaliteit zijn:

- De leeromgeving als ‘derde pedagoog’ (de mate waarin het gebouw / de leeromgeving het onderwijs stimuleert, faciliteert en uitdaagt, de aanwezigheid van materiaal);
- De aanwezigheid van voldoende leeftijdsgenootjes;
- De mate waarin leerlingen persoonlijke aandacht krijgen en/of werken in kleine groepjes;
- De breedte van het aanbod, met specifiek extra programma zoals muziek, sport, koken, creativiteit, techniek of extra taalonderwijs (in de Tesselse context specifieke vraag naar Engels, Duits en hospitality);
- Gebruik van een gezamenlijk leerlingvolgsysteem, zodat leerlingen beter kunnen worden gevolgd en meer warme overdracht (VVE-PO-VO²) plaatsvindt.

Maatwerk en diversiteit

Meer maatwerk en het creëren van een betere aansluiting op de ontwikkeling van elk individueel kind is nodig om de kinderen voor te bereiden op een steeds veranderende maatschappij. Dit is een belangrijk gedeeld doel van alle betrokkenen. Hiermee wordt beoogd:

- Alle leerlingen met een extra onderwijsbehoefte de ondersteuning te kunnen bieden die ze nodig hebben binnen het primair onderwijs op Texel (Passend Onderwijs);
- Slimme leerlingen met behoefte aan extra uitdaging of programmaverrijking/-verdieping te kunnen bieden zodat deze leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen (plusprogramma’s, keuzemodules);
- Leerlingen met verschillende leerstijlen / intelligenties op de voor hen meest effectieve manier te laten leren en zich te ontwikkelen;
- Betere aansluiting te vinden op de ontwikkelfase van elk individueel kind;
- In te kunnen spelen op de behoeften van Texel met in het bijzonder de grote groep kinderen waarvan de ouders in het hoogseizoen werken zodat er behoefte bestaat aan flexibilisering van het jaarrooster en er alternatieve vakantieperiodes mogelijk zijn.

Door een goede aansluiting van onderwijs en ondersteuning is het mogelijk vrijwel alle kinderen op Texel onderwijs te bieden. Op dit moment is dit feitelijk al het geval: slechts enkele kinderen volgen onderwijs aan de wal vanwege de specialistische ondersteuningsvraag. Vanwege dit specialistische karakter is het niet de intentie dit te veranderen. Verbetering van dit punt ligt er vooral in dat - door betere aansluiting van onderwijs en ondersteuning - er vroegtijdiger signalering en bijsturing kan plaatsvinden, waardoor kinderen wellicht langer in het regulier onderwijs blijven of tijdig naar een andere passende plek kunnen gaan.

De scholen willen kinderen met specifieke talenten alle ruimte bieden om deze te ontwikkelen, bijvoorbeeld leerlingen met topsportambities of creatieve talenten. Bijvoorbeeld: een kind met topsportambities besteedt veel tijd aan training en zal soms behoefte hebben aan een aangepast (flexibel) lesprogramma waarin de tijden en het programma rond de trainingen kan worden vormgegeven. In het Voortgezet Onderwijs bestaan 29 zogenaamde LOOT-scholen waar dit al praktijk is.

De wijze waarop de scholen op Texel inhoudelijk invulling willen geven aan deze gedeelde ambities is opgenomen in hoofdstuk 4.

---

² Doorgaande leerlijn; VVE = Voorschoolse educatie, PO = Primair Onderwijs, VO = Voortgezet Onderwijs

Eén pedagogische huisstijl

Met pedagogische huisstijl doelen de scholen op de manier waarop de medewerkers van de school zich presenteren door pedagogisch handelen. De scholen willen graag komen tot gelijke pedagogische afspraken/regels, waarbij alle scholen/medewerkers gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor *alle* leerlingen. Dit betreffen bijvoorbeeld huisregels ten aanzien van gedrag, betrokkenheid, veiligheid en geborgenheid. De scholen zitten nu redelijk op een lijn, maar werken met verschillende concepten. Zonder afbreuk te willen doen aan deze concepten vinden de scholen het van belang dat er voor het Tessels onderwijs inclusief OSG De Hogeberg één huisstijl komt, waarin de uitgangspunten en principes worden vertaald naar concreet waarneembaar leerkrachtengedrag. Vanuit de enquêtes en denktankbijeenkomsten met ouders en leerlingen zou het goed zijn daarin specifiek aandacht te besteden aan pesten (preventie van en optreden bij) omdat dit duidelijk een punt van zorg is bij de voorgestelde clustering van de scholen in Den Burg (vergroten schaal en beperken alternatieve mogelijkheden schoolkeuze).

2.2 Afspraken tot vormgeving en behoud van keuzemogelijkheden**Keuzemogelijkheden op didactiek en aanbod zijn essentieel**

Kinderen zijn verschillend en hebben verschillende behoeften, leerstrategieën, niveaus en interesses. Via gepersonaliseerd leren gaan de scholen hierop inspelen en met dit doel brengt Ontwikkeling Onderwijs Texel de mogelijkheden bij elkaar. Hiermee ontstaan keuzemogelijkheden ten aanzien van:

Keuzemogelijkheden in didactiek en onderwijsconcept

Met verschil in didactiek kan beter worden aangesloten bij de leer- en ontwikkelstrategie van een individuele leerling. Om die reden is het belangrijk dat er verschil in didactiek bestaat in het Tesselse onderwijs.

Keuzemogelijkheden in programma

Door bundeling van alle expertises en mogelijkheden van de scholen, inclusief de OSG, ontstaan er meer mogelijkheden voor extra programma's. De scholen denken hierbij aan componenten vanuit cultuur, sport en techniek. Ouders vragen daarbij specifiek naar meer mogelijkheden om 'te doen' (makersonderwijs), bijvoorbeeld ontwerpen, een 'bouwleerlab' of via workshops.

Mogelijkheden voor extra ondersteuning aan leerlingen

Door een directere verbinding tussen onderwijs en ondersteuning en specifiek de aanwezigheid van ondersteuners en maatschappelijke voorzieningen, is er beter te werken aan preventie (zie verder hoofdstuk samenwerking).

Keuzemogelijkheid op levensbeschouwelijke identiteit heeft afnemend belang

Bij de enquête is ouders gevraagd waar zij de keuze voor de school op baseren. De kwaliteit van het onderwijs en van leerkrachten is voor ouders van alle scholen zeer belangrijk. In de buitendorpen speelt daarnaast vanzelfsprekend nabijheid ook een belangrijke rol: Ouders vinden het belangrijk dat kinderen in de buurt naar school gaan (beperkte reistijd) en dat kinderen met buurtgenoten spelen. In Den Burg is naast de kwaliteit van leerkrachten ook de gebruikte lesmethode een belangrijke reden om voor een school te kiezen. Daarnaast hebben enkele scholen aanvullende criteria: de Vrije School (daar wordt op onderwijsconcept gekozen), SBO de Kompaschool (ondersteuning) en de Jac. P. Thijsseschool (voldoende leeftijdgenoten). Uit de enquêtes komt dus naar voren dat ouders levensbeschouwelijke identiteit niet als één van de onderscheidende kenmerken hanteren bij de keuze voor een school. In de denktankbijeenkomst met ouders is de rol van de identiteit van de scholen besproken, ook met het oog op het OCT. Uitkomst was dat ouders zich kunnen voorstellen dat de schotten tussen de scholen (op termijn) verdwijnen. Daarbij doen de ouders een beroep op de scholen om elk de eigen krachten te benoemen en te identificeren welke

kwaliteiten ze in ieder geval willen behouden en willen meenemen naar het onderwijscentrum. Het onderwijscentrum is dan een groeimodel waarbij de scholen steeds nauwer samenwerken en waar voldoende keuzemogelijkheden zijn vanuit de behoefte van het kind. Een mogelijk vergezicht is het samengaan tot één school, overigens is dat per heden geen concreet doel.

Ook vanuit de maatschappelijke organisaties wordt aangedrongen op het ontschotten van (verlagen van de drempels tussen) de scholen. Voor een optimale samenwerking tussen de aan het onderwijscentrum verbonden partijen en voor een maximale ondersteuning en ontwikkeling van de kinderen, is het belangrijk dat alle mogelijkheden voor alle kinderen bereikbaar zijn. Exclusiviteit van methoden of activiteiten en/of concurrentie beperken de ontwikkelkansen van kinderen en beperken de samenwerkingsmogelijkheden tussen de scholen en maatschappelijke organisaties.

De helft van de medewerkers ziet de eigen levensbeschouwelijke visie als een onderscheidend kenmerk. Ze vinden het behoud van de eigen identiteit belangrijk, 13% wil de verschillen graag versterken. Slechts 7% van de medewerkers vindt behoud van de eigen identiteit niet belangrijk. Medewerkers zien vooral het belang van het intensiveren van de samenwerking (zie volgende paragraaf).

Leerlingen geven over een onderwijscentrum aan dat hierdoor een gebouw kan ontstaan dat te druk is (behoud menselijke maat is daarmee dus belangrijk aandachtspunt) en dat voorkomen van pesten meer aandacht moet krijgen omdat de schoolkeuze beperkt is. Positief vinden zij dat ze ook hun vrienden van buiten de school nu tegenkomen en je weet met wie je op de OSG komt. Leerlingen geven in de verbetering van het onderwijs aan dat ze graag meer plusprogramma's willen zien en meer in kleinere groepjes willen werken.

2.3 Onderlinge ondersteuning bij ontwikkelingen en kwaliteitsverbetering

Kansen ten aanzien van kwaliteitsverbetering

Kwaliteit wordt door medewerkers, ouders en leerlingen sterk gekoppeld aan de docenten. Samenwerking door de Tesselse scholen biedt mogelijkheden om op dit punt de kwaliteit te verbeteren:

- Via kennisuitwisseling en expertisedeling de leerkrachten professionaliseren;
- Door bundeling meer mogelijkheden voor kennisontwikkeling;
- Door opzetten van een Texelpool mogelijkheden voor inzet van vervangers bij ziekte verbeteren;
- Het gezamenlijk organiseren van nascholing in de nabijheid / op Texel;
- Maar ook: inventariseren van aanwezige onderscheidende kennis en expertise en op basis hiervan nascholing aan andere scholen organiseren;
- Door inzetten van specifieke vakleerkrachten of experts over de verschillende scholen heen aanwezige kwaliteit(en) voor meer leerlingen beschikbaar maken;
- Zorgdragen voor (op termijn) eenzelfde administratie en leerlingvolgsysteem.

Scholengroep Texel als coördinerende organisatie

Voor de kwaliteit van onderwijs mag het niet uitmaken of een leerling in Den Burg of in één van de buitendorpen naar school gaat. De Scholengroep Texel is een organisatie die kan zorgen voor een efficiëntere organisatie van het onderwijs en de facilitering daarvan in Den Burg en in de buitendorpen. Hierdoor kan 'ballast' worden weggehaald van de individuele scholen (ontlasten) zodat **meer tijd voor het primaire proces** beschikbaar is.

Uitgangspunt is dat de samenwerking vanuit één gemeenschappelijk doel maximaal wordt vormgegeven, als ware de scholen onderdeel van één onderwijsorganisatie³. Hiervoor zal de structuur van de Scholengroep Texel een ontwikkeling doormaken. Gedacht wordt aan herverdeling van portefeuilles over de huidige schoolleiders, efficiënt inzetten van bijvoorbeeld contactpersonen, bundeling van opleidingsvragen, afstemming met partners op Texel en inzetten van en benutten van de kwaliteit van specifieke vakleerkrachten. Een en ander met als doel specifieke (persoonlijke) kwaliteiten gericht en effectief in te kunnen zetten. De gewenste diversiteit is niet bedoeld als middel voor concurrentie, maar om de beste aansluiting te vinden op de behoefte van het kind.

2.4 Bijdrage Onderwijs Centrum Texel (OCT) aan kwaliteit onderwijs en bestending onderwijs

Met het project Ontwikkeling Onderwijs Texel wordt beoogd om het onderwijs *op heel Texel* te versterken. Door een sterk onderwijsnetwerk wordt het onderwijs op heel Texel bestendigd.

Bijdrage organisatie aan kwaliteit onderwijs op heel Texel

Door het onderwijs op Texel in zijn geheel te beschouwen (Scholengroep Texel), ontstaan voordelen op het gebied van organisatie, waardoor de kwaliteit verbetert:

- Vanuit de Scholengroep Texel kan coördinatie plaatsvinden op aanvullende activiteiten (o.a. cultuur, sport). Een coördinerend loket ten behoeve van aanvullende activiteiten maakt het onderwijs slagvaardiger in het organiseren van extra activiteiten en maakt de afstemming met partners makkelijker.
- Scholengroep Texel zal een aantal coördinatoren benoemen, zoals taal- en rekencoördinatoren. Deze werken kwaliteit verhogend op het taal- en rekenonderwijs en kunnen ondersteuning leveren aan alle scholen op Texel. Doordat niet iedere school voor zich deze expertise hoeft te ontwikkelen en onderhouden ontstaat er meer tijd voor het primaire proces.
- Verdere specialisatie van medewerkers en scholen op Texel zorgt ervoor dat de kwaliteit van het onderwijs verbeterd wordt, de Scholengroep Texel zorgt voor uitwisseling en het coördineren van de inzet van deze kennis. Een school (ofwel in een buitendorp, ofwel in Den Burg) kan zich specialiseren in een bepaalde richting, waarna alle scholen hiervan kunnen profiteren.

Bijdrage OCT aan kwaliteit onderwijs op heel Texel

Het OCT kan op verschillende manieren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs op Texel:

- Door nabijheid van de scholen binnen het OCT kan de organisatie van onderwijs efficiënter geregeld worden, zodat er meer tijd over blijft voor het primaire proces.
- Binnen het OCT is ruimte voor samenwerking met verschillende partners (zie hoofdstuk 3), door de nabijheid in het OCT wordt die samenwerking versterkt. Deze aanwezige professionele ondersteuning en verruiming van het aanbod biedt kinderen de maximale mogelijkheden zich te ontwikkelen.
- Het ontwikkelen van het OCT biedt de mogelijkheid een duurzame voorziening neer te zetten, passend in de huidige tijd en binnen de duurzaamheidsambitie van Texel. Door de vormgeving en zichtbaarheid van de duurzame maatregelen kan het gebouw helpen de kinderen zich bewust te worden van de duurzaamheidsambitie.
- Een nieuw gebouw met een flexibel bouwconcept kan een bijdrage leveren in de toekomstbestendigheid voor onderwijsvernieuwingen in de toekomst.

³ Zie paragraaf 3.4 Samenwerking op Organisatie in 'Passend thuisnabij onderwijs op Texel', dd. 23-09-2013.

Behouden van scholen in buitendorpen

Het behoud van de scholen is, zolang het kwalitatief en onderwijskundig verantwoord is⁴, uitgangspunt bij de ontwikkeling van het OCT. Uit de diverse gesprekken die ICSadviseurs heeft gevoerd, blijkt dat het voortbestaan van de scholen in de buitendorpen duidelijk een onderwerp van zorg en discussie is op Texel. Ouders in de buitendorpen vinden de nabijheid van een school overwegend zeer belangrijk. Gelijktijdig leeft de vraag in de samenleving in hoeverre het houdbaar is de scholen op langere termijn in stand te houden. Verschillende organisaties plaatsen hier kritische kanttekeningen bij, onder meer doordat de ontwikkeling van het OCT de scholen in de buitendorpen verder 'leeg kan trekken'. Doel is echter door een efficiënte organisatie binnen de Scholengroep en het OCT een bijdrage te leveren aan de instandhouding van de kwaliteit van de scholen in de buitendorpen.

2.5 Vormgeving beleid Passend Onderwijs

IKC ontwikkeling Texel

Onderdeel van het project Ontwikkeling Onderwijs Texel is de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum (IKC). Een IKC is een verzamelnaam voor organisaties die samenwerken om onderwijs en opvoeding in een doorgaande lijn te waarborgen, van 0-12 / 18 jaar. Denk hierbij aan samenwerking tussen consultatiebureaus, peuterspeelzalen, voor- en naschoolse opvang, scholen, speciaal onderwijs en culturele instellingen (zie het hoofdstuk samenwerking). De schoolbesturen zien de samenwerking met kinderopvang als noodzaak om passend onderwijs goed vorm te kunnen geven. Kinderen leren binnen en buiten de school, onder meer via voorschoolse educatie.

Uniek voor Texel is dat Texel - binnen het regionale samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland (SWV) - één van de drie IKC's met speciaal basisonderwijs zal worden (in het geval van Texel betreft dit SBO de Kompaschool). Daarmee ontsluit de IKC-gedachte veel mogelijkheden voor extra ondersteuning / begeleiding voor alle scholen. Het wordt eenvoudiger om ook bij andere kinderen even mee te kijken waardoor kinderen langer in het reguliere onderwijs kunnen blijven. Bij de IKC-ontwikkeling met specifieke ondersteuningsverbreding is als aandachtspunt geformuleerd dat de ontwikkeling goed in balans moet zijn met de mogelijkheden voor 'meerkunners'.

Oorspronkelijk is de IKC-ontwikkeling op Texel als separaat proces gestart, vanuit de behoefte van het SWV. Ontwikkeling Onderwijs Texel leidt tot het uitgangspunt dat heel Texel als één IKC gezien wordt, en het IKC-gedachtegoed is daarom onderdeel van het project Ontwikkeling Onderwijs Texel. Het voorgaand benoemde proces, waarin heel Texel als één IKC wordt gezien, kan worden versterkt door de realisatie van het OCT.

In hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 wordt de IKC-ontwikkeling beschreven vanuit de samenwerking van scholen met voor- en buitenschoolse voorzieningen.

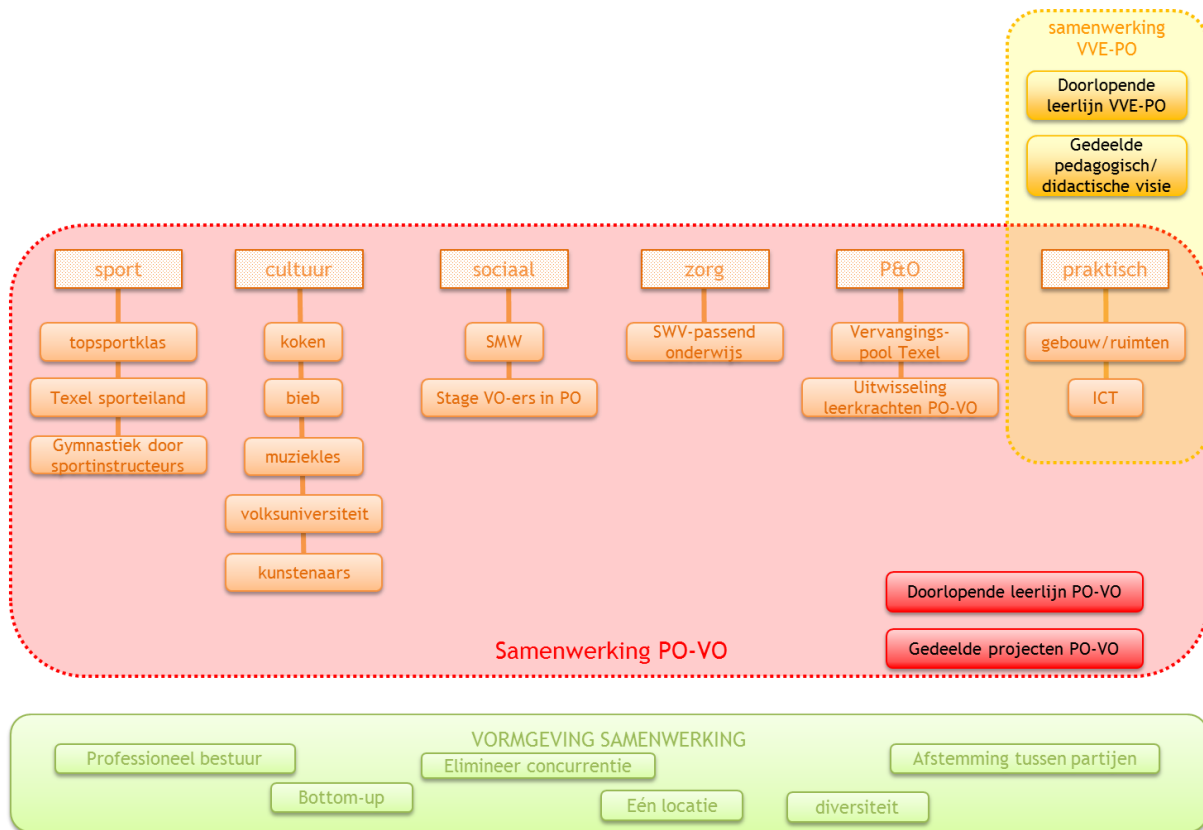
---

⁴ De Scholengroep bepaalt gezamenlijk wat de kwalitatieve eisen zijn voor het voortbestaan van een school, een aanzet voor de kwaliteitsmeetlat is neergelegd in de onderwijsvisie 'Passend thuisnabij onderwijs Texel'.

3 Samenwerking

3.1 Samenwerkingsdomeinen

Afbeelding: door de projectgroep geïnventariseerde ideeën over samenwerking

“Samenwerken om kwaliteit te kunnen leveren.”

Samenwerking tussen de scholen

Zowel ouders als medewerkers zien mogelijkheden voor meer samenwerking tussen de scholen op Texel. Vanuit de ouders is de meeste steun voor het uitwisselen van vakleerkrachten en intern begeleiders. Ouders en medewerkers benoemen het gezamenlijk ontwikkelen van kennis en kennisuitwisseling als verbetering in de samenwerking met het doel de kwaliteit te vergroten. Als één school kennis ontwikkelt en ervaring opdoet op een bepaald gebied, bijvoorbeeld een plusprogramma, dan zou deze kennis ook beschikbaar moeten zijn voor alle scholen. Hiervoor is de eerdergenoemde coördinatie door de Scholengroep van belang, en de verdergaande ontwikkeling van de organisatie van het onderwijs als ware het één school, zoals in paragraaf 2.3 beschreven.

Vormgeving samenwerking scholen

De kansen voor verbeterde samenwerking tussen de scholen liggen op de volgende vlakken:

- Personeel en organisatie: door het opzetten van een **Texel brede invalpool** ontstaat er meer flexibiliteit in het inzetten van invallers.
- Kennisuitwisseling: op de scholen op Texel gebeurt al heel veel. Door in te zetten op uitwisseling kan gebruik worden gemaakt van elkaars kennis en hoeft het wiel niet iedere keer opnieuw uitgevonden te worden.
- Kennisontwikkeling: door gezamenlijk (alle medewerkers van PO-scholen op Texel) cursussen in te kopen, studiedagen te organiseren en in het algemeen te kijken naar welke kennis er

verbeterd moet worden, is voor iedereen duidelijk wie welke kennis in huis heeft en wordt er uitgewisseld en aangevuld waar nodig.

- Passend onderwijs: een hybride model waar onder andere een sterke SBO aanwezig is in het onderwijscentrum. Dit geeft een goede basis voor het principe dat kinderen zoveel mogelijk in een gewone onderwijsomgeving moeten leren en alleen daar waar het nodig is in een aparte groep worden geplaatst. Ieder kind kan op die manier de talenten die hij of zij heeft goed benutten, terwijl er ondersteuning is op die gebieden waar het kind het nodig heeft. Dit principe geldt voor ondersteuning, maar ook voor specifieke vakken. Een vakspecialist rekenen kan bijvoorbeeld in een extra les alle kinderen die daar behoefte aan hebben extra begeleiding geven.
- Inzet expertise: interne begeleiders, remedial teachers en vakleerkrachten hebben ieder specifieke kennis en expertise die ingezet kan worden op vooral het onderwijs op het eiland. Leerkrachten van het eiland zullen in toenemende mate in wisselende samenstellingen (verdeeld over de scholen) gaan werken.
- Gezamenlijk aanbod van jaarlijkse activiteiten zoals Boekenweek, sportdagen e.d.
- De drempels tussen de scholen zijn zo laag mogelijk, en specifiek tussen het SBO en de overige basisscholen staan de deuren open.

Samenwerking Onderwijs Centrum Texel en scholen in buitendorpen

De scholen op Texel versterken elkaar waarbij de coördinatie plaatsvindt vanuit het OCT. Voor de buitendorpen zal de aanwezigheid van (extra) kennis in de vorm van personen met een specialistische taak in een onderwijscentrum het effect hebben dat er minder taken te verdelen zijn binnen het kleine team. Dat geeft alle leerkrachten op Texel de mogelijkheid zich meer te richten op hun primaire taak. Daarnaast is een mogelijkheid ieder buitendorp een duidelijk profiel te geven, dat zich uit in de aanwezigheid van kennis op een bepaald gebied.

De samenwerking tussen de PO-scholen ziet er uit als het beeld op de volgende pagina. Binnen het onderwijsnetwerk Texel, dat georganiseerd zal worden als ware het één organisatie, blijven de bestaande keuzemogelijkheden. De huidige scholen leggen zich toe op bepaalde onderscheidende kenmerken, zodat een kind kan kiezen voor een school die het beste past. Daarnaast zijn er veel gedeelde kwaliteiten binnen het onderwijsnetwerk Texel, die ieder kind meekrijgt. In het schema zijn de onderscheidende kenmerken per school weergegeven en in het midden van het netwerk de gedeelde kwaliteiten. De verbinding met de OSG is voor alle scholen een vaststaand gegeven en niet benadrukt in de verbeelding van het onderwijsnetwerk PO Texel.

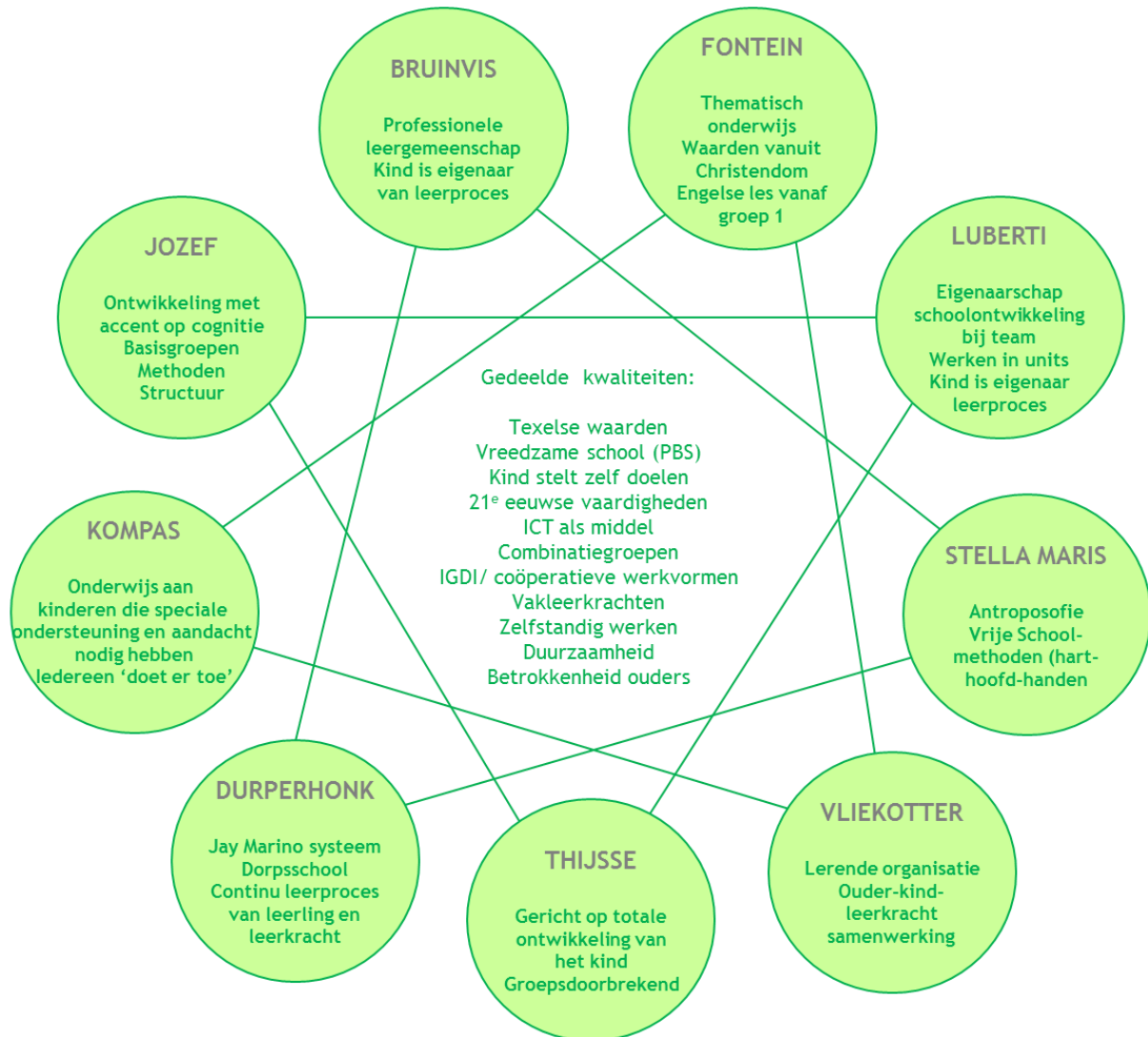
Binnen het onderwijsnetwerk is er ruimte voor:

Het ontwikkelen van jezelf, zowel als kind als als leerkracht. Het ontdekken van je eigen krachten en wat er bij jou past. Het ontmoeten van anderen, die misschien anders zijn dan jij. Het onthaasten, om je te richten op de dingen die er voor jou toe doen. En uiteindelijk het ontgroeien en je vleugels uitslaan.

De onderscheidende kenmerken en gedeelde kwaliteiten zijn door de projectgroep benoemd en per school terug te vinden in bijlage 6.

Afbeelding: PO-onderwijsnetwerk Texel waarin de samenwerking tussen de scholen met behoud van keuzevrijheid en identiteit is verbeeld.

3.2 Samenwerking tussen onderwijs en voor- en buitenschoolse voorzieningen

Het blijkt dat op Texel veel kinderen buiten school worden opgevangen door familie, vrienden of buren. Er is daardoor relatief weinig behoefte aan voor- en naschoolse opvang. Organisaties voor kinderdagopvang en buitenschoolse opvang geven aan dat de warme overdracht en doorgaande leerlijn aspecten verbeterd kunnen worden. Fysieke nabijheid helpt daarin: door korte lijnen van opvang naar school kunnen zaken die gesignaleerd worden snel met elkaar gedeeld worden.

IKC-ontwikkeling

Vanuit het regionale samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland (SWV) is er begonnen met de ontwikkeling van een IKC met zorgprofiel op Texel. De praktische start is gemaakt door de samenwerking tussen SBO de Kompasschool, KDV de Olmenhoeve en de Fontein te onderzoeken, vanwege het feit dat de scholen op dit moment in hetzelfde gebouw gevestigd zijn en het KDV op de naastgelegen kavel is gehuisvest. Vooral nog is SBO de Kompasschool een zelfstandige school, een mogelijk ontwikkelperspectief is integratie van het basisonderwijs met het speciaal basisonderwijs. Deze IKC-ontwikkeling maakt deel uit van het totale project Ontwikkeling Onderwijs

Texel. Onder het motto “Geen kind het eiland af” is het doel zoveel mogelijk leerlingen in het PO op het eiland te begeleiden. Alleen waar er vanuit de behoefte van het kind geen andere mogelijkheid is, zal een leerling elders - in een voorziening binnen de Kop van Noord-Holland - geplaatst worden. Het doel van de IKC-gedachte is een doorlopende (leer)lijn voor alle kinderen op Texel van 0-12/18 jaar op het gebied van onderwijs, voor- en naschoolse voorzieningen en ondersteuning. Dat betekent dat er op Texel brede samenwerking is met kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en diverse (maatschappelijke) organisaties.

3.3 Samenwerkingsvormen met (maatschappelijke) organisaties

“Het kind staat centraal, ondersteuning en onderwijs op maat.”

Uit de enquête en de denktank voor maatschappelijke organisaties blijkt dat er veel behoefte is aan verdergaande samenwerking met het primair onderwijs, waarbij voor een aantal organisaties de gezamenlijke huisvesting in een onderwijscentrum als groot voordeel gezien wordt. De organisaties die tijdens de denktank hebben aangegeven de gezamenlijke huisvesting te willen onderzoeken, zijn:

- Jeugdgezondheidszorg
- Bibliotheek
- Jeugd/jongerenwerk
- Fysio/ergotherapie
- KDV/BSO de Olmenhoeve

In de denktank konden niet alle organisaties aanwezig zijn. De projectgroep denkt bijvoorbeeld ook aan gedeelde huisvesting in het OCT met:

- Tandarts/orthodontist
- Logopedie

Deze lijst is niet uitputtend en kan gedurende het project worden aangevuld. Voorwaarde voor samenwerking is dat deze derde de IKC gedachte versterkt en ondersteunt en samenwerking mag niet leiden tot vertraging van het proces.

Gezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk en therapie

Een nauwe samenwerking tussen jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk en (fysieke) therapie is gewenst, door korte lijnen tussen ondersteuning en onderwijs wordt dit versterkt. Kinderen worden gevolgd, in de breedste zin van het woord. Een onderwijscentrum kan aan bovenstaande een bijdrage leveren door de fysieke nabijheid van de organisaties. Een leerkracht die iets signaleert, kan gemakkelijk langslopen om advies te vragen of te overleggen. De laagdrempeligheid van de voorziening door de aanwezigheid en zichtbaarheid van de mensen in dat werk is een belangrijk voordeel van participatie in het onderwijscentrum. Vroegtijdige signalering werkt preventie in de hand. Een ander voordeel is dat reistijd zoveel mogelijk voorkomen wordt. Het onderwijscentrum vormt daarnaast de uitvalbasis van deze organisaties, zij zullen op gezette tijden te vinden zijn in de scholen in de buitendorpen. Het uitgangspunt blijft: geen onnodig verlies van onderwijstijd door reistijd.

Cultuur en sport

De bibliotheek op Texel ziet mogelijkheden om het primair en voortgezet onderwijs te ondersteunen. Hoewel de bibliotheek een bredere doelgroep heeft - 0-100 jaar - dan alleen de kinderen uit het primair en voortgezet onderwijs, is er een duidelijk belang bij deze groepen. De expertise van de bibliotheek ondersteunt de leerkrachten in bijvoorbeeld het leesonderwijs, het mediaonderwijs, en dergelijke. Een praktisch voorbeeld is de leesconsulent, die de scholen in het leesonderwijs ondersteunt. Voor de bibliotheek is huisvesting in het onderwijscentrum zeker een

optie. Voor de bibliotheek is van belang dat zij dan ook goed bereikbaar en te gebruiken blijft voor de rest van de doelgroep.

Texel is een sportief eiland, er zijn vele sportverenigingen aanwezig. De scholen beschikken over een aantal vakleerkrachten gymnastiek - deze houden de regie op de inhoud van het lesprogramma van het bewegingsonderwijs. Verenigingen willen bijdragen aan het bewegingsonderwijs. Voor de verenigingen is het belang dat kinderen enthousiast raken over sport en zij bieden het onderwijsondersteunend programma aan. Kinderen komen in aanraking met diverse sporten en de verenigingen kunnen zichzelf laten zien. De kwaliteit van het aangeboden programma op gebied van bewegen en sport zou verbeteren als er ook tussen bewegingsonderwijs op school en sport na school een doorgaande leerlijn ontstaat. Ook de sportverenigingen zouden versterkt worden door deze opzet.

Het beschikbaar zijn van sportfaciliteiten in de nabijheid van het onderwijs heeft de voorkeur, vanwege het beperken van reistijd ten behoeve van het bewegingsonderwijs.

Overige ideeën:

- Gratis vervoer voor schoolkinderen van de scholen naar de sportverenigingen.
- Een programmamanager die afstemming tussen sportverenigingen en scholen verzorgt.

Haalbaarheid

De geschetste mogelijkheden voor huisvesting van organisaties/instellingen in een onderwijscentrum staan los van (financiële) haalbaarheid, dat is voor een latere fase.

Bedrijfsleven

Uit het gesprek met de onderwijscommunity van het Tessels Ondernemers Platform blijkt dat er diverse belangen zijn voor het primair onderwijs vanuit het bedrijfsleven, en de ondernemers hebben ook veel te bieden aan de leerlingen.

Voor sommige kinderen is het van jongs af aan duidelijk wat ze willen worden, voor anderen ligt dat minder eenvoudig. Om alle kinderen de mogelijkheid te bieden zich breed te oriënteren kan het bedrijfsleven een rol spelen. Al op de basisschool kunnen kinderen komen kijken bij bedrijven en zien ze wat de diverse taken binnen een dergelijk bedrijf zijn. Tegelijkertijd biedt het de bedrijven de mogelijkheid zich te laten zien en kinderen te interesseren voor die bedrijfstak of een bepaalde beroepskeuze. Wellicht is het een mogelijkheid dat bedrijven actief een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen door bijvoorbeeld onderzoekend, ondernemend of ontwerpnd leren.

TOP geeft aan deze ideeën te willen onderzoeken samen met het PO, als er vanuit het PO een plan van aanpak komt, waarin duidelijk gesteld is wat er van een bedrijf dat meedoet verwacht wordt. Een relatief kleine inzet per bedrijf per jaar kan veel opleveren voor de ontwikkeling van de kinderen.

Duurzaamheid en natuur

Duurzaamheid is een belangrijk thema op Texel, en juist daarom is het van belang dat er brede voorlichting is voor iedereen. Stichting Tessels Museum /Ecomare geeft aan dat er op dit moment al samenwerking bestaat met de PO-scholen. Er is een 'duurzame leerlijn' ontwikkeld voor het PO die aansluit op de Tesselse situatie en door subsidie is het mogelijk dat iedere PO-groep ieder jaar een programma op het gebied van natuur en/of duurzaamheid krijgt aangeboden. Deze programma's zouden beter afgestemd kunnen worden met het onderwijs, zodat ook op dit vlak een doorgaande lijn ontstaat. Thema's in het onderwijs die vanuit een andere hoek worden ingezet (zoals tijdens de Boekenweek) zouden aangevuld kunnen worden door een programma vanuit STM/Ecomare. Een coördinator op dit vlak zou kunnen helpen met de afstemming. Deze opzet zou ook voor het bedrijfsleven kunnen werken.

Een ideaalbeeld is voor STM/Ecomare dat kernvakken en omgevingsonderwijs geïntegreerd worden aangeboden, afgestemd op de Tesselse situatie. De kracht van Texel is immers dat er korte lijnen zijn en er veel diverse natuur binnen handbereik is.

Daarnaast geeft STM aan dat ze graag te zijner tijd willen meedenken over de inrichting van een laboratorium/groenlokaal, waar bijvoorbeeld planten en dieren leven, als dat aan de orde is. Ook is het de moeite waard om te onderzoeken of een schooloverstijgende vakleerkracht vanuit Ecomare op gebied van duurzaamheid en natuur binnen het PO haalbaar is. De scholen houden natuurlijk regie op het onderwijsprogramma, een vakleerkracht zou meerwaarde kunnen bieden.

3.4 Samenwerkingsmogelijkheden PO en VO

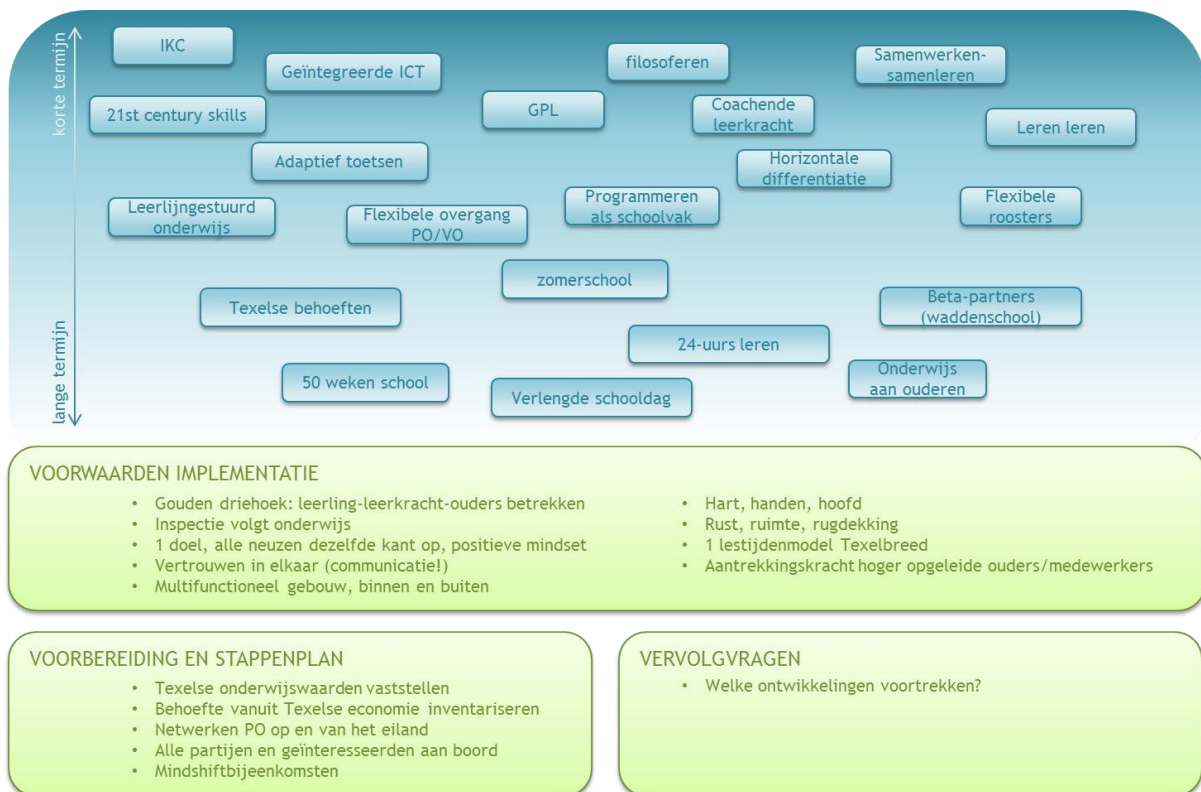
Nagenoeg alle leerlingen uit het primair onderwijs op Texel gaan naar dezelfde middelbare school, OSG de Hogeberg. Er wordt op dit moment al gewerkt aan de warme overdracht van leerlingen die de overstap maken middels bijvoorbeeld het POVO-overleg.

Er zijn echter meerdere vormen van samenwerking denkbaar, zoals stage van VO-leerlingen in het PO of de mogelijkheid het onderscheid tussen PO en VO meer te laten verdwijnen door bijvoorbeeld een juniorcollege bestaande uit groep 7, 8 en klas 1 en 2. Vanuit de leerlingen werd benoemd dat het misschien mogelijk is kinderen vanuit de buitendorpen al vanaf groep 7 in Den Burg onder te brengen.

Ouders geven - in geval van een onderwijscentrum - aan bezorgd te zijn over met name de combinatie van de allerkleinsten en pubers op eenzelfde locatie. Anderen benoemden dat dat ook een kans is, als de aangeleerde houding is dat de oudere leerlingen de kleinere helpen, bijvoorbeeld bij oversteken. Dat versterkt de gemeenschapszin. Het PO kan gebruikmaken van de aanwezige voorzieningen in de OSG. Kinderen gaven bijvoorbeeld aan graag te beschikken over een keuken, een technieklokaal en een laboratorium. De aanwezigheid van sportvoorzieningen en de (nieuwe) sporthal in de buurt vergroot ook de mogelijkheden op gebied van bewegen en sport.

4 Onderwijsvernieuwing en innovatie

Afbeelding: door projectgroep geïnventariseerde ideeën over onderwijsvernieuwing en innovatie

4.1 Onderwijsvernieuwingen komende vier jaar

Gepersonaliseerd leren

Ouders vragen om onderwijs dat goed / beter aansluit op de behoeften van de individuele leerlingen. De wijze waarop de scholen op Texel invulling willen geven aan de behoefte naar meer maatwerk en diversiteit is door gepersonaliseerd leren. Bij gepersonaliseerd leren (GPL) is het lesprogramma voor leerlingen in hoge mate te individualiseren. Leerlingen krijgen meer eigen verantwoordelijkheid in het lesprogramma en de *leerkracht krijgt een coachende rol*. Leerling, ouders en leerkracht vormen de gouden driehoek, met de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het kind en het bepalen van de behoeften die daarbij passen. Daarnaast geeft GPL de leerkracht de mogelijkheid om zijn/haar specifieke kennis beter in te zetten. In een hybride model kunnen er groepjes leerlingen ontstaan die dieper ingaan op bepaalde stof, of juist de basisstof herhalen, terwijl de basis van de lesstof gezamenlijk wordt behandeld. Op dezelfde manier krijgen leerlingen meer ondersteuning op de punten die zij nodig hebben, terwijl ze op andere vlakken kunnen meedraaien met de groep. Deze gepersonaliseerde vorm van leren maakt het ook mogelijk dat het speciaal basisonderwijs op deze manier meer wordt geïntegreerd met het basisonderwijs. Leerlingen bouwen een *portfolio* op en kunnen meer eigen doelen bepalen. Gedacht wordt over (meer) *adaptief toetsen*: dat betekent toetsen op het moment dat een leerling aangeeft klaar te zijn voor een toets, zodat deze de toets ook beter kan gebruiken voor bijsturen of juist hiermee duidelijk kan maken klaar te zijn voor de volgende stap. Hiermee regisseren leerlingen zelf meer de voortgang van hun onderwijs, leerlingen zullen ook meer zelf de voortgangsgesprekken regisseren (van oudergesprek naar kindgesprek). De scholen willen graag thematisch werken bij gepersonaliseerd leren, waarbij talenten worden aangesproken, er ruimte is voor bijvoorbeeld

natuur en techniek en meervoudige intelligentie. Op dit moment staan de scholen op verschillende punten in dit proces en behoeft de inhoud verdere uitwerking.

21st century skills

Bij gepersonaliseerd leren betrekken de scholen ook de '21st century skills'. Dit duidt op een samenhangend geheel van vaardigheden die nodig zijn om goed te kunnen functioneren in de 21^e eeuw. De vaardigheden zijn: samenwerken, probleemoplossend vermogen, ICT geletterdheid, creativiteit, kritisch denken, communiceren en sociale en culturele vaardigheden. Het Tessels Ondernemers Platform geeft aan veel waarde te hechten aan het leren van vreemde talen en cultuur zoals Engels en Duits. Ook zou er aandacht moeten zijn voor 'hospitality' - iedereen op Texel is gastvrouw of gastheer. Dit geeft de leerlingen extra bagage voor de aanwezige cultuur op Texel gericht op toerisme en leisure.

Vijf gelijke dagen model / Gelijke schooltijden

Als alle kinderen alle dagen op dezelfde tijden naar school gaan, gezamenlijk overblijven en weer tegelijk uit zijn dan brengt dat meer regelmaat en daardoor rust. Dat komt de ontwikkeling van het kind ten goede. Kinderen weten waar ze aan toe zijn. Bovendien wordt de onderwijstijd efficiënter gebruikt doordat kinderen in het schoolritme blijven. De schooltijden zijn voor alle kinderen gelijk, zodat er na schooltijd meer tijd is voor andere activiteiten. Op Texel betekent het dat alle scholen hetzelfde model zullen moeten aanhouden, vanwege de onderlinge uitwisselingsmogelijkheden. En het betekent dat het verenigingsleven zich hierop zou moeten aanpassen. Een andere optie is om op alle scholen dezelfde schooltijden in te voeren, maar niet per se in vijf gelijke dagen, dat de onderlinge uitwisseling tussen de scholen faciliteert.

50 weken school

Specifiek is door verschillende groepen de behoefte genoemd om het jaarrooster meer te flexibiliseren. '50 weken school' is een onderwijsvorm waarin de school 50 weken per jaar open is en ouders en kinderen zelf de periodes van onderwijs bepalen. Vakanties kunnen dus flexibel opgenomen worden. Dit heeft gevolgen voor het onderwijs zelf qua organisatie en planning, gepersonaliseerd leren is dan een essentiële voorwaarde. Met het principe van 50 weken school kunnen de scholen inspelen op de Tesselse setting waarin er voor veel bedrijven en organisaties (en daarmee voor werknemers) een piek in het hoogseizoen ligt.

4.2 Randvoorwaarden succesvolle implementatie onderwijsvernieuwingen

Randvoorwaarden proces succesvolle implementatie onderwijsvernieuwingen

De scholen hebben de afgelopen periode een aantal belangrijke stappen gezet in het nadenken over de visie op onderwijs. Hierin heeft het traject met Kennisland⁵ inspiratie geboden. De visie op onderwijsvernieuwing - met in het bijzonder gepersonaliseerd leren - is daarbij nog niet uitgewerkt. Dit traject vraagt tijd, zowel voor wat betreft het nader uitwerken van de visie, als het meenemen en 'opleiden' van de medewerkers hierin en het op orde krijgen van alle benodigde ondersteunende faciliteiten.

De visie op het onderwijs zal in goede balans moeten zijn met:

- De wijze waarop medewerkers betrokken zijn en de mate waarin zij in staat zijn de visie uit te voeren. Dit vraagt in ieder geval een hoge mate van betrokkenheid (meedenken, informeren) en mogelijk bijscholing of andere vormen van ondersteuning;
- De beschikbaarheid van faciliteiten (hulpmiddelen) zie ook het kopje hierna;

⁵ Met Kennisland is een inspiratietraject doorlopen, waarbij door middel van 'brigadiers' (ervaringsdeskundigen uit het primair onderwijs met ervaring op het gebied van onderwijsvernieuwingen) kennis is overgedragen aan de schoolleiders en medewerkers PO op heel Texel. De brigadiers zijn geselecteerd op het thema gepersonaliseerd leren.

- De mogelijkheden die de leeromgeving biedt. Het onderwijscentrum zal het onderwijs duurzaam moeten faciliteren (zie gemaakte opmerkingen over het groeimodel);
- Het bieden van ruimte en tijd aan medewerkers, waarbij Scholengroep Texel coördineert en de schoolbesturen en gemeente faciliteren, zoals nu ook gebeurt.

De ingezette lijn van betrokkenheid van ouders, maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven en de betrokkenheid van de scholen inclusief OSG zou doorgezet moeten worden en waar mogelijk verder uitgebreid. Dit met als doel blijvend een goede uitwerking te geven van de behoeften van Texel met draagvlak onder ouders en instellingen. Een goed communicatieplan voor de verschillende fasen draagt hieraan bij.

Randvoorwaarden hulpmiddelen succesvolle implementatie onderwijsvernieuwingen

Ten aanzien van de hulpmiddelen (breed gedefinieerd) om onderwijsvernieuwingen succesvol te implementeren zijn de randvoorwaarden:

- Flexibiliteit leeromgeving (zie ook opmerkingen hieronder);
- Diversiteit in de leeromgeving, met specifieke ruimten voor groen, techniek, sport, culturele activiteiten, koken, diversiteit in groeps grootte en mogelijkheden om mede gebruik te maken van de voorzieningen van de OSG;
- Bij realisatie van het OCT een goede ruimtelijke uitwerking van de partners (IKC-gedachte, bibliotheek), met ruimte voor functionarissen, ondersteuning, bibliotheek e.d.;
- Goede ICT-faciliteiten (gepersonaliseerd leren doet onder meer een groter beroep op de beschikbare ICT-mogelijkheden en -faciliteiten, waaronder bandbreedte, kwaliteit van het netwerk, mogelijkheden voor flipping the classroom, bring your own device e.d.). ICT wordt ingezet als middel, niet als doel;
- Goede uitwisselingsmogelijkheden tussen de scholen middels bijvoorbeeld een intranet.
- De realisatie van een onderwijscentrum als gebouw is van doorslaggevend belang voor de realisatie van de inhoudelijke doelstellingen.

Effecten op realisatie onderwijscentrum

De ontwikkeling van onderwijsvernieuwingen en de ontwikkeling van het onderwijscentrum hebben een ander tijdsplan. Er zijn nu onderwijsvernieuwingen gaande, maar die ontwikkelingen zijn een continu proces, onafhankelijk van de realisatie van gebouwen. Voor het onderwijscentrum is het daarom van belang dat deze de mogelijkheden biedt om (verschillende scenario's in) de uitwerking van de onderwijsvisie mogelijk te maken. De koers ligt daarbij vast, maar de specifieke uitwerking van de onderwijsvisie krijgt ruimte. Dit is niet alleen voor dit traject nodig, maar ook omdat een gebouw een langere levensduur heeft dan de houdbaarheid van de onderwijskundige en technologische mogelijkheden. De uitwerking van het onderwijscentrum zal een groeimodel zijn dat aansluit bij de ontwikkeling van (de visie op) het onderwijs. Tegelijkertijd heeft het gebouwde onderwijscentrum invloed op de samenwerking tussen de scholen, die juist versterkt wordt door de nabijheid.

4.3 Trends lange termijn

Groepsdoorbrekend onderwijs in units

Met als doel lessen meer te kunnen verbreden en meer te kunnen differentiëren in leerstijl en niveau, zien de scholen op langere termijn het gepersonaliseerd leren mogelijk tot uitwerking komen in units. Hierbij komen meerdere groepen samen in een gedifferentieerde werkruimte waar meerdere leerkrachten / volwassenen aanwezig zijn en waar meer ruimte is voor die differentiatie. Deze differentiatie ontstaat onder meer doordat meer mensen met verschillende talenten worden ingezet. Dit zijn zowel mensen van binnen (leerkrachten, onderwijsassistenten en specialisten) als van buiten (stagiaires, studenten, senioren, vrijwilligers van verenigingen en freelancers). Dit betekent dat er met meer mensen wordt gewerkt vanuit de ambitie: kwaliteit van het onderwijs

omhoog en minder werkdruk. In de units kan groepsdoorbrekend worden gewerkt, kan meer gedifferentieerd worden in kleine / grote groepen of individuele begeleiding en kan een volgende stap worden gemaakt in opbrengstgericht leren en inspelen op meervoudige intelligenties.

Doorgaand proces VVE-PO-VO

Met Ontwikkeling Onderwijs Texel beogen de scholen op termijn een doorgaand proces te creëren VVE - Primair Onderwijs - Voortgezet Onderwijs. Bij deze doorlopende leerlijn beogen zij een zo drempelloos mogelijke overgang tussen VVE - Primair Onderwijs - Voortgezet Onderwijs (0-14 jaar). De fysieke samenvoeging zorgt ervoor dat de stap van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs minder impact heeft op het kind en sprake is van een warme overdracht.

5 Huisvesting basisscholen Den Burg

5.1 Onderwijs Centrum Texel

In bovenstaande hoofdstukken zijn diverse inhoudelijke argumenten benoemd voor het in één centrum onderbrengen van de PO-scholen in Den Burg. Naast deze argumenten betekent het oprichten van een onderwijscentrum ook de kans om de huisvesting van de scholen in Den Burg op orde te krijgen op het gebied van aanpasbaarheid, binnenklimaat en duurzaamheidsambities. Ook financieel gezien lijkt het gunstiger de scholen in één centrum te huisvesten, bijvoorbeeld doordat er minder gebouwen te onderhouden zijn. Daarnaast kunnen bijvoorbeeld verschuivingen van leerlingaantallen in de toekomst gemakkelijker worden opgevangen door lokalen het ene jaar voor de ene en het andere jaar voor de andere school of leerjaar in te zetten. De haalbaarheid van het onderwijscentrum kent echter niet alleen ruimtelijke en financiële aspecten, deze is ook afhankelijk van meningen en wensen onder de verschillende stakeholders. In de enquête en denktankbijeenkomsten over de toekomst van het onderwijs (augustus - september 2015) hebben de stakeholders aangegeven hoe zij tegen een onderwijscentrum aankijken.

Medewerkers

Ongeveer één derde van de medewerkers denkt dat het onderwijs op Texel en in Den Burg beter wordt door de realisatie van een onderwijscentrum. Ongeveer 10% denkt dat het onderwijs er slechter van wordt, de overige medewerkers staan er neutraal in of durven hierin geen voorspelling te doen. Bijna de helft van de medewerkers denkt dat de vorming van het onderwijscentrum een positieve bijdrage zal hebben op de individuele ontwikkeling van kinderen. Zorgen zitten bij het behoud van identiteit, dat door medewerkers als zeer belangrijk wordt beschouwd. 85% van de medewerkers vindt het behouden van de eigen identiteit / signatuur belangrijk. Een ander aspect dat veel wordt genoemd is het behoud van kleinschaligheid / geborgenheid.

Ouders

Ook bij de ouders is een groep van ongeveer één derde het eens met de stelling dat het onderwijs op Texel er beter van wordt als het onderwijs in Den Burg in één onderwijscentrum wordt georganiseerd. De groep die denkt dat het onderwijs er slechter van wordt is iets groter dan bij de medewerkers, circa 23%. Bijna de helft ziet op dit moment geen voor- of nadelen. Opvallend is dat het behoud van de eigen signatuur / identiteit door ouders overwegend minder van belang wordt geacht: ouders hechten veel meer waarde aan de kwaliteit. In de denktank was ook duidelijk sprake van veel pragmatisme en realisme: veel van de aanwezige ouders zien voordelen in de clustering van het onderwijs in Den Burg, waarbij zij veel minder sterk vasthouden aan het behoud van de identiteit / signatuur dan de medewerkers. Overigens bleek dat sommige ouders het Onderwijs Centrum Texel ten onrechte hebben geïnterpreteerd als een clustering van *al* het onderwijs van Texel, dus inclusief de buitendorpen. Daardoor kunnen de resultaten gekleurd zijn.

Maatschappelijke organisaties

De maatschappelijke organisaties gaan verder in hun stellingname. Zij geloven dat de bundeling van het onderwijs in één centrum vanzelfsprekend is, maar dat het opheffen van de drempels tussen de scholen (zo min mogelijk concurrentie, eigen specialismes/specifiek aanbod per school) nog essentiëler is voor goede samenwerking en kwaliteit voor leerlingen. Zoals in hoofdstuk 3 benoemd is, zijn er verschillende organisaties die mogelijk willen deelnemen in het onderwijscentrum.

Leerlingen

Twee derde van de leerlingen vindt de clustering van het onderwijs in één centrum niet aantrekkelijk. Ook bij de leerlingen bleek dat dat sommigen het Onderwijs Centrum Texel ten onrechte hebben geïnterpreteerd als een clustering van *al* het onderwijs op Texel, dus inclusief de

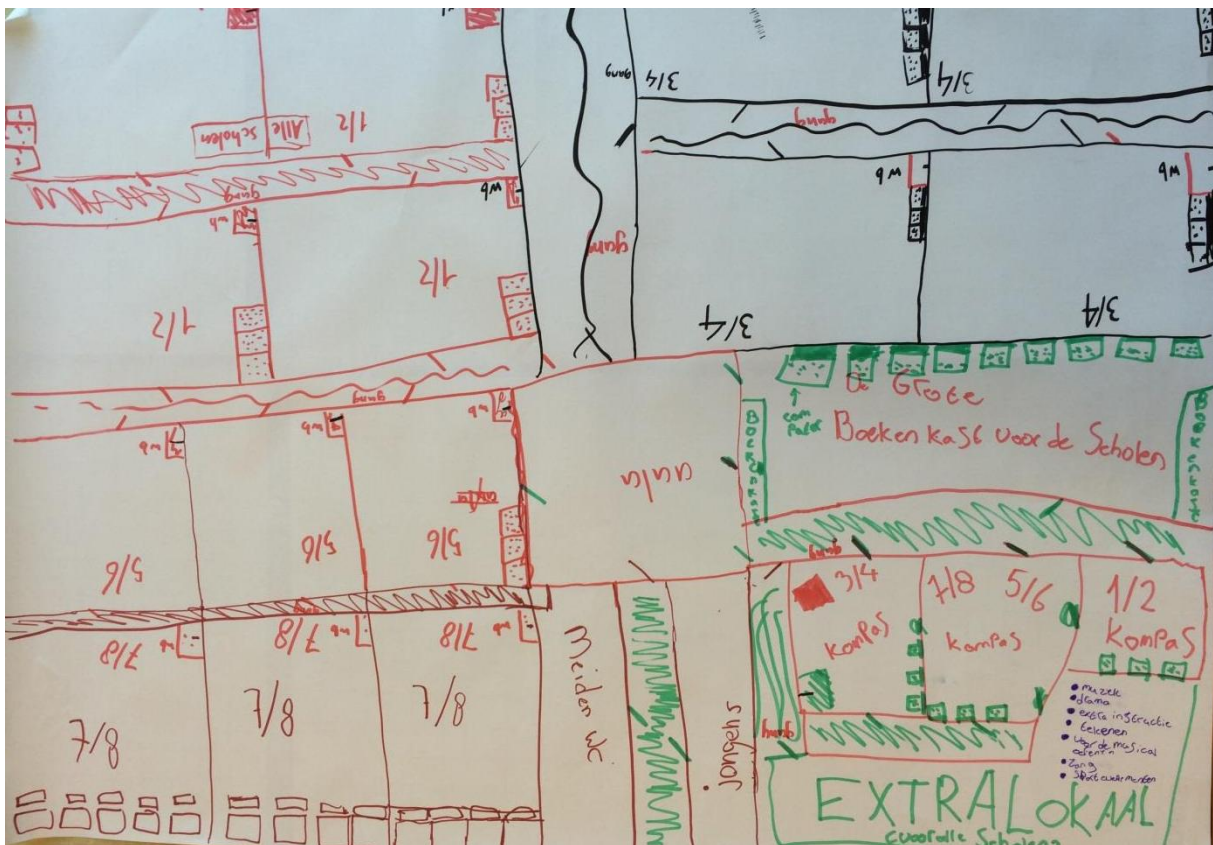
buitendorpen, dit kan de resultaten hebben gekleurd. Zorgen zitten bij een verhoogde kans op pesten (en het minder goed kunnen uitwijken naar een andere school), dat de school te druk wordt of dat ze minder tijd/aandacht krijgen. Voordelen zien ze er in dat ze alvast meer kinderen leren kennen met wie ze later op de OSG terecht komen en het medegebruik van voorzieningen vanuit de OSG (zoals een lokaal scheikunde, mooie sportfaciliteiten).

Schoolbesturen en schoolleiders

De schoolbesturen en schoolleiders zien de realisatie van een onderwijscentrum als een kans om het onderwijs op Texel te verbeteren en de huisvestingsproblematiek op te lossen in een toekomstbestendige vorm. De fysieke nabijheid in een onderwijscentrum vergemakkelijkt de nauwe samenwerking tussen de scholen en andere organisaties, wat als groot voordeel is benoemd.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht wat de mogelijke toekomstscenario's voor de huisvesting van de scholen in een onderwijscentrum zijn.

5.2 Toekomstscenario huisvesting

Tekening door: Sophie, Anna Louise, Ese en Iris.

Bovenstaande tekening is gemaakt door leerlingen met een idee over hoe het Onderwijs Centrum Texel er uit kan zien. Het is bedoeld als schets, maar wie weet ... In ieder geval zien de scholen veel aanknopingspunten in relatie tot de eigen beelden over de toekomst van het OCT.

De schets van de leerlingen maakt geen onderscheid naar herkenbare domeinen van de verschillende scholen. Daarentegen zijn er clusters gemaakt van groepen met hetzelfde leerjaar. Elke ruimte vertegenwoordigt daarbij de groepen van één van de scholen. Voor SBO het Kompas is wel een eigen domein gemaakt. Dit vanuit de gedachte dat deze leerlingen een meer besloten omgeving nodig hebben. Naast deze onderwijsruimten is er een aantal gezamenlijke faciliteiten:

één entree, een bibliotheekvoorziening ('grote boekenkast'), een extra lokaal voor extra programma's (zoals muziek, drama, eurutmie en musicalles), toiletten en een aula.

De reden dat deze tekening er voor de Scholengroep uitspringt, is omdat deze tekening tegemoet komt aan veel wensen en ideeën van de scholen:

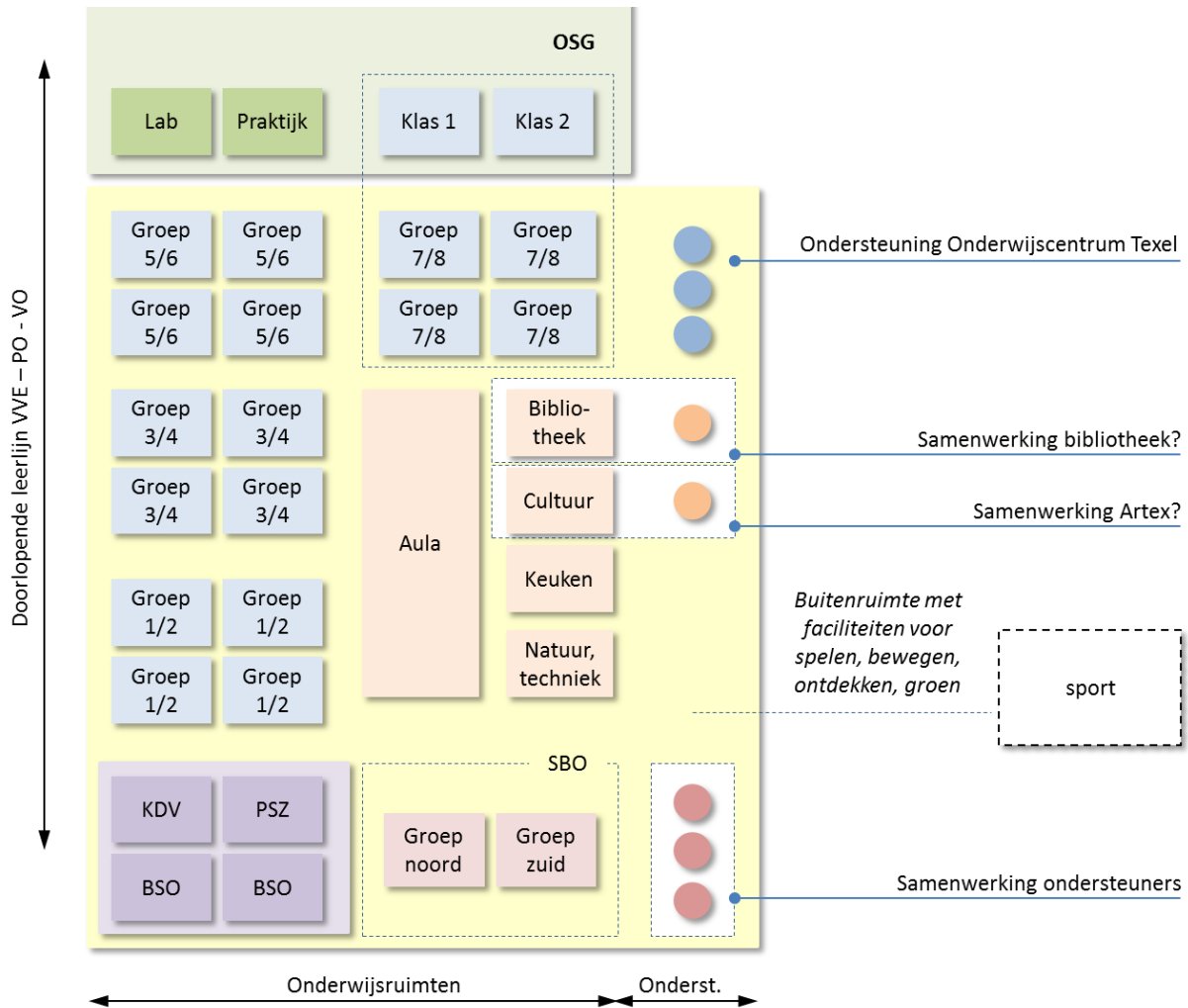
- De scholen zoeken naar een groeimodel van de huisvesting, waarbinnen de scholen in eerste instantie hun eigen profiel kunnen behouden, maar waarbinnen het ook mogelijk is de schotten te laten verdwijnen. Met deze opzet is dat goed mogelijk, zonder dat een herinrichting van het gebouw nodig is.
- Het model past ook bij de ambities om ruimte over te laten voor toekomstige onderwijskundige ontwikkeling. Door de clustering van de groepen van gelijke jaarlagen is op termijn relatief eenvoudig over te stappen naar een model van bijvoorbeeld units. Hierbij kunnen dan lokalen worden samengevoegd en daarbij worden gedifferentieerd naar type plekken, waarbij de eigen omgeving van een aantal jaarlagen in stand blijft.
- De clustering van groepen 7/8 past bij de gedachte dat op termijn in de samenwerking PO-VO een juniorcollege ontstaat met een meer geleidelijke overgang (warme overdracht) tussen de groepen 7/8 van het PO en de klassen 1/2 van het VO.
- Ook ten aanzien van de integratie van functies ziet de Scholengroep overeenkomsten: ook de scholen staan voor samenwerking met de bibliotheek en specifiek ingerichte ruimten, niet alleen voor drama/muziek/eurutmie, maar ook voor natuur en techniek. Daarbij zou de Scholengroep graag gebruikmaken van de voorzieningen van de OSG (bijvoorbeeld lokaal scheikunde, technieklokaal of kooklokaal).

Andere groepen leerlingen hebben andere voorstellen getekend. Deze zijn in bijlage 4 opgenomen. De meeste voorstellen van de leerlingen gaan overigens wel uit van herkenbare scholen binnen het onderwijscentrum, met gezamenlijke voorzieningen. Opvallend is de grote behoefte van leerlingen aan groene buitenruimte met ruimte voor beweging en activiteit. Dit werd ook vanuit de ouders als belangrijke component aangedragen. Hetzelfde geldt voor de wensen voor een extra, creatief en cultureel programma dat door ouders en leerlingen benoemd werd.

Ouders en medewerkers benadrukken de wens om duurzaamheid zichtbaar te maken in het gebouw, zodat leerlingen zich hiervan vroeg bewust worden. STM/Ecomare doet ook de aanbeveling een duurzaam gebouw neer te zetten. Ook wordt door allen erkend dat de schoolvisie - bijvoorbeeld van de Vrije School - in en om het gebouw een plek moet kunnen krijgen. De vormgeving van het gehele gebouw (en omgeving) zou in hoge mate aan kunnen sluiten bij de visie van de Vrije School.

Inclusief de verbindingen met andere partners kan het schema als volgt worden vertaald (zie volgende pagina):

5.3 Uitgangspunten huisvesting

Voor de huisvesting van het Onderwijs Centrum Texel gelden de volgende uitgangspunten:

- Het OCT zal gekoppeld worden aan het gebouw van de OSG.⁶
- In het OCT worden de basisscholen van Den Burg ondergebracht.
- De scholen in de buitendorpen blijven behouden zolang dat onderwijskundig en financieel verantwoord wordt geacht.
- Naast de scholen voor primair onderwijs dient mogelijk rekening gehouden te worden met de (fysieke) aanwezigheid van:
  - De bibliotheek (zowel ruimte leesconsulent als bibliotheek Den Burg zelf);
  - Kinderdagverblijf;
  - Buitenschoolse opvang;
  - Gezondheidszorg;
  - Artex;
  - ....
- De inrichting zal een groeimodel moeten zijn voor verdere ontwikkeling van de samenwerking en verdere vernieuwing van het onderwijs.

Deze uitgangspunten worden in de volgende fase verder uitgebreid en uitgewerkt.

⁶ Zie Bijlage 5: Procesplan, pag. 2 Perspectief Den Burg

5.4 Ruimtebehoefte onderwijscentrum

Ruimtebehoefte onderwijs

Onderstaande tabel schetst de ontwikkeling van de normatieve ruimtebehoefte van de scholen in Den Burg. Hieruit blijkt een overcapaciteit, uitgaande van de huidige gebouwelijke situatie, van meer dan 25% in schooljaar 2023-2024. Omdat de bekostiging voor de materiële instandhouding de ontwikkeling van het leerlingenaantal volgt, betekent dit dat bij een ongewijzigde huisvestingssituatie (grote) tekorten gaan ontstaan in de exploitatie.

	Beschikbare capaciteit	1-10-2015*			1-10-2019*			1-10-2023*		
		#ln	rbh.	overcapaciteit	#ln	rbh.	overcapaciteit	#ln	rbh.	overcapaciteit
PO Den Burg										
De Fontein	1.183 m ² bvo	160	1.005 m ² bvo	178 m ² bvo	150	955 m ² bvo	228 m ² bvo	147	939 m ² bvo	244 m ² bvo
Jozefschool	1.524 m ² bvo	237	1.392 m ² bvo	132 m ² bvo	236	1.387 m ² bvo	137 m ² bvo	231	1.362 m ² bvo	162 m ² bvo
Thijsseschool	1.201 m ² bvo	164	1.029 m ² bvo	172 m ² bvo	138	898 m ² bvo	303 m ² bvo	125	833 m ² bvo	368 m ² bvo
Vrije School	657 m ² bvo	96	683 m ² bvo	-26 m ² bvo	88	643 m ² bvo	14 m ² bvo	86	633 m ² bvo	24 m ² bvo
SBO Kompas	287 m ² bvo	22	412 m ² bvo	-125 m ² bvo	19	390 m ² bvo	-103 m ² bvo	19	390 m ² bvo	-103 m ² bvo
Subtotaal PO Den Bu.	4.852 m² bvo	679	4.521 m² bvo	331 m² bvo	631	4.273 m² bvo	579 m² bvo	608	4.157 m² bvo	695 m² bvo
Voortgezet onderwijs										
OSG de Hogeberg	8.179 m ² bvo	949	7.917 m ² bvo	262 m ² bvo	735	6.500 m ² bvo	1.679 m ² bvo	636	5.819 m ² bvo	2.360 m ² bvo
TOTAAL	13.031 m² bvo	1.628	12.438 m² bvo	593 m² bvo	1366	10.773 m² bvo	2.258 m² bvo	1.244	9.976 m² bvo	3.055 m² bvo

* 1 oktober is de formele teldatum, leerlingaantal wordt verwacht vanaf het begin van dat schooljaar

Ingrijpen in de huisvestingsportefeuille is nodig om te voorkomen dat middelen voor het primaire proces op termijn aan huisvestingszaken moeten worden besteed om de gebouwen in stand te houden. De ruimtebehoefte van het onderwijscentrum is gelijk te stellen aan de totale ruimtebehoefte van de PO-scholen in Den Burg in schooljaar 2023-2024, dat wil zeggen 4.157 m² bvo.

Overigens is de ruimtebehoefte niet gelijk aan het nieuwbouwwolume. Het uiteindelijke nieuwbouwwolume is mede afhankelijk van de mogelijkheden van benutten van ruimte binnen de OSG, de specifieke ruimtevragen van de scholen en inpassingsmogelijkheden en de ruimtevragen van partners. Ten aanzien van de overcapaciteit bij de OSG blijkt uit de tabel dat de ruimtebehoefte van de OSG in schooljaar 2023-2024 met bijna 2.400 m² bvo gedaald is, zie bijlage 7 voor het verloop van de ruimtebehoefte. De theoretisch vrijkomende ruimte zal voor een deel als gevolg van inefficiency, inpassingsverliezen of door ongunstige ligging/clustering niet voor het PO kunnen worden ingevuld. Als aanname stellen we in dit contourendocument dat circa 75% (dus op termijn ruim 1.800 m² bvo) van de oppervlakte van het gebouw van de OSG middels synergie (bijvoorbeeld gezamenlijk gebruik van ruimten) en inpassing (daadwerkelijk onderbrengen van ruimten van het onderwijscentrum in de OSG) voor het Onderwijscentrum en haar partners te benutten is. Dat betekent dat van de benodigde 4.157 m² bvo circa 1.800 m² binnen de ruimte van de OSG wordt ingevuld en dat er daarnaast een nieuwbouwwolume resteert van 2.300 m² bvo (exclusief eventuele ruimtevragen van derden). Door nieuwbouw te realiseren en gebruik te maken van de ruimte in de OSG, is de totale overcapaciteit in schooljaar 2023-2024 in Den Burg (PO en VO) beperkt tot ca. 500 m², in plaats van de ca. 3.050 m² wanneer de huidige situatie in stand gehouden wordt.

We gaan ervan uit dat de nieuwbouw van het OCT benut kan worden vanaf het schooljaar 2019-2020 (planning zie paragraaf 7.1), op dat moment is de ruimtebehoefte echter groter dan het beschikbare bouwvolume. De overcapaciteit in de OSG is op dat moment 1680m² bvo. Als aanname stellen we dat het OCT daar ca. 1500m² bvo van kan gebruiken. Dat betekent dat er voor ca. 475m² bvo tijdelijke huisvesting wordt neergezet tot het moment dat de ruimte in de OSG volledig vrij

komt (naar verwachting in schooljaar 2022-2023). In een later stadium wordt onderzocht welke (ondersteunende) onderwijsfuncties het beste in deze tijdelijke huisvesting passen.

Overigens leeft er bij sommige ouders zorg over de verbinding met de OSG. Het verschil in leeftijd en in problematiek (genoemd werd bijvoorbeeld: drugsproblemen bij de OSG die ouders graag zo ver mogelijk weghouden van de jongere kinderen) wordt te groot. Bij de verdere uitwerking van een verbinding tussen PO en VO is dit dus nadrukkelijk een belangrijk aandachtspunt (bijvoorbeeld alleen de groepen 7/8 als verbinding / koppeling naar de OSG, omdat er juist voor deze groepen de meeste meerwaarde te behalen is).

Ruimtebehoefte buitendorpen

	Beschikbare capaciteit	1-10-2015*			1-10-2019*			1-10-2023*		
		#ln	rbh.	overcapaciteit	#ln	rbh.	overcapaciteit	#ln	rbh.	overcapaciteit
PO Buitendorpen										
Lubertschool	783 m ² bvo	69	547 m ² bvo	236 m ² bvo	61	507 m ² bvo	276 m ² bvo	59	497 m ² bvo	286 m ² bvo
Durperhonk	730 m ² bvo	63	518 m ² bvo	212 m ² bvo	68	543 m ² bvo	187 m ² bvo	62	512 m ² bvo	219 m ² bvo
De Vliekotter	609 m ² bvo	85	628 m ² bvo	-19 m ² bvo	73	567 m ² bvo	42 m ² bvo	70	552 m ² bvo	57 m ² bvo
De Bruinvis	1.121 m ² bvo	103	718 m ² bvo	403 m ² bvo	89	648 m ² bvo	473 m ² bvo	84	623 m ² bvo	498 m ² bvo
Totaal	3.243 m² bvo	320	2.411 m² bvo	832 m² bvo	291	2.265 m² bvo	978 m² bvo	275	2.183 m² bvo	1.060 m² bvo

In de bovenstaande tabel is de ruimtebehoefte van de scholen in de buitendorpen weergegeven. Er is de komende jaren ruim voldoende capaciteit aanwezig. Aandachtspunt voor deze scholen is het zoeken van extra gebruikers voor de leegstaande ruimte.

Ruimtebehoefte overig

De ruimtebehoefte van andere deelnemende organisaties in het onderwijscentrum vraagt nadere studie tijdens het opstellen van het Programma van Eisen. In die fase - waarbij ook over de kosten wordt gesproken - zal meer duidelijkheid ontstaan over wie daadwerkelijk meegaat in het onderwijscentrum en welke ruimtevraag zij met zich meebrengen.

6 Financiële afweging huisvesting

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is de inhoudelijke en ruimtelijke ontwikkeling van het onderwijscentrum uitgebreid beschreven. Om tot afgewogen beslissingen te komen is het van belang om ook de financiële impact voor ingrepen in de huisvesting mee te nemen. Deze impact ligt echter bij zowel de gemeente als de schoolbesturen, aangezien de gemeente grofweg verantwoordelijk is voor investeringen in o.a. nieuwbouw en uitbreiding en de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de exploitatie (o.a. onderhoud en schoonmaak). Voor een goede afweging zijn in dit hoofdstuk 3 scenario's financieel uitgewerkt en vergeleken, te weten:

- **Scenario 1 - Behouden huidige situatie:** In dit scenario blijven alle schoollocaties in Den Burg behouden en wordt er beperkt geïnvesteerd om de (technische of ruimtelijk functionele) kwaliteit van de huisvesting te verbeteren. Alleen de onderhoudswerkzaamheden van het Programma 2014 worden (ten laste van de gemeente) uitgevoerd.
- **Scenario 2 - Upgrade bestaande schoolgebouwen:** In dit scenario blijven alle schoollocaties in Den Burg behouden en wordt er éénmalige geïnvesteerd om de technische kwaliteit van de huisvesting van de basisscholen te verbeteren.
- **Scenario 3 - Realisatie OCT:** In dit scenario wordt de locatie van OSG uitgebreid en geschikt gemaakt om alle basisscholen uit Den Burg te huisvesten. De technische en ruimtelijk functionele kwaliteit van de huisvesting wordt hiermee sterk verbeterd.

Voor elk scenario is een financiële doorkijk gemaakt voor de komende 10 jaar. Hierbij is gekeken naar de kostenkant (investering en exploitatie) en naar batenkant (exploitatievergoeding schoolbesturen). Bij het opstellen van de financiële doorkijk is gebruikgemaakt van de aangeleverde informatie vanuit de schoolbesturen en gemeente (t.a.v. de exploitatie), kengetallen en benchmarkgegevens over exploitatie en investeringen (van ICSadviseurs en Bouwkostenkompas) en de kostenramingen opgesteld door Alpha Consultancy.

Alle genoemde bedragen zijn inclusief BTW en prijspeil heden.

6.2 Scenario 1 - Behouden huidige situatie

Het scenario

In dit scenario blijven alle schoollocaties in Den Burg behouden en wordt er beperkt geïnvesteerd om de kwaliteit van de huisvesting te verbeteren. Dat betekent dat de toegekende aanvragen t.b.v. werkzaamheden buitenonderhoud van Programma 2014 alsnog ten laste van de gemeente worden uitgevoerd.

Dit betekent dat de overcapaciteit in de schoolgebouwen, zoals beschreven in paragraaf 5.4, verder zal toenemen door het dalende aantal leerlingen. Verder wordt in dit scenario alleen het reguliere technische onderhoud uit de meerjarenonderhoudsplannen uitgevoerd. Dit betekent dat de gebouwen geleidelijk technisch zullen verouderen en aan de ruimtelijke functionele kwaliteit niets wordt gedaan. De gebouwen worden dus niet aangepast aan de huidige onderwijsontwikkelingen.

Exploitatie

Met behulp van de aangeleverde 'Exploitatiescan basisscholen' en gemeentelijke informatie is per school inzichtelijk gemaakt wat het exploitatiesaldo is.

De Fontein

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 72.000
Exploitatievergoeding	€ 55.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -17.000

Jozefschool

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 79.000
Exploitatievergoeding	€ 73.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -6.000

TOTAAL

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 880.000
Exploitatievergoeding	€ 680.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -200.000
Verwacht saldo 10 jaar	€ -2.000.000

Vrije School Stella Maris

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 60.000
Exploitatievergoeding	€ 46.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -14.000

SBO Het Kompas

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten*	€ 14.000
Exploitatievergoeding	€ 24.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ 10.000

* obv gegevens De Fontein

Jac. P. Thijsseschool

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 78.000
Exploitatievergoeding	€ 55.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -23.000

OSG

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 574.000
Exploitatievergoeding	€ 423.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -151.000

Investing

In dit scenario worden de (buiten)onderhoudswerkzaamheden van Programma 2014 ten laste van de gemeente uitgevoerd. Deze werkzaamheden brengen de onderstaande investeringen met zich mee.

Investing	Programma 2014
Jozefschool	€ 190.254
De Fontein	€ 17.385
Vrije School	€ 61.444
Totaal	€ 269.083

De jaarlijkse kapitaallasten voor deze investering bedragen - op basis van rekenrente van 4%, een afschrijftermijn van 25 jaar en annuïtaire afschrijving - circa € 20.000,-.

Naast deze nieuwe kapitaallasten heeft de gemeente lopende kapitaallasten. De lopende kapitaallasten voor de schoolgebouwen voor het primair onderwijs in Den Burg bedragen momenteel € 180.000,-.

6.3 Scenario 2 - Upgrade bestaande schoolgebouwen**Het scenario**

In dit scenario blijven alle schoollocaties in Den Burg behouden en wordt er geïnvesteerd om de technische kwaliteit van de huisvesting van alle basisscholen éénmalig te verbeteren. Er wordt in dit scenario niet geïnvesteerd in de locatie van de OSG. Dit betekent tevens dat aan de ruimtelijk-functionele kwaliteit van de huisvesting niets wordt gedaan. De gebouwen worden dus niet aangepast aan de huidige onderwijsontwikkelingen. Na uitvoering van de upgrade wordt het reguliere technische onderhoud uit de meerjarenonderhoudsplannen uitgevoerd.

Verder betekent dit scenario dat de overcapaciteit in de schoolgebouwen, zoals beschreven in paragraaf 5.4, verder zal toenemen door het dalende aantal leerlingen.

Exploitatie

Met behulp van de aangeleverde 'Exploitatiescan basisscholen' en gemeentelijke informatie is per locatie inzichtelijk gemaakt wat de exploitatielasten en -vergoeding is.

De Fontein en Het Kompas

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 74.000
Exploitiatievergoeding	€ 79.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ 5.000

Vrije School Stella Maris

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 33.000
Exploitiatievergoeding	€ 46.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ 13.000

Jac. P. Thijsseschool

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 60.000
Exploitiatievergoeding	€ 55.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -5.000

Jozefschool

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 76.000
Exploitiatievergoeding	€ 73.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -3.000

OSG

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 574.000
Exploitiatievergoeding	€ 423.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -151.000

Totaal

Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 820.000
Exploitiatievergoeding	€ 680.000
Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -140.000
Verwacht saldo (10 jaar)	€ -1.400.000

Investing

Op basis van een bouwkundige inspectie is een raming gemaakt voor de kosten van een eenmalige upgrade van de bestaande schoollocaties in Den Burg (met uitzondering van de locatie OSG). Uitgangspunt hierbij is het sober en doelmatig aanpassen van de gebouwen zodat de scholen redelijkerwijs weer 25 jaar mee kunnen (levensduurverlenging). Dit betreft technische verbeteringen, aanvullend op reeds gepland onderhoud.

Investing	m ² bvo	€ / m ² bvo	Totaal
Vrije school Stella Maris	657	€ 533	€ 350.000
De Fontein en Het Kompas	1470	€ 259	€ 380.000
Jac. P. Thijsseschool	1201	€ 624	€ 750.000
Jozefschool	1524	€ 400	€ 610.000
Totaal	4852	€ 431	€ 2.090.000

De jaarlijkse kapitaallasten voor deze investering bedragen - op basis van rekenrente van 4%, een afschrijftermijn van 25 jaar en annuïtaire afschrijving - € 130.000,-.

Naast deze nieuwe kapitaallasten heeft de gemeente lopende kapitaallasten. De lopende kapitaallasten voor de schoolgebouwen voor het primair onderwijs in Den Burg bedragen momenteel € 180.000,-.

NB: Naast investeringen in technische verbeteringen zijn feitelijk ook investeringen nodig in functionele aanpassingen in relatie tot de onderwijskundige ontwikkelingen. Deze zijn in bovenstaande bedragen nog niet meegenomen.

6.4 Scenario 3 - Realisatie OCT**Het scenario**

In dit scenario worden alle scholen (PO, SBO, VO) geconcentreerd op de locatie van de OSG. Voor de basisscholen (inclusief Het Kompas) betekent dat nieuwe huisvesting wordt gerealiseerd op de locatie van OSG. Deze nieuwe huisvesting bestaat deels uit een inpassing in het OSG (ca. 1.800 m² bvo) en deels uit het realiseren van een uitbreiding (2.300 m² bvo). Dit scenario betekent dat technische en ruimtelijk-functionele kwaliteit van de basisscholen sterk wordt verbeterd.

In dit scenario wordt het (toekomstige) ruimteoverschot op de locatie van het OSG sterk teruggedrongen en zal er tevens bij overige scholen beperkte tot geen ruimteoverschot zijn. Verder worden in dit scenario 4 locaties (van basisscholen) vrijgespeeld.

Exploitatie

Met behulp van de aangeleverde informatie en kengetallen is per school inzichtelijk gemaakt wat het verwachte exploitatiesaldo is.

OCT - basisscholen		OSG		Totaal	
Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag	Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag	Exploitatie (gem. 10 jaar)	Bedrag
Exploitatielasten	€ 197.000	Exploitatielasten	€ 455.000	Exploitatielasten	€ 650.000
Exploatievergoeding	€ 243.000	Exploatievergoeding	€ 423.000	Exploatievergoeding	€ 670.000
Exploatiesaldo (per jaar)	€ 46.000	Exploatiesaldo (per jaar)	€ -32.000	Exploatiesaldo (per jaar)	€ 20.000
				Verwacht saldo (10 jaar)	€ 200.000

Investering

Voor de realisatie van het OCT is uitgegaan van een investering in nieuwbouw van 2.300 m² bvo en een inpassing van circa 1.800 m² bvo in de bestaande huisvesting van de OSG. Voor het deel van de inpassing is een fictieve inpassingsstudie gemaakt die gecalculeerd is om zodoende een reëel kostenniveau te bepalen voor de uiteindelijke inpassing. Voor het nieuwbouwgedeelte is gebruikgemaakt van kengetallen uit het bouwkostenkompas. Het bouwkostenkompas geeft kengetallen op basis van reële marktprijzen, rekening houdende met regio-effecten. Verder is er rekening gehouden met sloopkosten voor de gymzaal en de huur van tijdelijke huisvesting.

Investering	m ² bvo	€ / m ² bvo	Totaal
Nieuwbouw	2300	€ 1.717	€ 3.950.000
Kostenraming inpassing PO in OSG	1800	€ 517	€ 930.000
Stelpost aanpassing OSG		€ 50	€ 320.000
Sloopkosten gymzaal			€ 30.000
Tijdelijke huisvesting			€ 310.000
Totaal	4100	€ 1.351	€ 5.540.000

De kapitaallasten voor deze investering (exclusief sloopkosten gymzaal en tijdelijke huisvesting) bedragen € 260.000 per jaar (annuïtaire afschrijving, rekenrente 4%, afschrijving in 40 jaar). Daarnaast is er nog een éénmalige last van € 340.000,- t.b.v. sloopkosten gymzaal en tijdelijke huisvesting.

Naast deze nieuwe kapitaallasten heeft de gemeente lopende kapitaallasten. De lopende kapitaallasten voor de schoolgebouwen voor het primair onderwijs in Den Burg bedragen momenteel € 180.000,-. Door de realisatie van het OCT zullen schoollocaties vrijvallen en mogelijk worden herontwikkeld. Bij een eventuele herontwikkeling zal de boekwaarde worden afgeboekt (en worden gecompenseerd door opbrengsten) en zullen de bestaande kapitaallasten afnemen.

Noot 1: De 'Stelpost aanpassing in OSG' is ten behoeve onderwijskundige aanpassingen als gevolg van het verplaatsen van functies binnen het gebouw van de OSG (herindeling).

Noot 2: Uitgangspunten ten aanzien van de tijdelijke huisvesting zijn: huur voor een periode van 3 jaar en omvang 475 m² bvo.

Noot 3: Uitgangspunt is dat de kosten van de vrijvallende locaties (boekwaarde en sloop) worden gecompenseerd door toekomstige inkomsten (verkoop, verhuur of herontwikkeling).

6.5 Totalen

	Scenario 1 Huidige situatie voortzetten	Scenario 2 Upgrade / levensduurverlenging	Scenario 3 Onderwijscentrum Texel
Exploitatie (gem. 10 jaar)			
- Exploitatielasten	€ 880.000	€ 820.000	€ 650.000
- Exploitatievergoeding	€ 680.000	€ 680.000	€ 670.000
- Exploitatiesaldo (per jaar)	€ -200.000	€ -140.000	€ 20.000
- <i>Verwacht saldo (10 jaar)</i>	€ -2.000.000	€ -1.400.000	€ 200.000
Investering technische verbeteringen	€ 269.083	€ -2.090.000	€ -5.540.000
Investering functionele verbeteringen	PM	PM	inclusief
Totaal investeringen	€ 269.083	€ -2.090.000	€ -5.540.000
Kapitaallasten per jaar	€ -20.000	€ -130.000	€ -260.000
Saldo scenario	€ -220.000	€ -270.000	€ -240.000

Noot: Voor scenario 3 geldt dat er naast de kapitaallasten van € 260.000,- nog een éénmalige last van € 340.000,- is t.b.v. sloopkosten gymzaal en tijdelijke huisvesting.

7 Vervolg

7.1 Kaders voor vervolg

Overwegende dat:

- *Ieder kind verdient de maximaal mogelijke kwaliteit;*
- *De maatschappij verandert, maatwerk is nodig om leerlingen voor te bereiden op een veranderende maatschappij;*
- *Door de krimp is sprake van negen kleinere tot kleine scholen. Dit is relatief kostbaar en programma's met gedifferentieerd aanbod naar behoefte van de leerling zijn moeilijker te organiseren;*
- *Thuisnabij onderwijs blijft belangrijk;*
- *Texel is een leisure eiland. De zomermaanden zijn essentieel voor de economie van Texel;*

Dit leidt tot de volgende keuzes en randvoorwaarden:

Kaders kwaliteit

- De scholen werken vanuit een onderwijsconcept waarin goed wordt aangesloten op de individuele onderwijsvragen van leerlingen middels **gepersonaliseerd leren** en **21st century skills**;
- De **doorgaande leerlijn VVE-PO-VO** wordt versterkt door samenwerking met een organisatie voor kinderopvang en het Voortgezet Onderwijs;
- De scholen werken gezamenlijk aan sterke **kennis en kwaliteiten van medewerkers**. Onder andere door opleidingsprogramma's, maar ook door uitwisseling, inzet van vakleerkrachten over de verschillende scholen en door de Texel-pool;
- Samenwerking (ook met de OSG) leidt tot uitbreiding van de mogelijkheden voor **aanvullend aanbod** (workshops, versterking over en weer);
- De scholen werken vanuit **één pedagogische huisstijl**, die voor heel Texel geldt. Deze wordt gezamenlijk opgesteld;

Kaders organisatie

- De scholen op Texel functioneren **als ware het één** organisatie. Dit met **behoud van diversiteit**. Dit houdt onder andere in:
  - financiële prikkels die leiden tot concurrentie worden weggenomen;
  - iedere directeur krijgt een inhoudelijke portefeuille ten behoeve van de Onderwijs Ontwikkeling Texel;
  - Ondersteuning wordt centraal georganiseerd zodat per school meer tijd/middelen beschikbaar zijn voor primaire proces;
- Er wordt een **Texel-breed rooster vastgesteld** in verband met gemakkelijke uitwisseling tussen de scholen. Het rooster biedt voldoende flexibiliteit voor verschillende kinderen, die op verschillende manieren leren.
- Voorwaarde voor samenwerking met derden is dat deze derde **de IKC-gedachte ondersteunt en versterkt**.

Kaders communicatie

- In het project om te komen tot dit contourendocument zijn ouders, maatschappelijke organisaties, het Tessels Ondernemers Platform, leerlingen en medewerkers betrokken. Deze betrokkenheid zal ook in het vervolgtraject via de hiervoor **ingestelde denktanks** een vervolg krijgen;
- De communicatie over de scholen in de buitendorpen is eenduidig: het uitgangspunt is dat de **scholen behouden blijven zolang dit onderwijskundig en financieel verantwoord is**.

- Een goed communicatieplan is een vereiste voor het slagen van het proces.

Kader huisvesting

- **Gezamenlijke huisvesting van de scholen in Den Burg** in het Onderwijs Centrum Texel is voorwaardelijk voor het slagen van Ontwikkeling Onderwijs Texel;
- Het OCT zal worden ontwikkeld in een **groeimodel**: de scholen starten vanuit hun eigen herkenbaarheid/cluster in het centrum;
- Voor de haalbaarheid van het Onderwijs Centrum Texel is uitgangspunt een **omvang van 4.100 m² bvo**, waarvan circa **1.800 m² bvo wordt gerealiseerd door inpassing** en medegebruik van ruimten van de OSG. Hiermee wordt overcapaciteit in zowel het PO als het VO flink teruggedrongen;
- Voor het Primair Onderwijs zal een duidelijk **eigen omgeving** worden gecreëerd, qua inrichting los van de omgeving van het Voortgezet Onderwijs. Ook in de terreinvulling zal onderscheid worden gemaakt naar het buitenterrein voor het Primair en Voortgezet Onderwijs.

Kaders proces / planning

- Samenwerking met derden mag **niet leiden tot vertraging** van het proces;
- De financiële analyse, Programma van Eisen op hoofdlijnen en intentieovereenkomst zijn **half februari 2016** gereed;
- Het proces kent de volgende fasering:

Fase 2 stap 1: Van visie naar ruimte Opstellen Programma van Eisen op hoofdlijnen Besluitvorming: - schoolbesturen - Gemeente, college van B&W - Gemeenteraad Ondertekenen intentieovereenkomst	februari 2016 mei 2016 19 april 25 mei mei 2016
Fase 2 stap 2: Financiën, besluitvorming en contractvorming Gesprekken met mogelijke partners Uitwerking financiering samenwerking, realisatie, beheer en exploitatie, consequenties vrijkomende gebouwen, realisatieovereenkomst Besluitvorming: - schoolbesturen en mogelijke partners - Gemeente, college van B&W - Gemeenteraad Ondertekenen realisatieovereenkomst	apr. - dec. 2016 december 2016 15 november 21 december december 2016
Fase 3 stap 1: Bouwen op papier Uitwerken Programma van Eisen OCT inclusief partners Selectie architect Ontwerpfase (VO - DO - Bestek)	jan. - maart 2017 mrt. 2017 - apr. 2017 apr. 2017 - feb. 2018
Fase 3 stap 2: Bouwen in de praktijk Aanbesteding Realisatie	mrt. - juni 2018 juli 2018 - juli 2019
Fase 3 stap 3: Oplevering Oplevering Ingebruikname	juli 2019 september 2019

7.2 Parallele trajecten

De Ontwikkeling van het Onderwijs Centrum Texel en de ontwikkeling van de visie op onderwijs en de ontwikkeling van de samenwerking tussen de betrokken scholen en andere organisaties zijn drie processen met een eigen dynamiek, complexiteit en tempo. De visie op onderwijs zal doorlopend aan verandering onderhevig zijn, de samenwerking tussen de scholen zal nu, maar ook na de realisatie van een onderwijscentrum vorm krijgen en de realisatie van het Onderwijs Centrum Texel is een proces voor de komende jaren. Vanzelfsprekend liggen er tussen deze processen diverse dwarsverbanden die de processen over en weer beïnvloeden.

Juist vanwege die dynamiek is het van belang de processen als gescheiden processen te benaderen, waarbij de ontwikkeling van het onderwijscentrum - als faciliterende ontwikkeling aan de samenwerking en de inhoud van het onderwijs - de ontwikkelingen in de andere processen niet mag hinderen. Zowel in proces als in de uiteindelijke huisvesting zal ruimte moeten bestaan voor voortschrijdend inzicht en aanpassing / bijsturing. Dit is ook nodig voor ontwikkelingen op langere termijn, immers: het onderwijs is altijd in beweging.

Zie de ontwikkeling van het Onderwijs Centrum Texel daarom als een groeimodel, waar in eerste instantie herkenbare eigen scholen aanwezig zijn, maar waar op termijn de mogelijkheid bestaat de scheidlijnen tussen de scholen weg te laten. Sorteert qua clustering hierop voor. De drempels binnen het onderwijscentrum zijn minimaal. Onderwijs blijft zich ontwikkelen, zorg ervoor dat zowel in het ontwikkelingsproces van de nieuwbouw en in flexibiliteit van de huisvesting rekening mee gehouden wordt.

7.3 Uit te werken punten

De volgende onderwerpen vragen nadere uitwerking in de vervolgstappen

In de periode april - sept 2016 (ter voorbereiding op het Programma van Eisen):

- Maak - vanuit de unieke kwaliteiten van de individuele scholen (PO en VO) - een lijst met de mogelijkheden voor aanvullend aanbod (workshops, versterking over en weer) / plusprogramma's.
- Werk de ondersteuning die de organisatie van het OCT levert uit. Onderdelen zijn:
  - Stel binnen de Scholengroep Texel een coördinator aan voor sport, cultuur en natuur en één voor het bedrijfsleven ten behoeve van een vruchtbare samenwerking.
  - Stel binnen de Scholengroep Texel functionarissen aan zoals een taal- of rekencoördinator.
  - Transformeer de Scholengroep tot een coördinerende onderwijsorganisatie, waarbinnen de portefeuilles efficiënt worden verdeeld.
- Onderzoek de randvoorwaarden voor een 50 weken school en werk dit uit naar een plan voor implementatie;
- Maak afspraken met mogelijke partners over wel/geen deelname.

In de periode tot aan oplevering in zomer 2019:

- Maak een uitwerking van de pedagogische huisstijl voor heel Texel. Om welke set van afspraken gaat dit, wat zijn de gedeelde waarden van de verschillende scholen;
- De uitwerking van gepersonaliseerd leren, inclusief ondersteuningsbehoefte naar medewerkers en randvoorwaarden voor voorzieningen vraagt nadere concretisering en inbedding in de organisaties;
- Ga verder met de verkenning van het onderwijsconcept gebaseerd op units (naar voorbeelden die onder andere door Kennisland zijn aangedragen, bijvoorbeeld De Wittering in Rosmalen).

Bijlage 1: Projectorganisatie

Stuurgroep

- Externe proces/projectleider: Hidde Benedictus (ICS)
- Sarkon: G.J. Veeter (voorzitter stuurgroep)
- Kopwerk/Schooltij: J. Bot
- Samenwerkingsschool: T. Jong
- Scholen aan Zee: C. van Meurs, tot 1 april 2016
- OSG De Hogeberg: M. Engbrenghof
- Gemeente: H. Huisman wethouder onderwijs en ambtelijk projectleider H. van der Vlerk

Projectgroep

- Externe proces/projectleider: Hidde Benedictus (ICS)
Scholengroep Texel
- Jozefschool: A. de Ruijter
- Thijsseschool/Vrije School: A. Goverts a.i.
- Vrije School (vanaf augustus 2015): C. Verbraeken
- Bruinvis: A. Bol
- Luberti: N. Slijderink
- Durperhonk: I. Halsema
- Vliekotter: H. Roersma
- Fontein: M. van Gaalen
- Kompas: T. Conijn
- OSG De Hogeberg: G. Koops conrector a.i., vanaf 1 oktober 2015 M. Engbrenghof Rector
- Ambtelijk projectleider: H. van der Vlerk

Bijlage 2: Nulmeting schoolgebouwen

Op de volgende pagina's zijn de factsheets opgenomen van de schoolgebouwen in Den Burg:

- De Jozefschool
- PC BS de Fontein
- SBO de Kompasschool
- De Dr. J.P. Thijsseschool
- De Vrije School Stella Maris
- OSG de Hogeberg

Factsheet schoolgebouwen Den Burg

Een eerste verkenning

Juni 2015

Jozefschool

Algemene gegevens

Object:	Jozefschool
Adres:	Beatrixlaan 46, Den Burg
Schoolbestuur:	Sarkon
Capaciteit:	
Leerlingen:	238 (1-10-2014)
Bouwjaar:	1930 / renovatie 2006
Boekwaarde:	
Medegebruik:	CJG (inlooppunt)

Voorzijde school

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●●●○

In dit klassieke gebouw is de nodige openheid gerealiseerd en beschikt over een grote centrale MF-ruimte en diverse nevenruimte (spreekkamers, open keukentje).

Aansluiting op visie ●●●●○

Het schoolgebouw sluit over het algemeen goed aan bij het onderwijs. Er zijn mogelijkheden om buiten de klas te werken (hoekjes en openheid)

Technisch ●●●○○

Het schoolgebouw is over het algemeen redelijk onderhouden.

Samenwerking

De school fungeert tevens als inlooppunt voor het CJG. Er is verder geen sprake van ruimtelijke samenwerking met andere partijen in het gebouw.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktobertelling 2014 heeft de Jozefschool een normatieve ruimtebehoefte van 1.397 m² bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Diverse spreekkamers, centrale aula, computer-ruimte, 11 lokalen, openheid, veel hoekjes en werkplekken, speelzaal, gedeeltelijke bovenverdieping en zonnepanelen.

Impressie schoolgebouw

Den Burg

Situering

PCBS De Fontein

Algemene gegevens

- Object:** PCBS De Fontein
- Adres:** Burdetstraat 8, Den Burg
- Schoolbestuur:** Stichting Kopwerk
- Capaciteit:**
- Leerlingen:** 168 (1-10-2014)
- Bouwjaar:**
- Boekwaarde:**
- Medegebruik:** PSZ Spelemaer

Voorzijde school

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●●○○

De ruimtelijk functionele kwaliteit van het gebouw is over het algemeen redelijk.

Aansluiting op visie ●●●○○

Het schoolgebouw sluit over het algemeen redelijk aan bij het onderwijs. De school staat voor thematisch en gepersonaliseerd leren. Het gebouw biedt buiten de centrale ruimte beperkte mogelijkheden om zelfstandig buiten de klas te werken.

Technisch ●●●○○

Het schoolgebouw is over het algemeen redelijk onderhouden.

Samenwerking

Eén van de lokalen is in medegebruik van PSZ Spelemaer. Daarnaast is 3 jaar geleden SBO De Kompasschool ingehuisd in een aparte vleugel binnen het gebouw. Verder wordt de ontwikkeling van een IKC samen met SBO De Kompasschool onderzocht.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktobertelling 2014 heeft De Fontein een normatieve ruimtebehoefte van 1.045 bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Speellokaal, 8 lokalen, een centrale MF ruimte, teamkamer, kunstgrasveld en groot speelterrein, veel bergruimte, grote lokalen en zonnepanelen.

Impressie schoolgebouw

Situering

SBO De Kompasschool

Algemene gegevens

Object:	SBO De Kompasschool
Adres:	Wilhelminalaan 20 , Den Burg
Schoolbestuur:	Stichting Samenwerkingsschool
Capaciteit:	
Leerlingen:	17 (1-10-2014)
Bouwjaar:	
Boekwaarde:	
Medegebruik:	

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●●○○

De ruimtelijk functionele kwaliteit van het gebouw is over het algemeen redelijk.

Aansluiting op visie ●●●○○

Technisch ●●●●○

Het schoolgebouw is over het algemeen goed onderhouden.

Samenwerking

De Kompasschool is ingehuisd in De Fontein. Verder wordt de ontwikkeling van een IKC samen met De Fontein onderzocht.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktobertelling 2014 heeft De Kompasschool een normatieve ruimtebehoefte van .. bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Den Burg

Vrije School Stella Maris - Molenstraat

Algemene gegevens

Object:	Stella Maris Vrije School bovenbouw
Adres:	Molenstraat 80, Den Burg
Schoolbestuur:	Stichting Kopwerk
Capaciteit:	
Leerlingen:	121 (1-10-2014) (onder en bovenbouw)
Bouwjaar:	
Boekwaarde:	
Medegebruik:	BSO De Sterrekijker

Voorzijde school

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●●○○○

De ruimtelijk functionele kwaliteit van het gebouw is over het algemeen redelijk.

Aansluiting op visie ●●●○○○

Het gebouw sluit redelijk aan op de visie.

Technisch ●●●○○○

Het schoolgebouw is over het algemeen redelijk onderhouden.

Samenwerking

De Vrije School werkt samen met PSZ 't Sterrekind (ingehuisd in onderbouwlocatie) en BSO De Sterrekijker, ingehuisd in de bovenbouwlocatie.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktober telling 2014 heeft Vrije School Stella Maris (geheel) een normatieve ruimtebehoefte van 809 m² bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Veel open ruimte en grote lokalen. Weinig lokalen in totaal.

Impressie schoolgebouw

Den Burg

Situering

Vrije School Stella Maris - Gasthuisstraat

Algemene gegevens

Object:	Stella Maris Vrije School onderbouw
Adres:	Gasthuisstraat 55, Den Burg
Schoolbestuur:	Stichting Kopwerk
Capaciteit:	
Leerlingen:	121 (1-10-2014) (onder en bovenbouw)
Bouwjaar:	
Boekwaarde:	
Medegebruik:	PSZ 't Sterrekind

Pleinzijde school

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●●○○○

De ruimtelijk functionele kwaliteit van het gebouw is over het algemeen redelijk. Een andere school dan de vrije school zou minder goed in het gebouw passen.

Aansluiting op visie ●●●●○○

Het gebouw sluit goed aan op de visie, de vormtaal past bij antroposofische grondslag. Er is bijvoorbeeld een ruimte voor euritmie.

Technisch ●●●○○○

Het schoolgebouw is over het algemeen redelijk onderhouden.

Samenwerking

De Vrije School werkt samen met PSZ 't Sterrekind (ingehuisd in onderbouwlocatie) en BSO De Sterrekijker, ingehuisd in de bovenbouwlocatie. Alle groepen en de PSZ/BSO zitten vanaf zomer 2015 op deze locatie.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktobertelling 2014 heeft Vrije School Stella Maris (geheel) een normatieve ruimtebehoefte van 809 m2 bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Gebouw is opgedeeld in eenheden, allen toegankelijk vanaf het speelplein, onderling alleen verbonden via verblijfsruimten.

Impressie schoolgebouw

Den Burg

Situering

OBS Jac. P. Thijsseschool

Algemene gegevens

Object:	Jac. P. Thijsseschool
Adres:	Keesomlaan 15, Den Burg
Schoolbestuur:	Stichting Schooltij
Capaciteit:	
Leerlingen:	184 (1-10-2014) (onder en bovenbouw)
Bouwjaar:	
Boekwaarde:	
Medegebruik:	BSO De Buitelboet (vestiging Thijsseschool)

Pleinzijde school

Gebouwanalyse

Ruimtelijk functioneel ●●○○○

De ruimtelijk functionele kwaliteit van het gebouw is over het algemeen matig tot slecht. De gangenstructuur is beperkend.

Aansluiting op visie ●●○○○

Het gebouw sluit matig aan op de visie, de gangenstructuur beperkt de samenwerkingsmogelijkheden en de eigen verantwoordelijkheid van de kinderen. Het schoolplein sluit goed aan door de aanwezige natuurspeelplaats.

Technisch ●●○○○

Het schoolgebouw is over het algemeen matig onderhouden. Het gebouw is toe aan een opknapbeurt aan de buitenzijde.

Samenwerking

De Thijsseschool werkt samen met BSO De Buitelboet.

Vraag en aanbod

Op basis van de 1 oktobertelling 2014 heeft OBS Jac. P. Thijsseschool een normatieve ruimtebehoefte van 1126m² bvo.

Functionele kenmerken gebouw

Gebouw is opgedeeld in eenheden, allen toegankelijk vanaf het speelplein, onderling alleen verbonden via verblijfsruimten.

Impressie schoolgebouw

Den Burg

Situering

Definities

Kwaliteit - technisch

- ○ ○ ○ ○ Het gebouw is slecht onderhouden, de veroudering is onomkeerbaar
- ● ○ ○ ○ Het gebouw is matig onderhouden, de veroudering is op een substantieel deel van het gebouw zichtbaar
- ● ● ○ ○ Het gebouw is redelijk onderhouden, plaatselijk is veroudering zichtbaar
- ● ● ● ○ Het gebouw is goed onderhouden, incidenteel is veroudering zichtbaar
- ● ● ● ● Het gebouw is uitstekend onderhouden, incidenteel zijn geringe gebreken zichtbaar

Financiën - waarde gebouw

- ○ ○ ○ ○ Er is sprake van een boekwaarde die niet in verhouding staat tot de leeftijd van het gebouw
- ● ○ ○ ○ Er is sprake van een boekwaarde die matig in verhouding staat tot de leeftijd van het gebouw
- ● ● ○ ○ Er is sprake van een boekwaarde die redelijk in verhouding staat tot de leeftijd van het gebouw
- ● ● ● ○ Er is sprake van een boekwaarde die goed in verhouding staat tot de leeftijd van het gebouw
- ● ● ● ● Er is sprake van een boekwaarde die zeer goed in verhouding staat tot de leeftijd van het gebouw

Vraag en aanbod

- ○ ○ ○ ○ Het gebouw sluit niet aan bij de ruimtebehoefte van de school en partners, er is sprake van een aanzienlijk overschot (> 30%) of tekort
- ● ○ ○ ○ Het gebouw sluit matig aan bij de ruimtebehoefte van de school en partners, er is sprake van een substantieel overschot (15-30%)
- ● ● ○ ○ Het gebouw sluit redelijk aan bij de ruimtebehoefte van de school en partners, er is sprake van enig overschot (10-15%)
- ● ● ● ○ Het gebouw sluit goed aan bij de ruimtebehoefte van de school en partners (5-10% overschot)
- ● ● ● ● Het gebouw sluit naadloos aan bij de ruimtebehoefte van de school en partners (0 - 5% overschot)

Kwaliteit - ruimtelijk functioneel

- ○ ○ ○ ○ Het gebouw is niet functioneel en frustreert het onderwijs
- ● ○ ○ ○ Enkele noodzakelijke activiteiten worden belemmerd door het gebouw.
- ● ● ○ ○ Er zijn geen directe problemen m.b.t. het lesgeven in het gebouw. Enkele wensen worden belemmerd door het gebouw
- ● ● ● ○ Het gebouw is toegespitst op de manier van lesgeven. Er is rekening gehouden met wensen van gebruikers
- ● ● ● ● Het gebouw sluit naadloos aan bij het onderwijsconcept

Financiën - onderhoudskosten

- ○ ○ ○ ○ Er is de komende jaren sprake van zeer forse onderhoudskosten voor de gemeente (> € 20,- per m²)
- ● ○ ○ ○ Er is de komende jaren sprake van forse onderhoudskosten voor de gemeente (€ 10,- - € 20,- per m²)
- ● ● ○ ○ Er is de komende jaren sprake van redelijke onderhoudskosten voor de gemeente (€ 5,- - € 10,- per m²)
- ● ● ● ○ Er is de komende jaren sprake van beperkte onderhoudskosten voor de gemeente (€ 2,- - € 5,- per m²)
- ● ● ● ● Er is de komende jaren sprake van zeer beperkte onderhoudskosten voor de gemeente (€ 0,- - € 2,- per m²)

Samenwerking

- ○ ○ ○ ○ Er wordt niet samengewerkt met andere partijen
- ● ○ ○ ○ Er wordt incidenteel samengewerkt met andere partijen
- ● ● ○ ○ Er wordt op bepaalde thema's samengewerkt met andere partijen
- ● ● ● ○ Er wordt structureel samengewerkt met andere partijen
- ● ● ● ● Er wordt structureel samengewerkt vanuit één gezamenlijk concept

Bijlage 3: Enquêtes

De resultaten van de enquêtes ingevuld door ouders, leerlingen, medewerkers en maatschappelijke organisaties zijn opgenomen op de volgende pagina's.

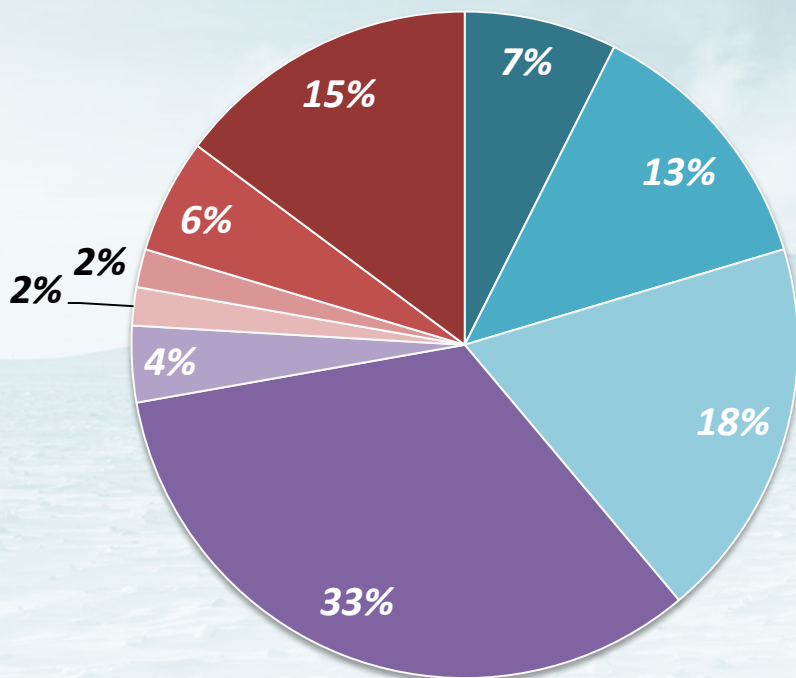
Resultaten enquêtes Ontwikkeling Onderwijs Texel

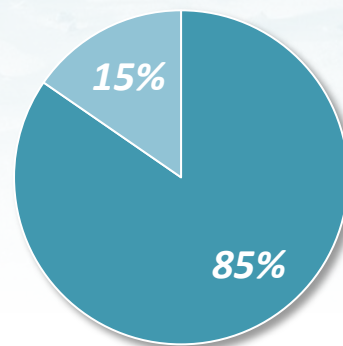
Resultaten enquête medewerkers Ontwikkeling Onderwijs Texel

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Ingevulde enquêtes: 52

- OBS Jac. P. Thijsseschool
- Vrije School Stella Maris
- PCBS de Fontein
- Texel Jozefschool
- SBO De Kompasschool
- OBS De Bruinvis
- OBS Durperhonk
- OBS Lubertischool
- OBS De Vlietkotte

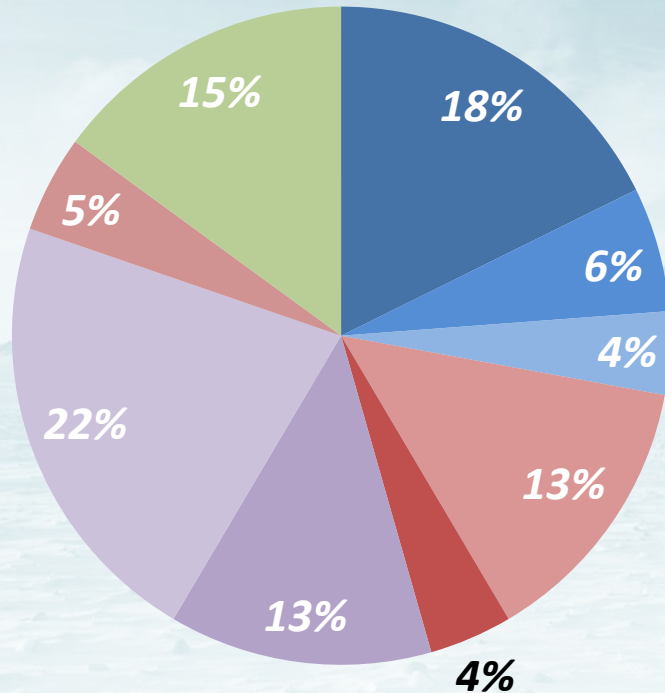

- Onderwijzend
- Onderwijs ondersteunend

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Onderscheidende kenmerken

- Levensbeschouwelijke visie
- Onderwijsconcept
- Lestijden
- Plusprogramma's zorg
- Plusprogramma's onderwijs
- Huisvesting
- Kwaliteit leerkrachten
- Gebruikte lesmethoden
- Anders, namelijk...

Anders:

Kompas: allen zijn Master S.E.N. specialist

Jozefschool: PBS (8x)

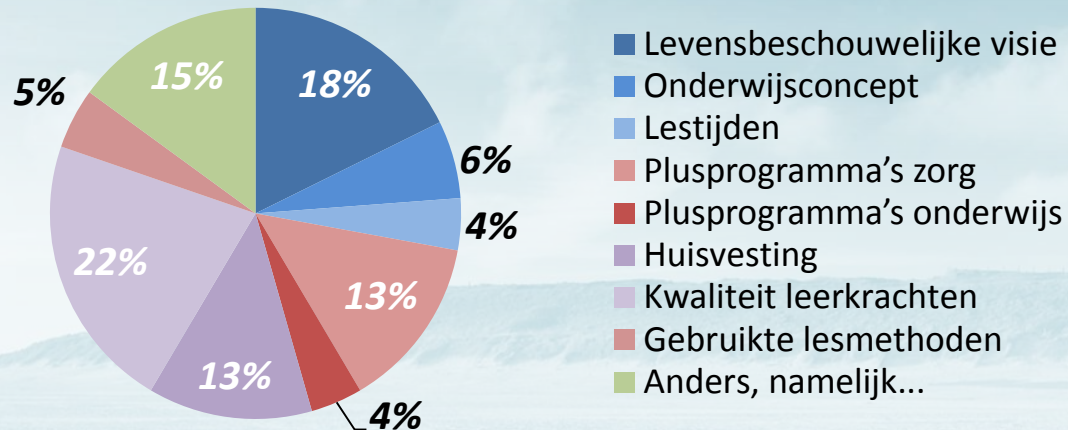
Fontein: thematisch werken (5x)

Stella Maris: periode onderwijs (2x)

Thijsseschool: Natuurspeelplein (2x)

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Onderscheidende kenmerken

Uitsplitsing

22% > 62% van totaal Kwaliteit leerkrachten: Jozefschool, De Fontein, De Vliekotter

18% > 50% van totaal Levensbeschouwelijke visie: De Fontein, Jozefschool, Stella Maris, De Vliekotter

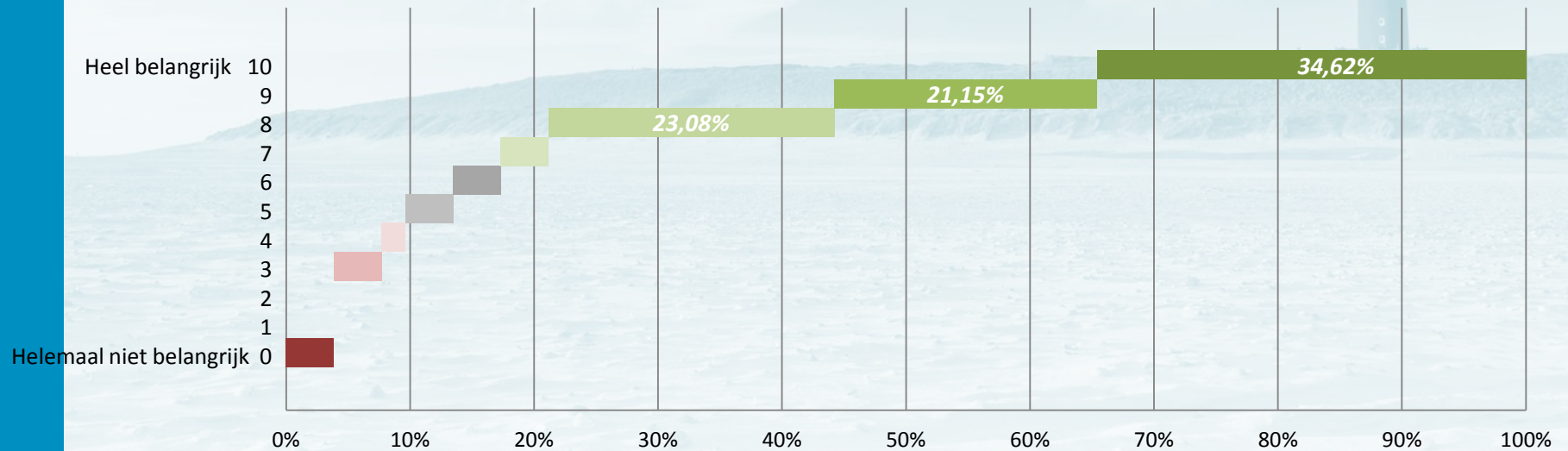
13% > 38% van totaal Plusprogramma's zorg: Jozefschool, Vliekotter, Fontein

13% > 37% van totaal Huisvesting: Vliekotter, Jozefschool

6% > 17% van totaal Onderwijsconcept: Stella Maris

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

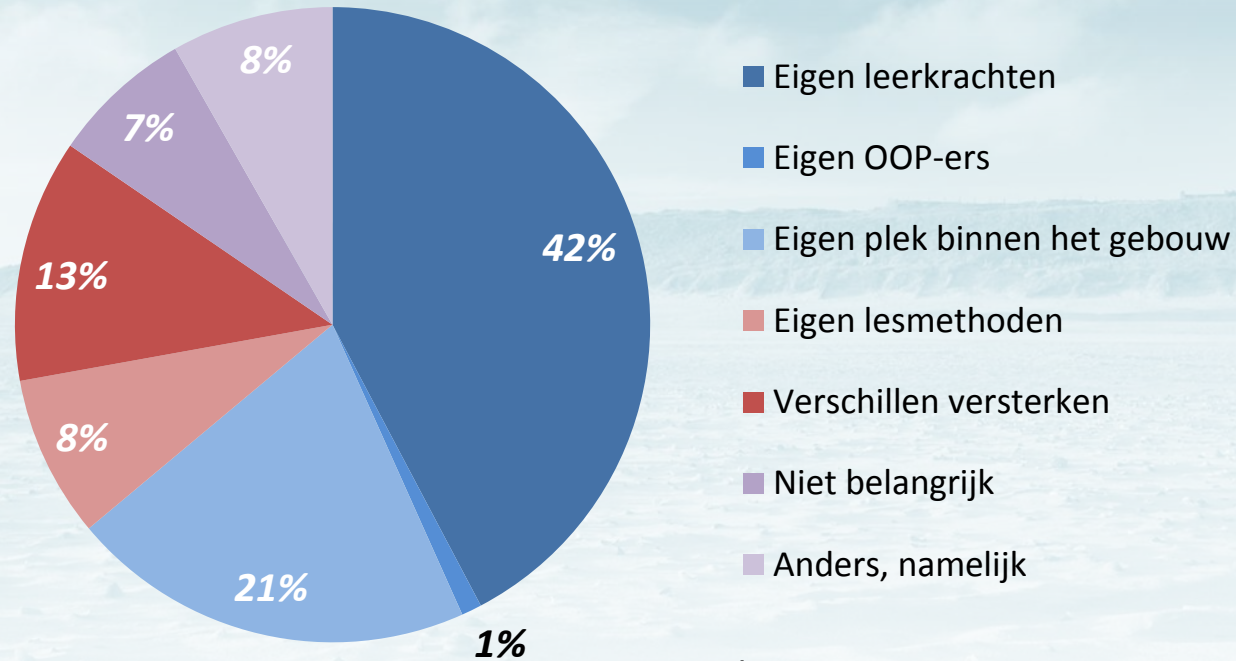
Eigen identiteit behouden belangrijk?

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Eigen signatuur behouden binnen Onderwijscentrum

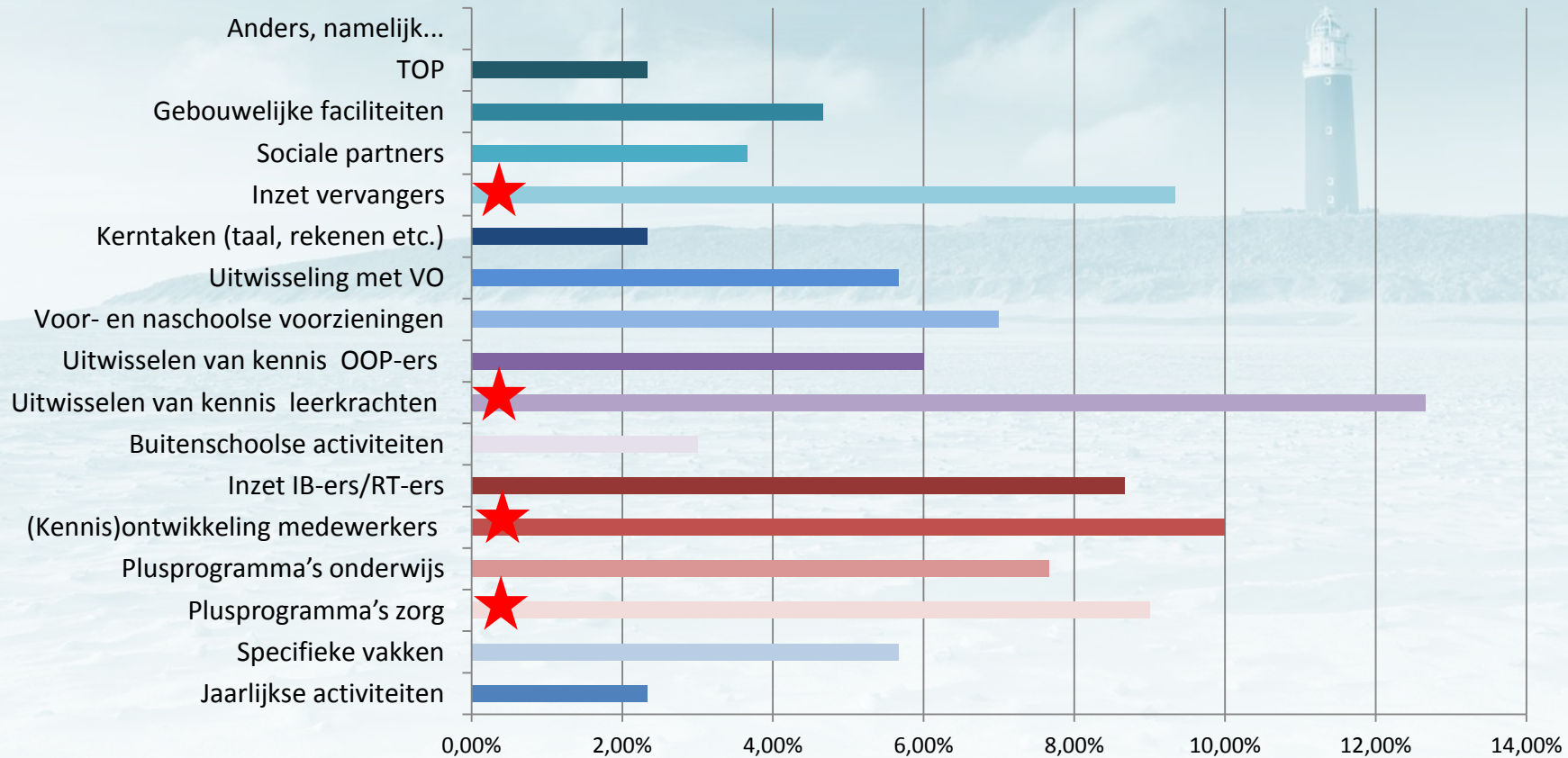

Anders:

- Eigen logo/uitstraling
- Mogelijkheid keuzes voor ouders
- Onderwijs en geloof gescheiden houden
- Natuurschoolplein
- Samenwerkingsvorm ateliers
- Vormgeving antroposofisch karakter

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Samenwerking PO Den Burg / PO buitendorpen verbeteren:

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Kansen voor samenwerking: welke 2 domeinen?

Meest genoemd:

- Kennisuitwisseling en -ontwikkeling: gezamenlijke studiemogelijkheden, onderlinge consultatie. Zowel OP als OOP.
- Inzet IB/RT: inzet/ontwikkeling specifieke kennis en vaardigheden per persoon
- Inzet vervangers: Texelpool
- Plusprogramma's Zorg: samenwerking en uitwisseling, clusteren kinderen

Verder:

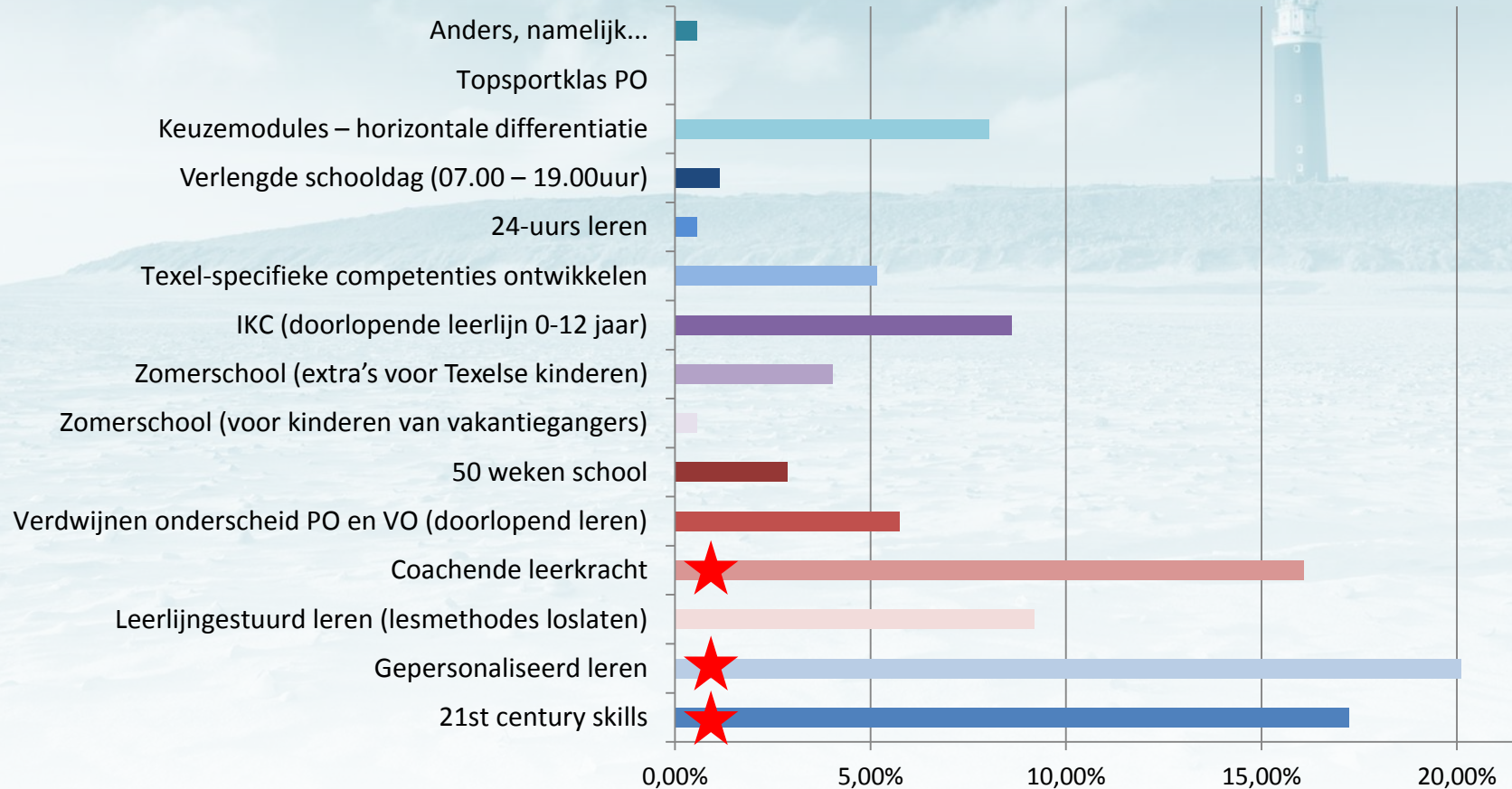
- Uitwisseling PO/VO
- Gebruik faciliteiten/gebouwen

Algemeen: veel meer samenwerking en uitwisseling!

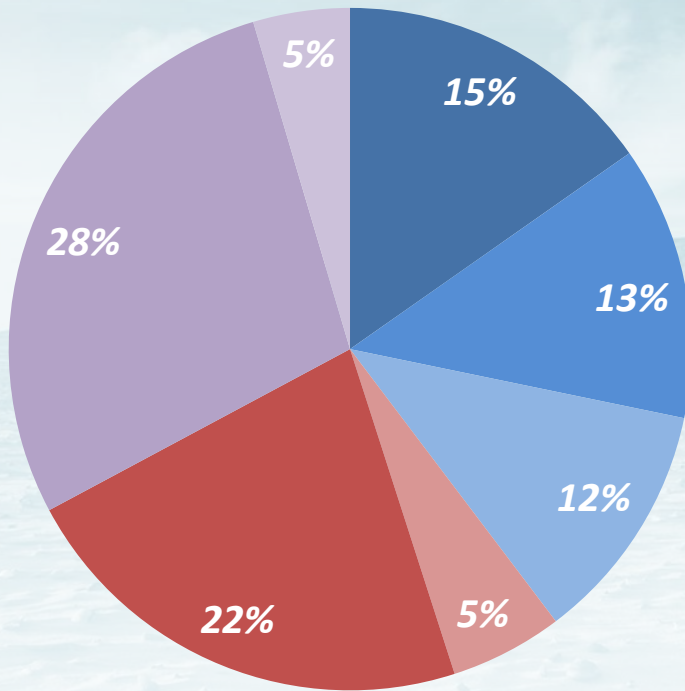
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Verwachte innovaties komende 4 jaar

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Voorwaarden voor succesvolle implementatie vernieuwingen

- Gelijktrekken onderwijstijden
- Eén gedeelde visie op alle scholen op Texel
- Hoger opleidingsniveau medewerkers scholen
- Inspectie volgt onderwijs
- Koppeling van innovaties aan behoefte eilanden
- Uitgebreide en transparante communicatie
- Anders, namelijk...

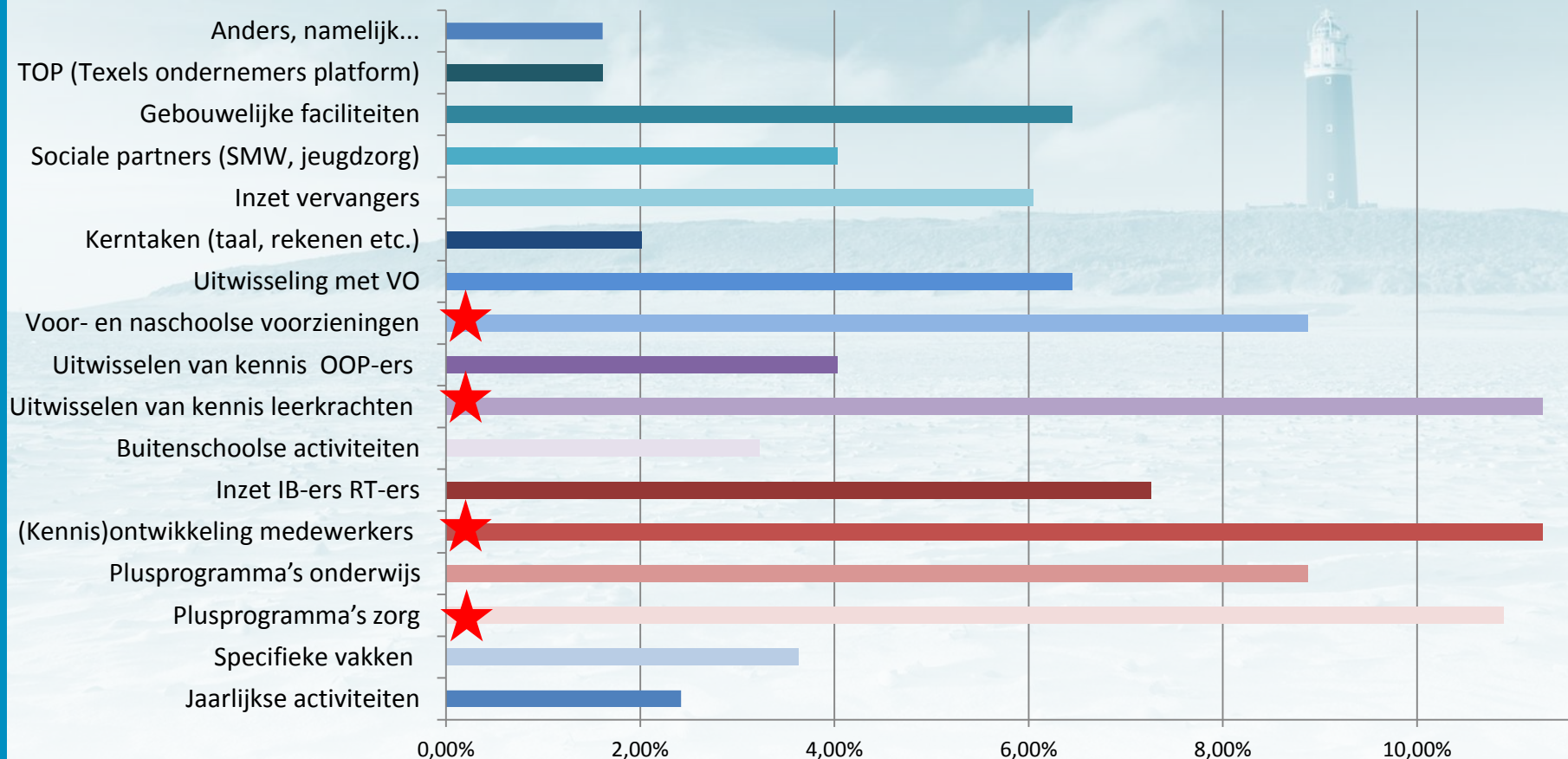
Anders:

- Schoolvisies behouden
- Kwaliteiten van scholen inzetten
- Gebruik maken van ervaringen in het land
- Gemotiveerde teams om dit waar te maken
- Coöperatieve houding van besturen

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Verwachte innovaties komende 5-10 jaar

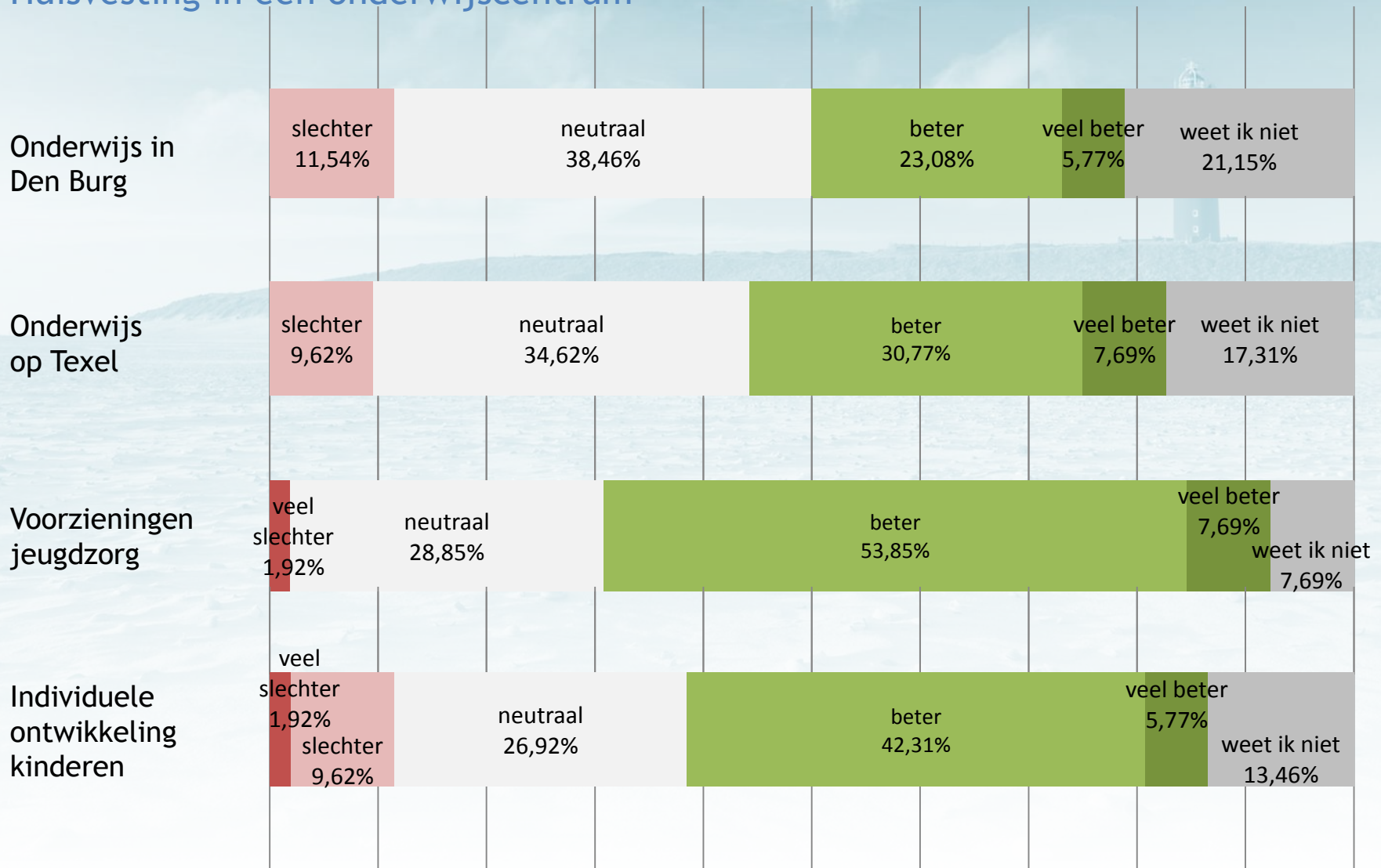

Anders:

- GPL
- Verdieping van opties 1^e 4 jaar
- TOP en uitwisseling VO op leerlingniveau

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Huisvesting in een onderwijscentrum

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Medewerkers

Overig

Opmerkingen / aandachtspunten:

- Let op kwaliteit voor leerlingen
- Voor en naschoolse opvang
- Vervoer leerlingen van buitendorpen naar Den Burg
- Gebouw delen is voordeliger
- OOP-ers gezamenlijk aanstellen
- Draagvlak ouders peilen
- Is één onderwijscentrum wel goed voor het onderwijs?
- Recht doen aan verschillen
- Scholen buitendorpen moeten blijven
- Ecologisch gebouw met organische vormen
- Te groot kan onveilig voelen voor kinderen

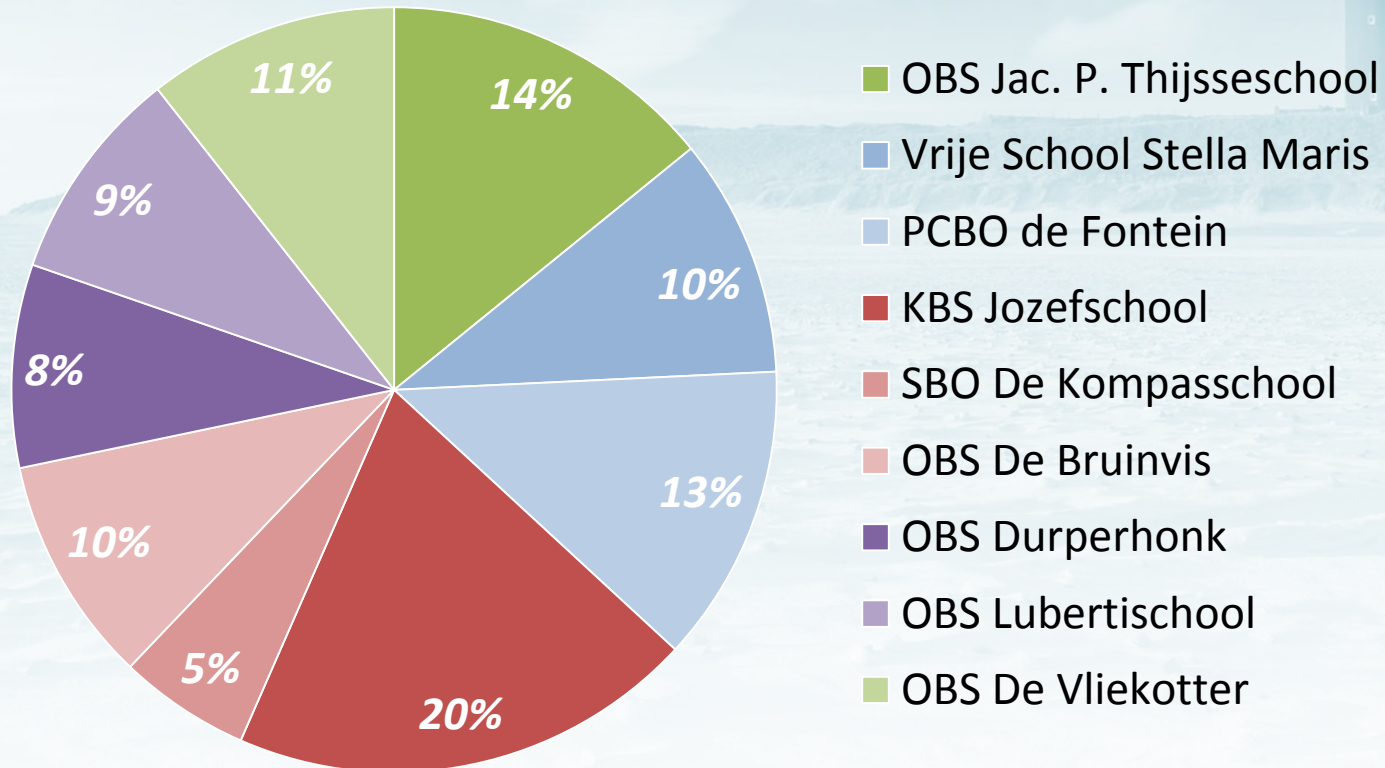

Resultaten enquête ouders Ontwikkeling Onderwijs Texel

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

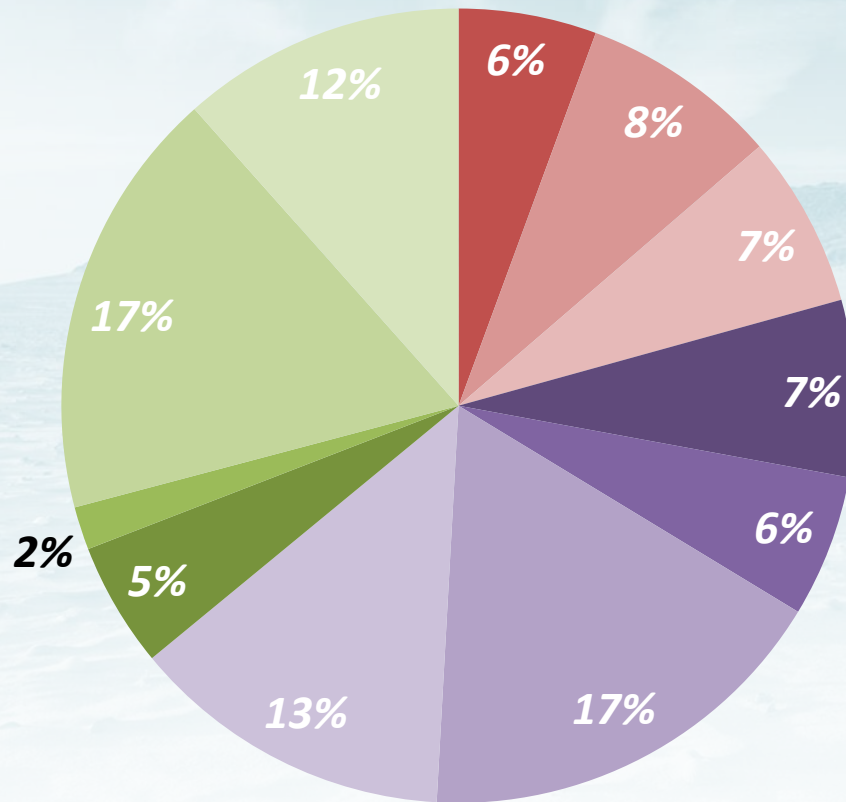
Ingevulde enquêtes: 196

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Eerste 3 criteria schoolkeuze

■ Levensbeschouwelijke visie

■ Onderwijsconcept

■ Lestijden

■ Plusprogramma's zorg/onderwijs

■ Huisvesting

■ Kwaliteit leerkrachten

■ Gebruikte lesmethoden

■ Advies bekenden

■ aanwezigheid KDV/BSO

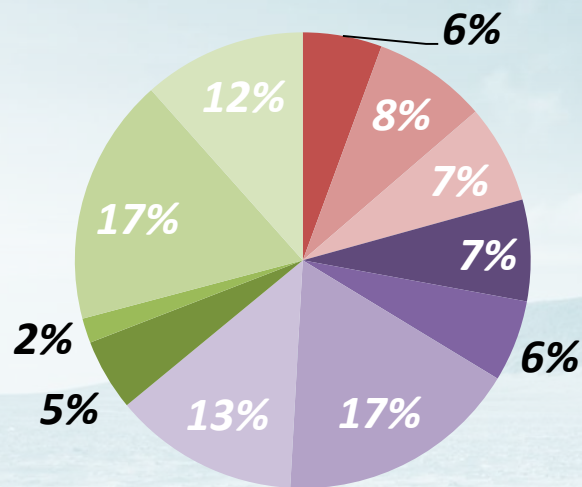

■ Nabijheid

■ Voldoende leeftijdgenoten

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

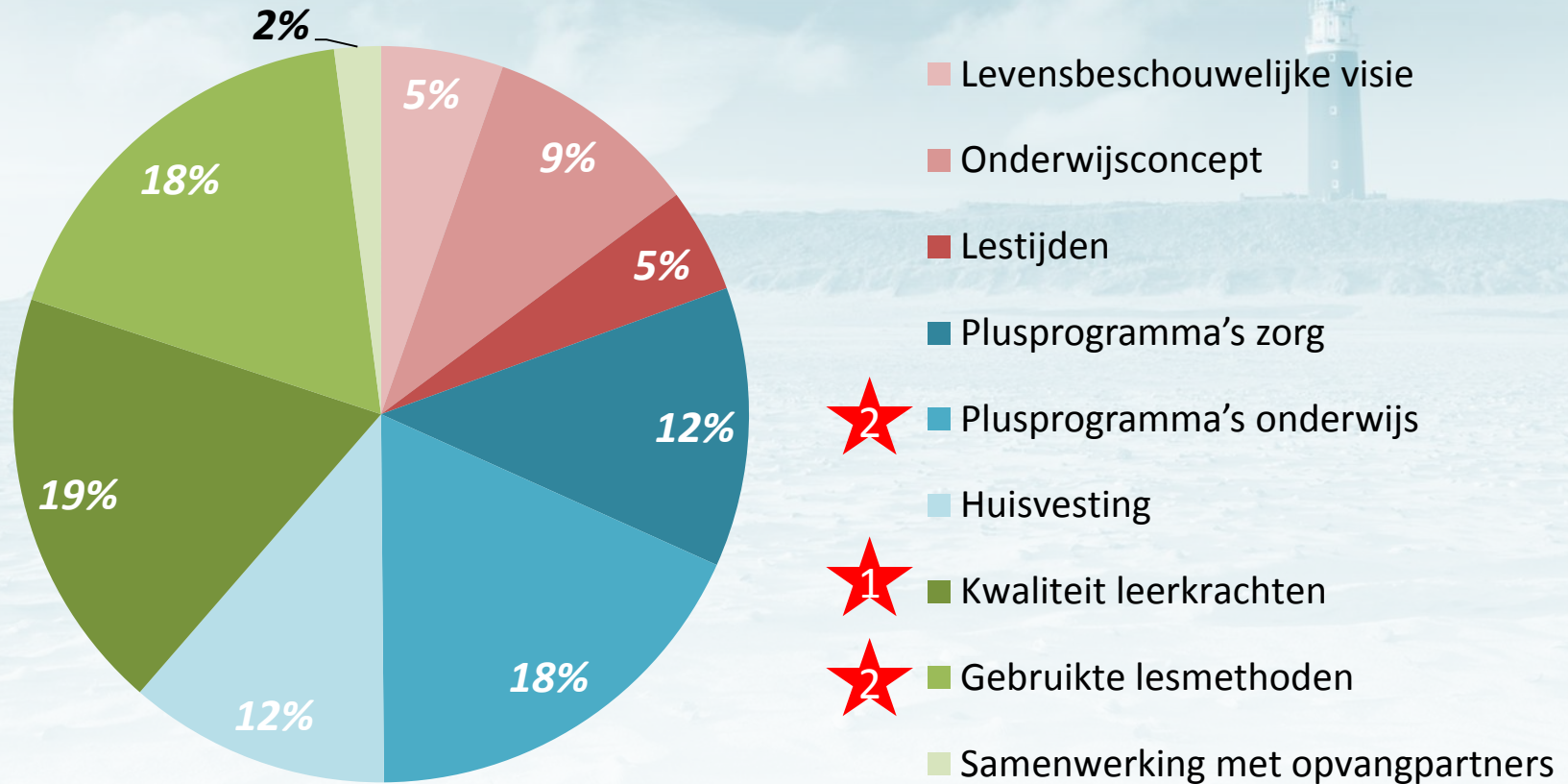
Eerste 3 criteria schoolkeuze

Op eerst+tweede plaats gezet per school	Den Burg					Buitendorpen				
	OBS Jac. P. Thijsseschool	Vrije School Stella Maris	PCBO de Fontein	KBS Jozefschool	SBO De Kompasschool	OBS De Bruinvis	OBS Durperhonk	OBS Lubertischool	OBS De Vliekotter	
totaal per school	28	20	25	39	11	19	17	18	21	
A Levensbeschouwelijke visie	18%	20%	20%	8%	0%	5%	6%	0%	10%	
B Onderwijsconcept	25%	80%	4%	8%	9%	5%	24%	17%	0%	
C Lestijden	11%	0%	4%	8%	0%	11%	24%	0%	14%	
D Plusprogramma's zorg/onderwijs	7%	5%	16%	18%	36%	5%	6%	17%	10%	
E Huisvesting	11%	10%	20%	10%	9%	5%	12%	0%	0%	
F Kwaliteit leerkrachten	29%	30%	44%	62%	91%	21%	24%	44%	48%	
G Gebruikte lesmethoden	18%	40%	32%	33%	27%	21%	6%	11%	5%	
H Advies bekenden	11%	0%	12%	13%	9%	0%	12%	6%	10%	
I aanwezigheid KDV/BSO	7%	5%	0%	3%	0%	5%	12%	0%	5%	
J Nabijheid	25%	5%	32%	21%	9%	95%	76%	83%	76%	
K Voldoende leeftijdgenoten	32%	5%	8%	18%	9%	26%	0%	22%	24%	

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Versterken kernkwaliteiten

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Samenwerking - welke steunt u? Hoe meer sterren hoe meer steun.

Uitwisseling vakleerkrachten

Intern begeleiders inzetten op competentie

Gezamenlijk aanbod van activiteiten

Doorlopende leerlijn 0-12 jaar

PO en VO onder één dak, uitwisseling

Jeugdgerelateerd clusteren

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Samenwerking

Ideeën:

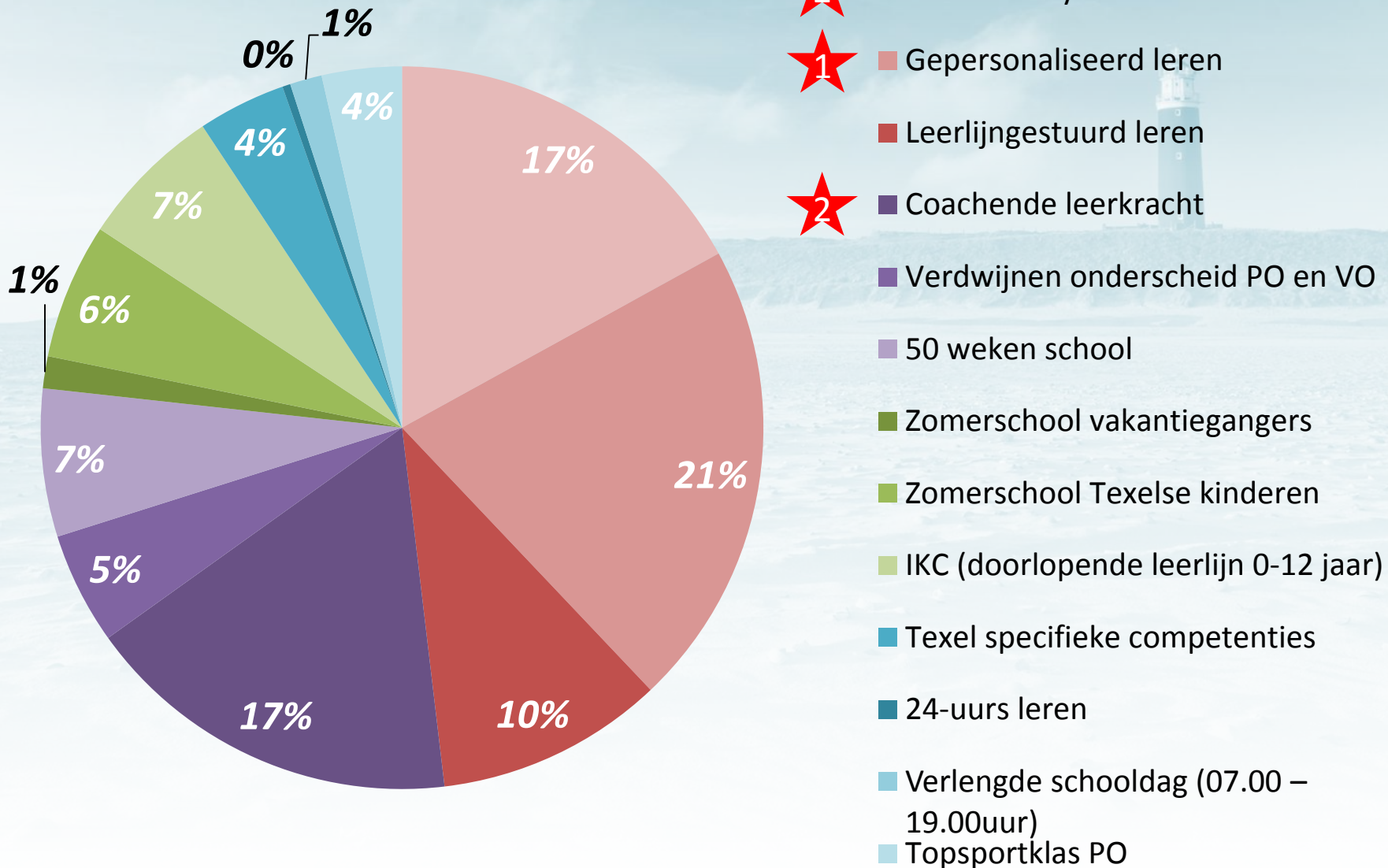
- Meer leren in de samenleving
- Gezamenlijke sportdag/sportactiviteiten
- Denk vanuit het kind
- Kennisuitwisseling leerkrachten onderling
- Faciliteiten en voorzieningen delen: ontzorgen van primair proces
- Betrek Artex, culturele instellingen, bedrijfsleven
- Zorgkinderen meer aandacht geven, bundelen

Let op!

- Scholen in buitendorpen behouden
- Is één centrum niet te groot?
- Eigenheid/identiteit/keuzemogelijkheid behouden
- Kennisuitwisseling leerkrachten onderling
- Zorg voor éénduidige pedagogische aanpak
- Kwaliteit moet niet verminderen als er samenwerking plaatsvindt

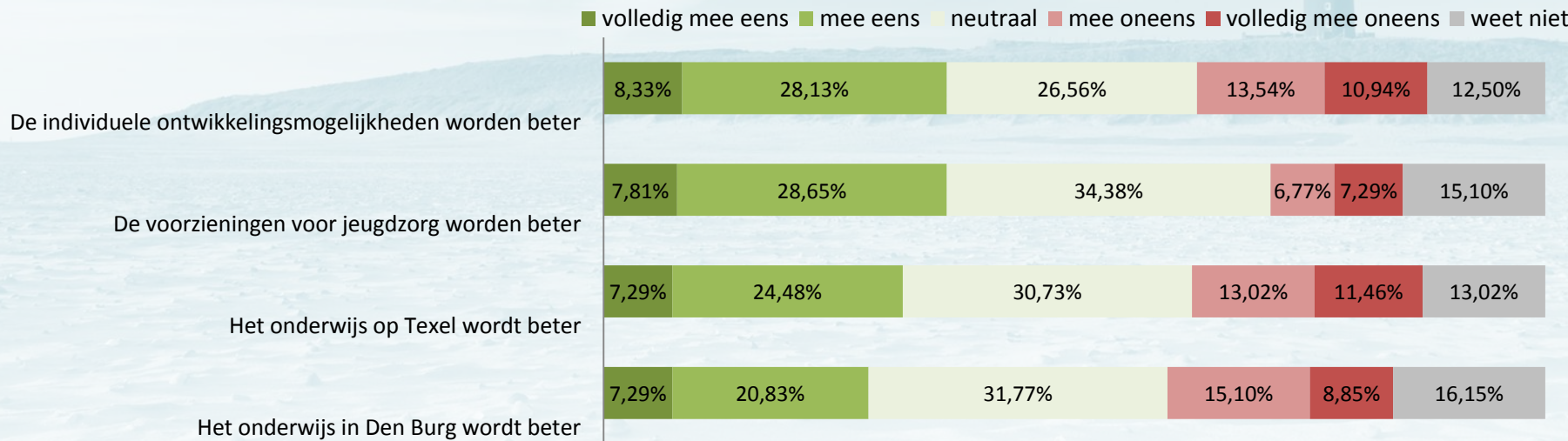
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Welke innovaties zijn gewenst?

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

Huisvesting: Stel dat het PO in Den Burg wordt georganiseerd in 1 centrum.
Hoe denkt u over de volgende stellingen?

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Ouders

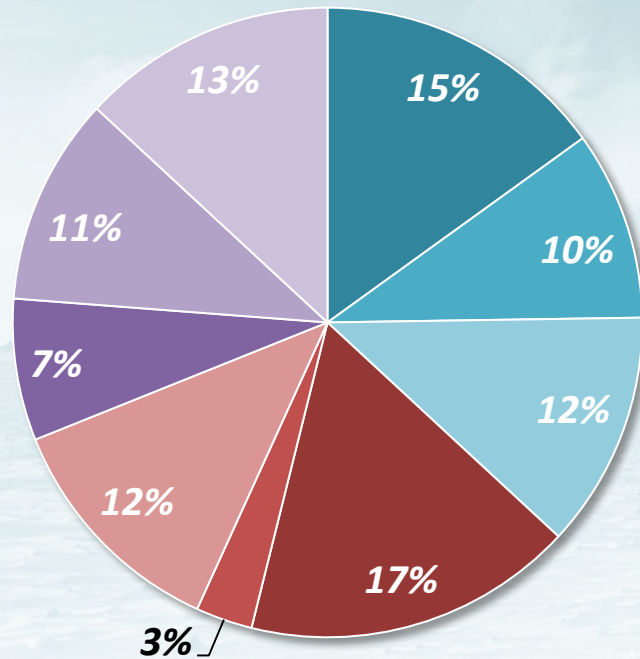
Overige opmerkingen en aandachtspunten

- Denk vanuit het kind
- Kwaliteit onderwijs zit in leerkrachten, niet in gebouw/locatie
- Zorg dat de besturen vanuit kind en leerkracht denken
- Denk breed: onderzoek ook ideeën van vaste wal
- Mooi, combinatie sport, cultuur, zorg en onderwijs
- Soms lastig om enquête in te vullen door jargon

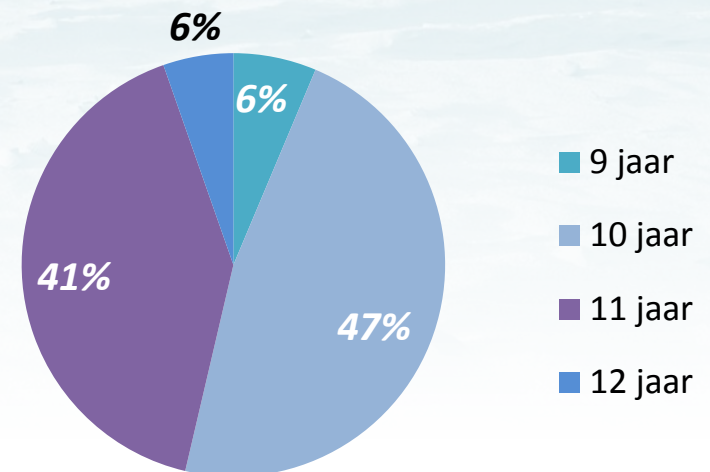

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Ingevulde enquêtes: 206

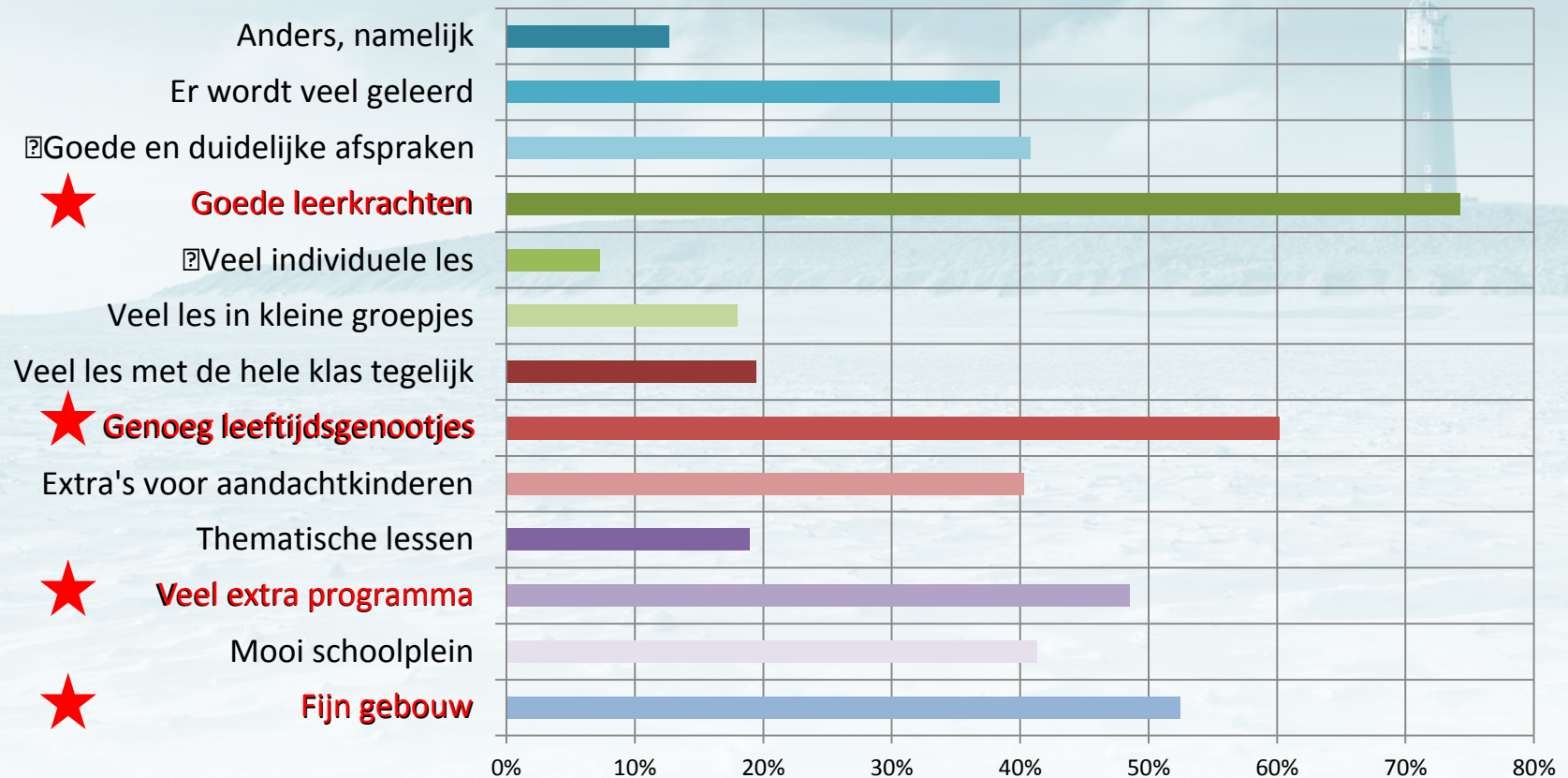
- OBS Jac. P. Thijsseschool
- Vrije School Stella Maris
- PCBO de Fontein
- KBS Jozefschool
- SBO De Kompasschool
- OBS De Bruinvis
- OBS Durperhonk
- OBS Lubertischool
- OBS De Vliekotter

- 9 jaar
- 10 jaar
- 11 jaar
- 12 jaar

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Wat is er goed aan de school? De beste kwaliteiten:

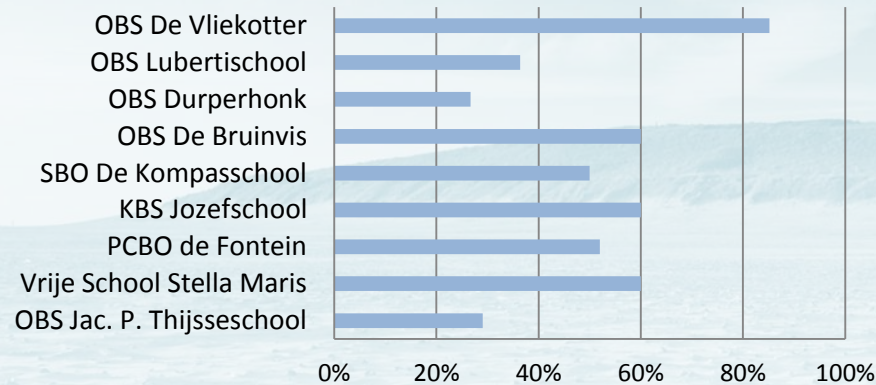
Anders:

- Tostidag
- Leuke kinderen
- Goede uitleg, fijn lesgeven
- Veilige omgeving: gebouw/plein

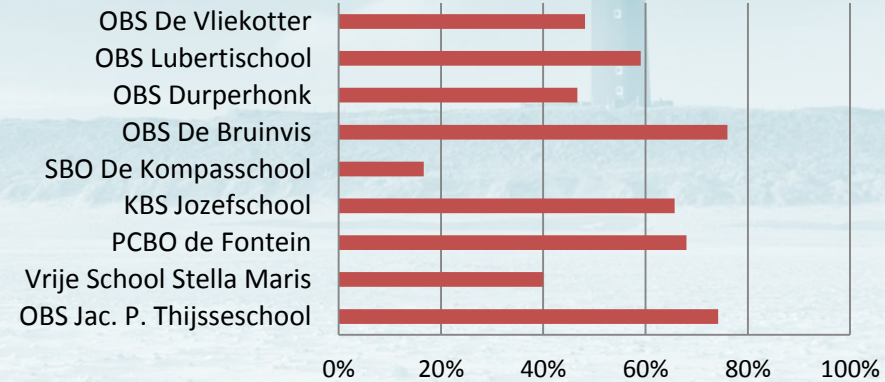
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Wat is er goed aan de school? De beste kwaliteiten gesorteerd per school:

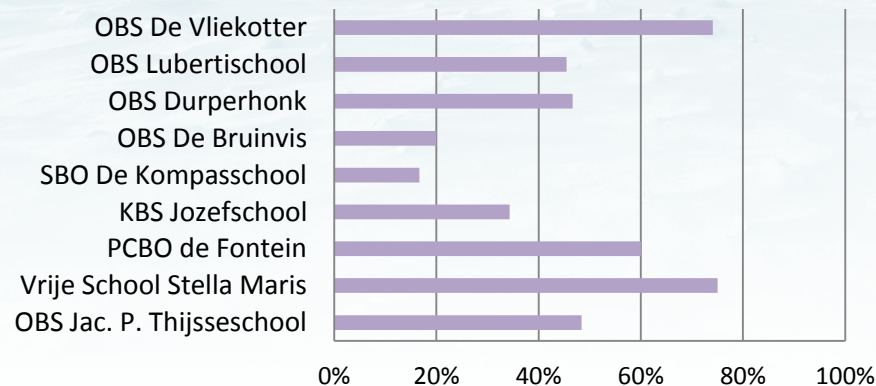
fijn gebouw

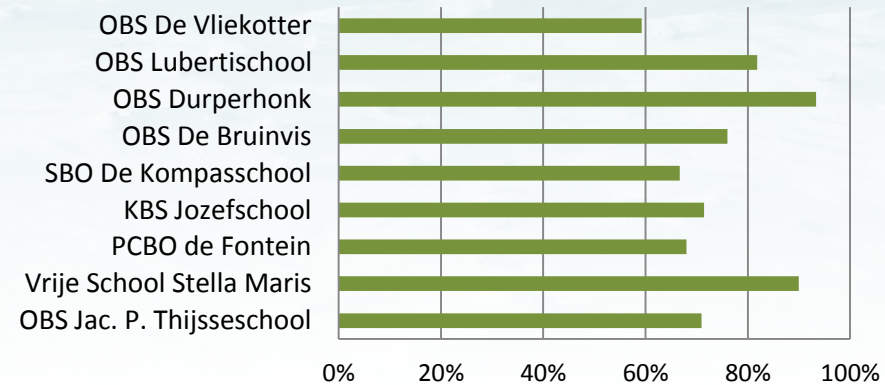
genoeg leeftijdsgenootjes

extra programma

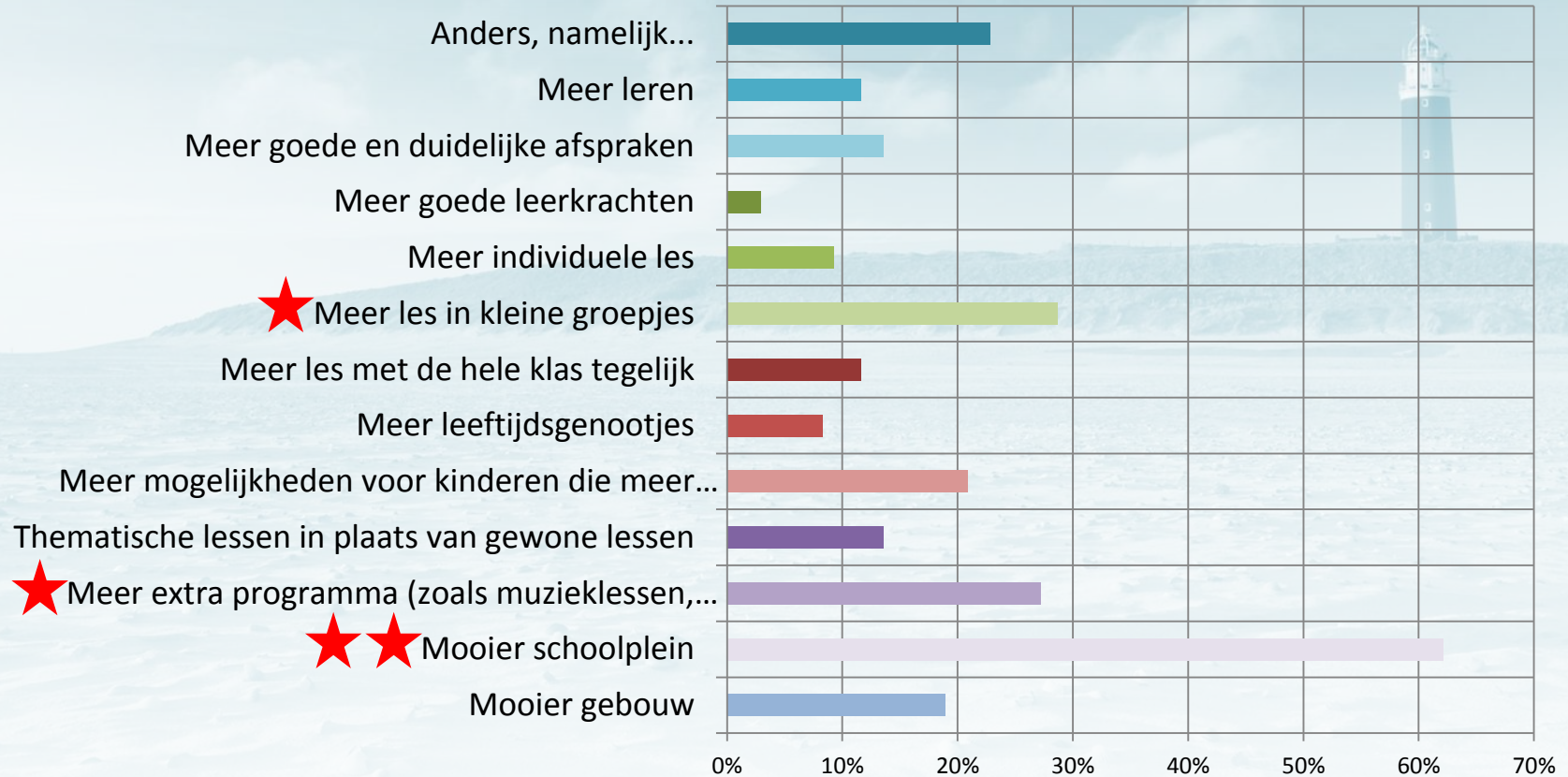
goede leerkrachten

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Wat zou je willen veranderen aan je school?

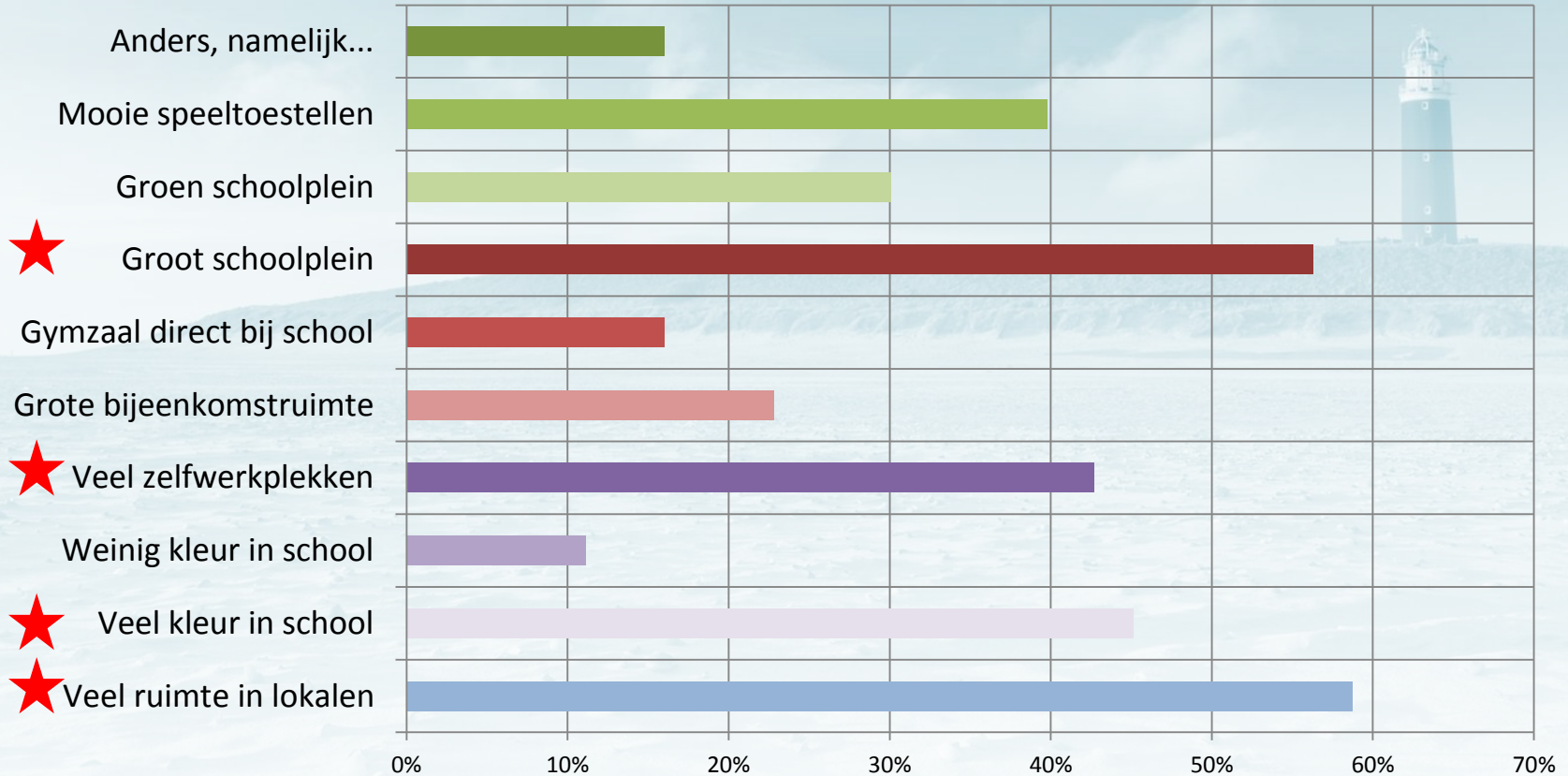
Anders:

- Meer meesters
- 2x tostdag per week
- Geen combinatieklas
- Beter voetbalveld
- Meer doen tegen pesten
- Meer lezen
- Meer pauze
- Zelf zeggen waar je moeite mee hebt
- Minecraft/meer pc's

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Huisvesting; wat is er mooi of prettig aan het gebouw en het schoolplein?

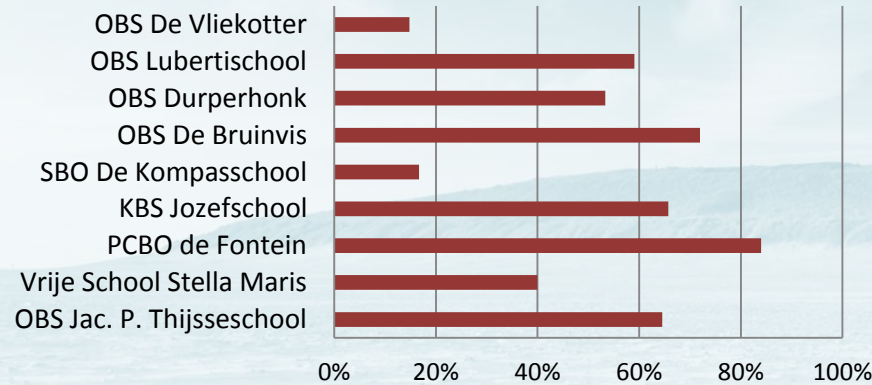
Anders:

- Pannaveld
- Leuke school/kinderen leerkrachten
- Mooie spullen/voorzieningen

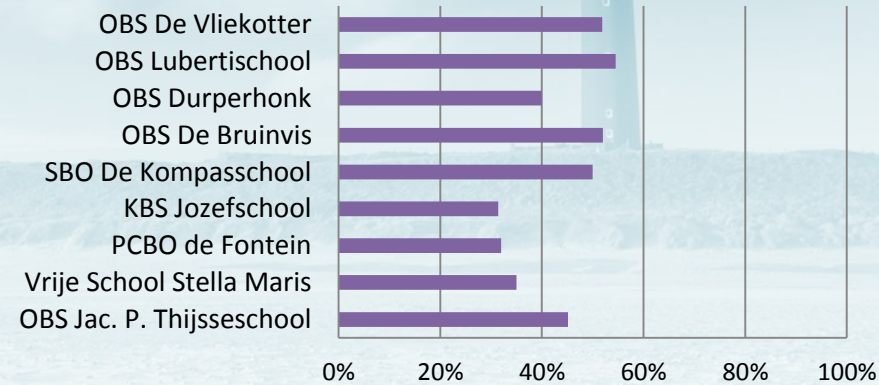
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Mooi of prettig aan gebouw en plein, gesorteerd per school:

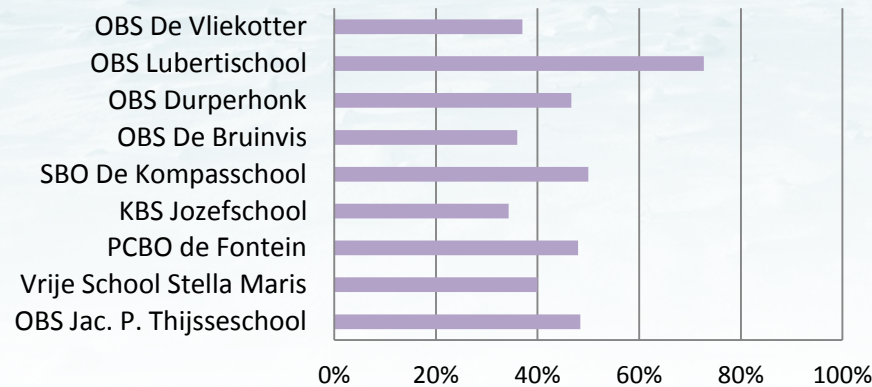
groot schoolplein

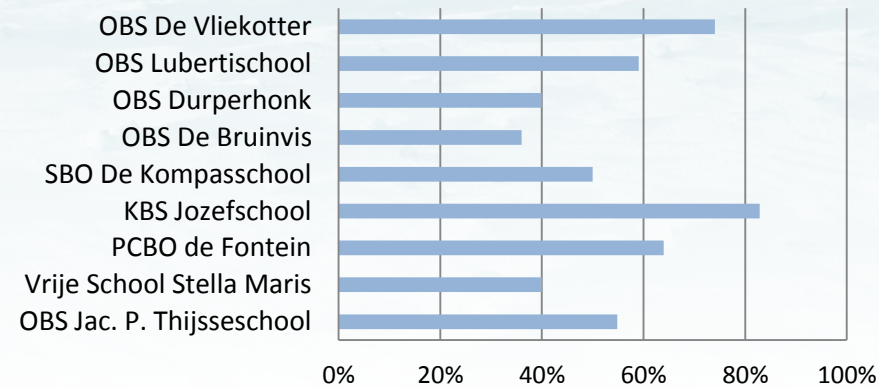
veel zelfwerkplekken

veel kleur

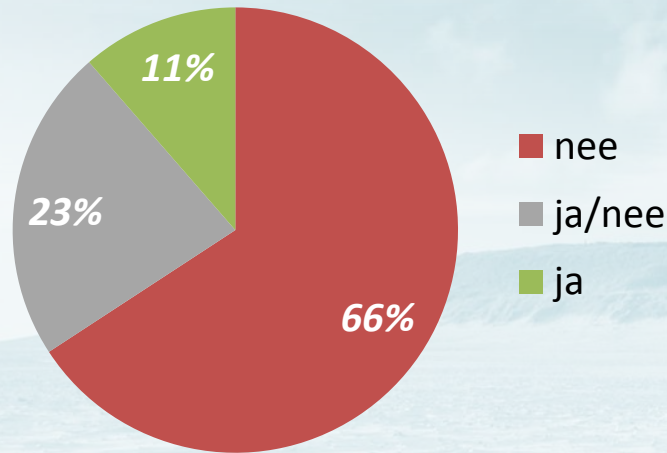

veel ruimte in de lokalen

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - Leerlingen

Is één onderwijscentrum in Den Burg een aantrekkelijk idee?

Nadelen

- Te druk > te veel kinderen
- Te groot gebouw
- Onbekende kinderen
- Blijft schoolconcept wel behouden?
- Minder tijd van de juffen voor de kinderen
- Meer kans op pesten
- Verder weg voor sommige kinderen

Voordelen

- Gezellig > je ziet ook je vrienden van buiten school
- Je leert andere kinderen kennen
- Je weet met wie je op de OSG komt
- Groot gebouw/grote gymzaal

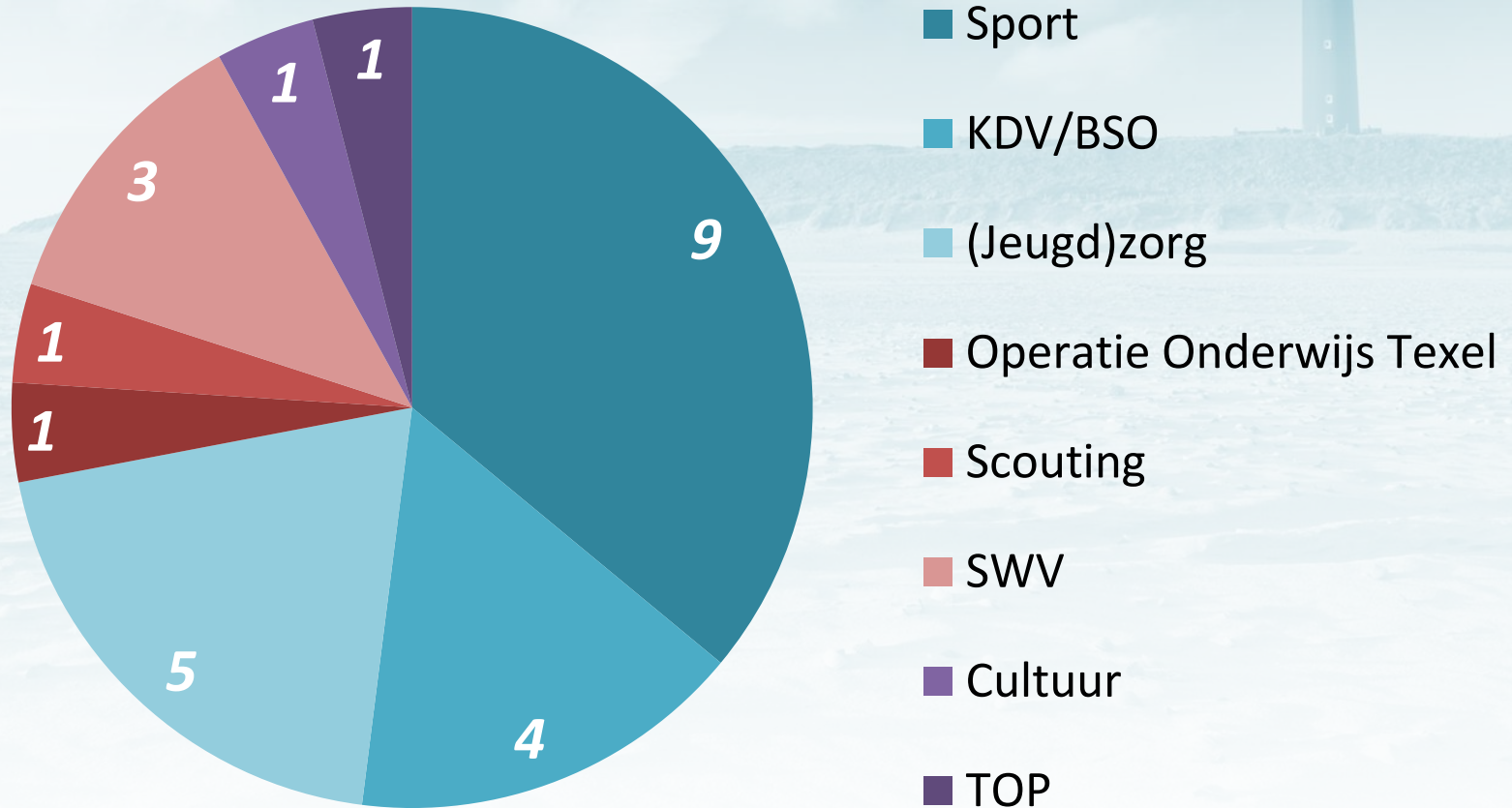

Resultaten enquête maatschappelijke organisaties Ontwikkeling Onderwijs Texel

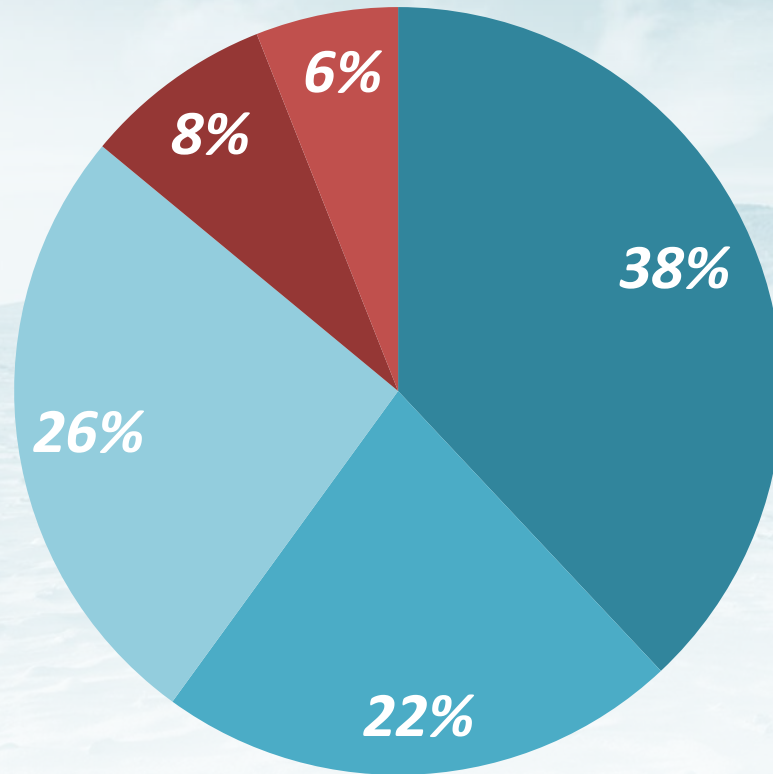
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Ingevulde enquêtes: 25

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Overlap organisatie en primair onderwijs

■ doelgroep: oa 4-12 jaar

■ doelgroep: oa OP/OOP

■ missie/visie van de organisatie

■ er is geen overlap

■ Anders, namelijk...

Anders:

- Doorgaande lijn peuters-PO
- Belang netwerk van kind

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

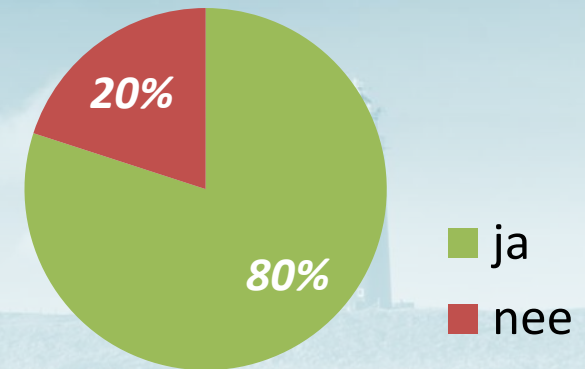
Waarde toevoegen aan PO

Door:

- (Integraal) kindcentrum in Den Burg - zorg en onderwijs, doorgaande lijn vanuit peuters naar kleuters
- Ondersteuning leerkrachten op zorgvragen
- Ondersteuning (sportieve) activiteiten

Verbeteringen:

- Warme overdacht (zorg-onderwijs / KDV-PO-BSO)
- Meer samenwerking sport (wel al in VO)
- Geen kind het eiland af: expertise bundelen

Mogelijke samenwerking in toekomst

Door:

- Maatschappelijke stages voor OSG
- Samenwerking op locatie (kleinschalig)
- Tijdens gymlessen kinderen kennis laten maken met verschillende sporten

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Huisvesting in of nabij een school / onderwijscentrum

Ca **50%** ziet voordelen in huisvesting in of nabij een school.

- jeugdzorg
- bibliotheek
- KDV/BSO
- Passend onderwijs (samenwerkingsverband)

Omdat...

- Samenwerking rondom het kind/de leerling (korte lijnen)
- Centrale locatie (school ligt meestal centraal)
- Zorg nabij het kind

Kanttekening

- BSO heeft andere feel dan school
- Zorg mag niet op school gegeven worden van verzekering

Sport ziet geen voordelen

- Zijn al goed bereikbaar / gelegen nabij een school
- Ander soort faciliteiten benodigd
- Activiteiten zijn vooral buiten

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Hergebruik leegstaande scholen

Als **kantoorlocatie 1x, alleen de locatie 1x:**

- Stichting Young4ever

Als locatie voor **bijeenkomsten 4x:**

- Sport
- Jeugdzorg

Als locatie voor **primaire activiteiten 3x:**

- Jeugdzorg
- Samenwerkingsverband

Eventueel 3x:

- Parlan: Kleinschalig (enkele ruimte)
- Bibliotheek: misschien als leslocatie

Nee : 19x (60%)

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Hergebruik leegstaande scholen

Als **kantoorlocatie 1x**, alleen de locatie 1x:

- Stichting Young4ever

Als locatie voor **bijeenkomsten 4x**:

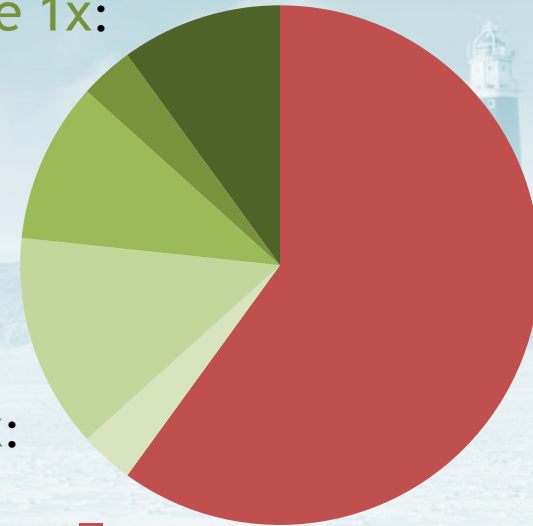
- Sport
- Jeugdzorg

Als locatie voor **primaire activiteiten 3x**:

- Jeugdzorg
- Samenwerkingsverband

Eventueel 3x:

- Parlan: Kleinschalig (enkele ruimte)
- Bibliotheek: misschien als leslocatie

- nee
- ja, als kantoorlocatie
- ja, voor bijeenkomsten
- ja, voor onze primaire activiteiten
- ja, maar niet het bestaande gebouw
- ja, als ...

Nee : 19x (60%)

Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Hergebruik leegstaande scholen toelichting

- Gebouwen zijn slecht onderhouden en niet duurzaam in gebruik
- Houdt rekening met emoties bij sloop schoolgebouwen
- Er is al een goede locatie voor onze activiteiten
- Organisatie is nu nog te klein
- Eventueel bij een campus: voordeel alles op 1 locatie
- Gebruik als bijeenkomstlocatie is een optie, liever bij sportclubs
- Als de school omgebouwd wordt tot sporthal is het een optie

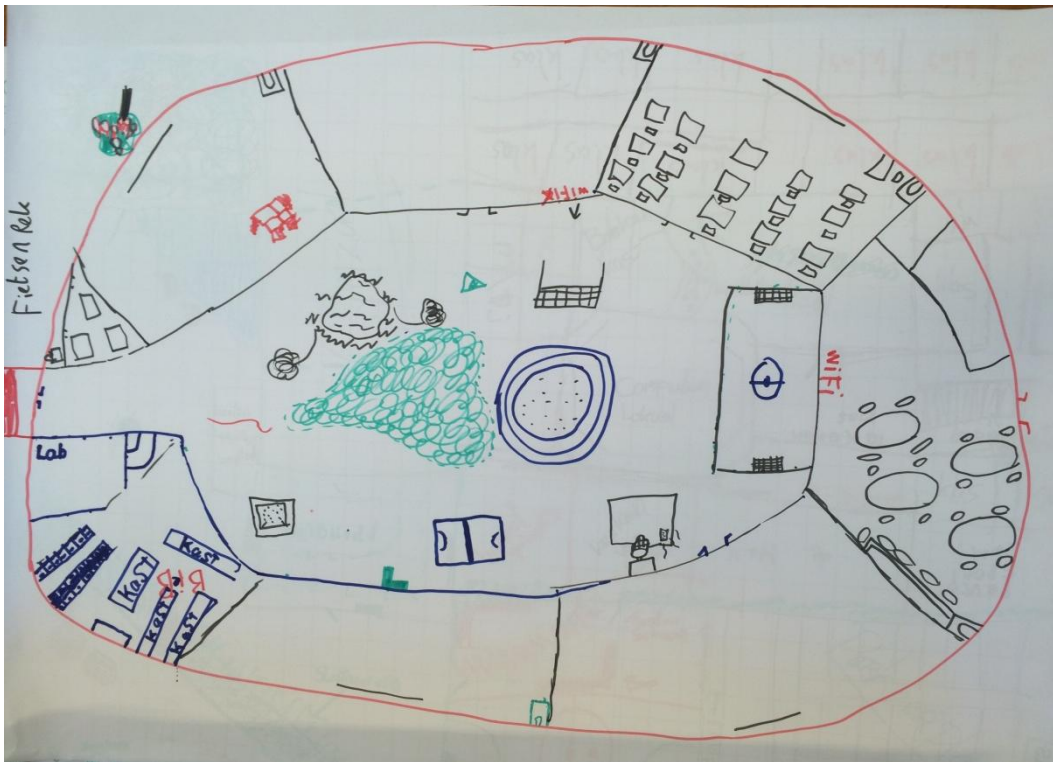
Enquête ontwikkeling onderwijs Texel - maatschappelijk

Overige opmerkingen

- Primair onderwijs samenwerken met voortgezet onderwijs
- Onderwijs is vindplaats voor zorg > zorg brengen naar dagelijkse omgeving kind
- Samenwerking aangaan voordat huisvesting is geregeld
- Behoudt keuzemogelijkheden tussen profielen scholen
- Ga meer direct in gesprek met elkaar op het eiland
- Blijven scholen in buitendorpen behouden?
- Campus vanaf groep 5 bij OSG
- Formuleer een duidelijke visie voor onderwijscentrum waaraan getoetst kan worden
- Samenwerking met sportverenigingen is goed voor lichamelijke ontwikkeling kinderen en leerprestaties
- Aandacht voor mentale en fysieke weerbaarheid
- Regie bij onderwijs laten, geen bestuurlijke bemoeienis
- Klein beginnen met IKC > later opschalen
- Gebruik expertise Den Helder/Schagen
- Niet langs elkaar heen werken

Bijlage 4: Tekeningen onderwijscentrum door leerlingen

Tekening door: ...

Tekening door: ...

Bijlage 5: Procesplan Ontwikkeling Onderwijs Texel

PROCESPLAN ONTWIKKELING EN UITWERKING VISIE OP ONDERWIJS EN ONDERWIJSHUISVESTING OP TEXEL: ONTWIKKELING ONDERWIJS TEXEL

1. AANLEIDING

De gemeente Texel heeft een proces in gang gezet om samen met de schoolbesturen te zoeken naar manieren om verantwoord om te gaan met de krimp. De schoolbesturen hebben samen met de gemeente gewerkt aan een visie op de toekomst van het basis - en voortgezet onderwijs op Texel. Dat heeft geleid tot een gezamenlijke onderwijsvisie: "Passend thuisnabij onderwijs op Texel" ('de onderwijsvisie', zie bijlage). Deze is eind 2013 door de raad vastgesteld.

Huisvesting is in bovengenoemde visie niet het doel, maar ondersteunt de gezamenlijke visie, helpt de onderwijskundige doelen te realiseren, verwachtingen waar te maken en kan katalysator zijn voor vergaande samenwerking binnen het onderwijs.

Enkele cijfers

Ook op Texel neemt het aantal kinderen dat jaarlijks naar het basisonderwijs gaat door geboortedaling sterk af. De feiten:

2009	2023	
1393 leerlingen	890 leerlingen	Daling 36%
62 groepen	44 groepen	Daling 29%
Den Burg: 773 leerlingen	Den Burg: 578 leerlingen	Daling 25%
Buitendorpen : 620 leerlingen	Buitendorpen: 312 leerlingen	Daling 50%

Bij ongewijzigd beleid zullen de kosten per leerling toenemen, waardoor de exploitatie van de gemeente en de schoolbesturen sterk onder druk komt. Samenwerking en creatief omgaan met middelen en voorzieningen zijn een must om - ondanks de krimp - voor kwalitatief goed onderwijs te zorgen en dit onderwijs zo breed als mogelijk op Texel in stand te houden.

Visie

De door de schoolbesturen samen ontwikkelde visie is als volgt samen te vatten:

Om de kwaliteit van het onderwijs op Texel te waarborgen, werken de onderwijsbesturen intensief samen. Dit leidt tot een netwerk met een gemeenschappelijk onderwijsbelang, gericht op een hoogwaardige onderwijsvoorzieningsstructuur op Texel.

Kort: Kinderen op Texel krijgen kwalitatief onderwijs op maat, waar mogelijk thuisnabij.

Missie

Er komt een stelsel van funderend onderwijs waarbij sprake is van gezamenlijk(e) kennisontwikkeling, management en delen van kennis, middelen en voorzieningen, zodat alle scholen profiteren. In deze samenwerking op het gebied van onderwijskundige kennis en kunde is sprake van zowel horizontale samenwerking tussen de basisscholen onderling, maar ook van verticale samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen, de basisscholen, het voortgezet onderwijs en het speciaal (basis) onderwijs.

De ambitie is om het beter te doen dan nu (van onder het gemiddelde, naar goed, naar beter). Daarbij wordt kwaliteit breed gedefinieerd en worden samen meetbare criteria ontwikkeld. De meetlat in de onderwijsvisie is daarvoor leidend. De meerwaarde die hieruit ontstaat, is de basis van waaruit het onderwijs in de buitendorpen gezamenlijk wordt gedragen. Dit wordt verder uitgewerkt met de teams van de scholen.

Op de volgende kwaliteiten worden doelen geformuleerd:

- Kwaliteit van medewerkers, zowel pedagogisch als didactisch.
- Kwaliteit in relatie tot maatschappelijke positionering.
- Keuzevrijheid.
- Leefbaarheid.
- Leerresultaten.

Perspectief

Den Burg

In Den Burg wordt de haalbaarheid voor campus/brede school onderzocht waarin alle nu in Den Burg gevestigde basisscholen (op termijn) een plek krijgen. Werkend en denkend vanuit de onderwijskundige visie, waarin er sprake is van een integrale benadering van het totale onderwijs op Texel - voorschoolse educatie, basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en voortgezet onderwijs - is het noodzakelijk dat dit gebouw wordt gekoppeld aan OSG De Hogeberg (medegebruik voorzieningen en gebruik leegkomende m²). Het vormt met de reeds aanwezige en nieuw te bouwen sportvoorzieningen een 'Onderwijs en Sportcampus'. Kinder- en peuter-opvangorganisaties, Jeugdzorg, CJG en alle andere op kinderen gerichte zorg kunnen daar mogelijk ook een plek krijgen. Belangrijk is dat de diverse instellingen (onderwijs, sport, opvang en zorg) nauw en gestructureerd met elkaar samenwerken. De campus wordt onderdeel van een brede voorzieningenstructuur die kinderen van 2 tot 12 inspireert en alles biedt wat voor hun ontwikkeling van belang is.

Binnen het Samenwerkingsverband PO (Passend Onderwijs) vormen de Texelse basisscholen een eigen scholengroep. Vanuit het samenwerkingsverband PO wordt gestimuleerd dat elke school competenties ontwikkelt om een specifieke ondersteuningstaak goed te kunnen invullen.

Buitendorpen

Daar waar mogelijk, zal in de buitendorpen een school blijven bestaan. De keuze om scholen open te houden is gebaseerd op leerlingaantallen (en het perspectief), reisafstand, en de mogelijkheid de kwaliteit vanuit pedagogisch (sociaal-emotioneel) standpunt te handhaven. Om de zorg voor kinderen optimaal te houden, wordt de in Den Burg ontwikkelde kennis en ervaring ingezet in de buitendorpen.

Consequenties:

- Verbreding of verdieping van onderwijs wordt vormgegeven vanuit het gehele netwerk PO -VO (geen concurrentie maar samenwerking);
- Verscheidenheid en aanvulling in pedagogisch-didactische kwaliteit, maatwerk voor leerlingen.
- Schoolbesturen opereren als partners en vormen gezamenlijk beleid op inhoud, organisatie en huisvesting.
- Er zijn doorlopende leerlijnen voorschoolse voorzieningen - PO - VO.
- Aansluiten bij vormgeven "Texels" (virtueel) schoolbestuur bij structuur Samenwerkingsverband.
- Vormgeving huisvestingsplan Den Burg (*).
- Voortdurend werken aan kwaliteit en innovaties.

(*). De huisvesting van de scholen in de buitendorpen is op orde.

2. PROCESPLAN

Inleiding

Na de vaststelling van de onderwijsvisie is er naar aanleiding van een burgerinitiatief door de betreffende initiatiefnemers, de gemeente en de schoolbesturen de bijeenkomst 'Operatie Onderwijs Texel' georganiseerd. Ook de Texelse schoolleiders hebben input geleverd. Naar aanleiding hiervan hebben de schoolbesturen en de gemeente Texel besloten de volgende concrete stappen te zetten.

We gaan nu een volgende fase in, waarbij ideeën, kansen en mogelijkheden nader worden verkend, maar ook worden vertaald in concrete acties en besluiten. Hiertoe richten we een projectorganisatie op, die recht doet aan de wens voor betrokkenheid en inbreng van de stakeholders: kinderen & ouders,

leerkrachten & directies en bedrijfsleven. Doel van de projectorganisatie:

- verbinding tussen de inhoud (het onderwijs) en de vorm (de huisvesting van scholen);
- voldoende voortgang en tempo in de ontwikkeling en realisatie van de campus/brede school in Den Burg.

Het project krijgt de naam Ontwikkeling Onderwijs Texel en verbindt de volgende ontwikkelingen/thema's:

1. De inhoud, vorm en kwaliteit van het onderwijs op de Texelse scholen;
2. Samenwerking tussen scholen en mogelijke andere maatschappelijke partners;
3. (Verdere) ontwikkeling van bestaande en nieuwe onderwijsinnovaties;
4. Haalbaarheid huisvesting in de vorm van een onderwijscampus/brede school in Den Burg.

De reeds door de gemeenteraad van Texel vastgestelde onderwijsvisie is hierbij leidend.

Projectorganisatie Ontwikkeling Onderwijs Texel

NB: Invulling kan veranderen al naar gelang de fasering (zie verder) en mogelijke toevoeging vanuit andere (maatschappelijke) organisaties).

Stuurgroep:

Externe proces/projectleider: via de gemeente wordt een deskundige aangetrokken;

Sarkon: G.J. Veeter;

Kopwerk/Schooltij: J. Bot;

Samenwerkingsschool: T. Jong;

OSG De Hogeberg: C. van Meurs;

Gemeente: H. Huisman wethouder onderwijs en ambtelijk projectleider H. van der Vlerk.

Het onderwijs levert de voorzitter van de stuurgroep.

De externe proces/projectbegeleider en de ambtelijk projectleider zitten ook in de projectgroep.

Rol en opdracht stuurgroep:

Opdrachtgever projectgroep voor de uitwerking van de onderwijsvisie en huisvestingsplan onderwijs Den Burg. Voorbereiden besluitvorming binnen gemeente en schoolbesturen. Bewaken procesvoortgang.

Projectgroep:

Externe proces/projectleider: via de gemeente wordt een deskundige aangetrokken

Kennisland/Ilopmaat: J. van den Bergh (Doorbraaktraject gepersonaliseerd leren)

Jozefschool: A. de Ruijter

Thijsseschool/Vrije School: A. Goverts a.i.

Bruinvis: A. Bol

Luberti: N. Slijderink

Durperhonk: I. Halsema

Vliekotter: H. Roersma

Fontein: M. van Gaalen

Kompas: T. Conijn

OSG De Hogeberg: G. Koops of B. Spuij

Ambtelijk projectleider: H. van der Vlerk

De invulling van de projectgroep is nog niet definitief. Leden en omvang moeten nog nader worden bepaald.

Rol en opdracht projectgroep:

Adviesrol richting stuurgroep. Uitwerken van de per fase gevraagde producten ter voorbereiding van de besluitvorming in de stuurgroep.

De projectgroep wordt ondersteund door 'denktanks':

1. Kinderen;
2. Leerkrachten;
3. Ouders;
4. Ondernemers;
5. Burgers.

Fasering

NB:

Voor de duidelijkheid is er onderscheid tussen fase 1 en 2. In de praktijk zullen deze fasen elkaar deels overlappen.

Fase 1 - januari / juli 2015

De stuurgroep, bestaande uit de schoolbesturen van Schooltij, De Hogeberg, Stichting Samenwerkingsscholen, Stichting Kopwerk, Stichting Sarkon en de gemeente Texel heeft naar aanleiding van de input van de bijeenkomst Operatie Onderwijs Texel en de aanbevelingen van de schoolleiders van Texel de navolgende vragen aan de projectgroep aangaande de 4 hierboven genoemde thema's.

1. Onderwijs en kwaliteit:

- Wat is de gedeelde visie op het onderwijs met name het pedagogisch didactisch handelen?
- Scholen werken op tal van punten nauw samen, maar moeten ook hun eigen signatuur, profiel kunnen behouden. Meerdere onderwijsconcepten en visies moeten mogelijk zijn, ouders moeten wat te kiezen hebben. Welke afspraken maken we hierover en hoe geven we dat vorm?
- Op welke concrete wijze zou een onderwijscampus/brede school Den Burg kunnen bijdragen aan het borgen en de vergroting van de kwaliteit van het onderwijs in de buitendorpen?
- Op welke wijze kunnen de onderlinge scholen van de campus elkaar ondersteunen bij nieuwe ontwikkelingen en verbeteren van de eigen kwaliteit?
- Hoe wordt het beleid van Passend Onderwijs (het samenwerkingsverband) vormgegeven in een samenwerking tussen scholen van de onderwijscampus/brede school?

2. Samenwerking:

- Op welke domeinen (beleidsterreinen) zouden de scholen nauwer kunnen samenwerken?
- Hoe zou die samenwerking vormgegeven kunnen worden?
- Hoe ziet de samenwerking tussen de scholen en de voorschoolse voorzieningen eruit?
- Wat zijn mogelijke andere samenwerkingsvormen met andere (maatschappelijke) organisaties?
- Wat zijn samenwerkingsmogelijkheden tussen PO en VO?
- Hoe kunnen samenwerkingen worden vormgegeven?

3. Onderwijsvernieuwingen en innovaties: (*)

- Welke onderwijsvernieuwingen ziet de projectgroep voor de komende vier jaar en hoe worden die al dan niet geïntegreerd in het nieuw te ontwikkelen onderwijs?
- Wat hebben de scholen, directies en teams nodig om onderwijsinnovaties succesvol in hun scholen te implementeren?
- Welke trends ziet de projectgroep voor het onderwijs op de lange termijn (5 a 10 jaar)?
- Welke globale stappen, voorbereidingen moeten er nu worden getroffen om, als dat zich aandient, adequaat op deze ontwikkeling in te spelen?

4. Huisvesting:

- Welke consequenties hebben de antwoorden op bovengestelde vragen voor bestaande onderwijshuisvesting en meer in het bijzonder de huisvesting van het PO onder 1 dak in Den Burg? Te denken valt aan de geografische ligging, de onderlinge plaats van scholen, faciliteiten en functies binnen de brede school?

Verder wordt er een communicatieplan opgesteld: wat, door wie en wanneer?

(*)

Impuls onderwijsvernieuwing:

Onder begeleiding van Kennisland/IloPmaat wordt door het Texelse primair onderwijs in de vorm van een 'doorbraaktraject' kennis op gedaan over en geëxperimenteerd met (vormen van) gepersonaliseerd leren.

Fase 2 - Augustus 2015 / juli 2016

STAP 1 - VAN VISIE NAAR RUIMTE (augustus t/m december 2015)

Uitgangspunten voor onderzoek haalbaarheid huisvesting:

- Adequate & duurzame huisvesting;
- Laat de vorm de inhoud volgen, bouw vanuit de inhoud, vanuit de gezamenlijke visie. M.a.w.: de huisvesting dient de ruimte en mogelijkheden te bieden om de inhoudelijke ambities uit de onderwijsvisie te realiseren, denk bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van klassikaal onderwijs naar gepersonaliseerd leren;
- “Hand in hand”: het geheel is meer dan de som der delen. Er is sprake van synergie en door nauwe samenwerking realiseren de organisaties samen een kwalitatief hoger voorzieningenniveau. Waar mogelijk maakt men gebruik van elkaars ruimten”;
- “Krimpbestendig”.

Na afronding van Stap 1 zijn beschikbaar:

- a. ‘Activiteitenplan en werkplan campus’ ter uitvoering van de onderwijsvisie met concrete doelen en opbrengstverwachtingen:
  - inhoudelijke, organisatorische en financiële verankering in het beleid en de uitvoering van de betrokken scholen en organisatie(s);
  - activiteiten gericht op het verbeteren van ontwikkelkansen voor kinderen op cognitief, sociaal-emotioneel en fysiek gebied;
  - een aansluitend aanbod voor- , tijdens en na schooltijd voor kinderen, ouders en buurt;
  - een vastgestelde doorgaande lijn tussen voorschoolse periode, basis- en voortgezet onderwijs met een heldere procedure ten aanzien van een (warme) overdracht van kinderen.
- b. Globaal inhoudelijk, functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen en vlekkenplan voor de campus met als basis het activiteiten- en werkplan en de ruimtelijke normeringen van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Texel:
  - inhoud vertalen in ruimte: de gezamenlijke visie, maar ook de visie van elke partner op de kerntaken wordt vertaald in een ruimtelijke visie;
  - multifunctionaliteit: visie op gezamenlijk beheer en multifunctioneel ruimtegebruik aan de hand van een door de werkgroep op te stellen relatieschema + een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling;
  - flexibiliteit - mogelijkheden voor toekomstige functies en voorzieningen openhouden;
  - locatiekeuze;
  - de mogelijkheden voor gebruik ruimten en voorzieningen in OSG De Hogeberg;
  - de buitenruimten;
  - concept beheersplan met betrekking tot gebruik, onderhoud en exploitatie;
  - gewenste eigendomsverhoudingen.
- c. Onderzoek financieringsbronnen en financieringsvormen;
- d. Een globale eerste financiële opzet campus/brede school, inclusief globale exploitatieraming;
- e. Een quickscan naar capaciteit, functionele (zijn de bestaande gebouwen geschikt te maken voor het toekomstige onderwijs & globale investeringsraming) & technische staat (inclusief de toekomstige onderhoudskosten) van de bestaande onderwijsgebouwen.

Op basis van de uitkomsten van fase 1 en Fase 2 stap 1 vindt bij partijen medio december 2015 de eerste besluitvorming plaats. Onderwijskundige zaken (verantwoordelijkheid schoolbesturen) en huisvesting (verantwoordelijkheid schoolbesturen en gemeente). Er is dan zicht op de ambities en de eerste financiële vertaling daarvan.

Stap 1 wordt afgesloten met een intentieverklaring.

STAP 2 - FINANCIËN, BESLUITVORMING EN CONTRACTVORMING (januari t/m juli 2016)

Financiën:

Financiële vertaling Campus aan de hand van kengetallen op basis van het in fase 2 opgestelde globaal inhoudelijk, functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen.

Na afronding van fase 2 zijn de navolgende financiële (haalbaarheids-)analyses beschikbaar:

- a. financiering samenwerking en activiteiten;
- b. financiering bouwkosten huisvesting;
- c. financiering beheer en exploitatie (Voorwaarde: een sluitende meerjarige financieringsopzet. De kostenposten voor de scholen, eventuele instellingen en de gemeente worden afzonderlijk in beeld gebracht);
- d. (financiële) consequenties vrijkomende onderwijsgebouwen;

Opstellen evaluatieplan;

Dit plan voorziet in een evaluatie ten aanzien van proces, realisatie en gebruik nadat de campus een jaar in gebruik is. Zijn de concrete doelen en opbrengstverwachtingen uit het activiteiten- en werkplan gehaald?

Besluitvorming 2e kwartaal 2016:

Op basis van de uitkomsten van stap 1 en 2 vindt bij de betrokken partijen definitieve besluitvorming plaats: 'Go or No go'. Onderwijskundige zaken (verantwoordelijkheid schoolbesturen) en huisvesting (verantwoordelijkheid schoolbesturen en gemeente). Hierbij wordt de bestaande projectstructuur tegen het licht gehouden en zo nodig aangepast, en worden de concrete vervolgstappen en het tijdpad voor fase 3 uitgewerkt. Ook wordt het bouwheerschap vastgelegd.

Stap 2 wordt afgesloten met een realisatieovereenkomst, inclusief de contractvorming voor de exploitatie- en beheerfase.

FASE 3 (Start in 2016)

STAP 1 - BOUWEN OP PAPIER

Centrale begrippen in deze stap zijn het programma van eisen (PVE), selectie ontwerpende partijen/adviseurs het voorlopig ontwerp (VO), het definitief ontwerp (DO) het Bestek en het definitieve Beheerplan.

STAP 2 - BOUWEN IN DE PRAKTIJK

In de laatste stap van het bouwproces wordt het project aanbesteed aan een aannemer.

STAP 3 - OPLEVERING

De oplevering van het gebouw en overdracht aan de eigenaar of beheerorganisatie vormen het eindpunt van het realisatieproces.

FASE 4

Deze fase betreft de een evaluatie aan de hand van het evaluatieplan als bedoeld onder Fase 2 stap 2.

Bijlage:

Visie Onderwijs: "Passend Thuis nabij Onderwijs" (november 2013);

Stuurgroep Ontwikkeling Onderwijs Texel, 13 maart 2014

Bijlage 6: Kenmerken per school

Professionele cultuur: leren van en met elkaar, team met lef

Breed aanbod in thema's, MI en 21^e eeuwse vaardigheden, expertise uit omgeving

Brede inzet van ICT door leerling en leerkracht

Samenwerkingschool in fris en mooi gebouw

Inzet coöperatieve werkvormen en samenwerking in tweetallen

Oudergesprekken met kind over zijn ontwikkeling

Gouden driehoek: leerkracht-leerling-ouders

Podium

Dorpschool: samenwerking jong-oud

Ruime hal voor leren en spelen

VLIEKOTTER
onderscheidende kenmerken

Professionele leergemeenschap: dagelijkse feedback leerlingen en leerkrachten

Er wordt ruimte gefaciliteerd om te analyseren, te experimenteren en te evalueren.

Kind is eigenaar van het leerproces

Kindgesprekken: "wat wil je leren?"

Dorpsschool: belangrijk in de buurt, hoge betrokkenheid

Zorg om elkaar

Van en met elkaar

Zelfstandig werken

PBS/vreedzame school

Werken in combinatieklassen

Geen portfolio

Taakgerichtheid

Plusprogramma's

BRUINVIS
onderscheidende kenmerken

Ontwikkeling met duidelijk accent op cognitie

Methode als basis, sturend aanbod door de hele school, met ruimte voor eigen inbreng van de leerlingen

PBS

Structuur en voorspelbaarheid

Basisgroepen, differentiatie op 3 niveaus

Flexibiliteit in onderwijsvisies/vernieuwingen wat past in visie en missie van de Jozefschool

ICT: laptops, Ipads, 3d-printer, inzet vanaf groep 1

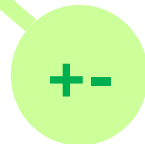
Sterke ouderbetrokkenheid: ouders als partner

21^e eeuwse vaardigheden

Vreedzame school

Groepsoverstijgend: techniek, lezen, ICT

IGDI-werkvormen

JOZEF SCHOOL
onderscheidende kenmerken

Betekenisvol

Passend

Duurzaam

Natuurschool

Het kind in de leerling > totale ontwikkeling

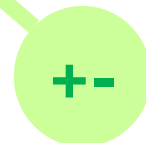
Natuurlijk leren

Van verschillen kun je leren: groepsdoorbrekend (ateliers, thematisch
> methode ondergeschikt)

Rekenen, taal en lezen volgens methodes

21^e eeus leren

Loslaten leerstofjaarklassensysteem

THIJSSESCHOOL
onderscheidende kenmerken

Antroposofisch visie geïntegreerd met onderwijsvisie

Meervoudige intelligentie: cognitieve en motorische vaardigheden en sociaal emotionele ontwikkeling krijgen evenveel zwaarte. Hoofd, hart, handen.

Op een kunstzinnige manier vanuit beleving verbinding zoeken met de lesstof.

Ontwikkeling van de persoonlijkheid in de breedste zin van het woord

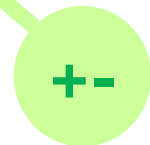
Computers vanaf groep 6

Vakleerkrachten euritmie, koorzang, handwerken

Engels vanaf groep 1

Bewegen op muziek

Inzet ouders

STELLA MARIS
onderscheidende kenmerken

Eigenaarschap bij het team

Van leerling in de klas naar leerling in de school: werken in units

Leerpleinen: korte instructie, effectief werken

Presenteren is een belangrijke vaardigheid

Instructietijd=100%instructie (goede kennis leerlijn vereist)

De werkplek is de leerplek voor leerkrachten

Niet alleen leerkrachten, ook andere volwassenen spelen een rol in school

Loslaten van methode; leerdoelen centraal

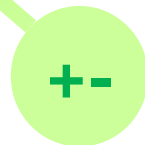
Weektaak: interessegericht onderwijs

Leerlingen weten hoe ze leren en daar is de school op ingericht

Leerkrachten: verantwoordelijk met en voor elkaar

Alle leerkrachten kennen alle leerlijnen

LUBERTISCHOOL
onderscheidende kenmerken

Werken met Jay Marino databord -doelen op korte termijn

Blijven ontwikkelen, doelen uit klas of team

Inzet op taakgerichte werksfeer (leerling stelt eigen doelen,
leerkracht stelt eigen doelen)

Rol van de leerling: zelf doelen bepalen

Gesprekken ouder-leerling-leerkracht (gouden driehoek)

Dorpschool met open blik op de wereld

Inzet op 21^e eeuwse vaardigheden

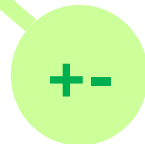
Vreedzame school

Werken met het didactisch groepsoverzicht als basis

ICT als middel

IGDI- model

Coöperatieve werkvormen

DURPERHONK
onderscheidende kenmerken

“je doet er toe” over alle lagen

Kleinschaligheid: weinig kinderen per leerkracht

Veel oppervlakte per kind

Leerkrachten zijn Master Sen

Teamgeest

Duidelijke structuur

Aandacht voor individuele leerling

Inrichting rustig en functioneel

Samenwerking met Fontein

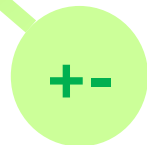
Iedereen voelt zich welkom

Zeer hoge ouder betrokkenheid en participatie

methode

Combinatiegroepen: alle leeftijden bij elkaar

KOMPASSCHOOL
onderscheidende kenmerken

Thematisch onderwijs

Waarden vanuit christelijk geloof

Vreedzame school

Ontdekkend leren

Engelse les vanaf groep 1

Werken in combinatieklassen

Ouder-kind-leerkracht gesprekken

Kindgericht: kind leert zelf doelen stellen

Inplannen weektaak: doorgaande lijn leren plannen
(taakbord, dagtaak, weektaak) > kinderen worden
voorbereid op zelfstandig werken

Groepsdoorbroken onderwijs

21^e eeuwse vaardigheden

Gebruik ICT

IGDI-model

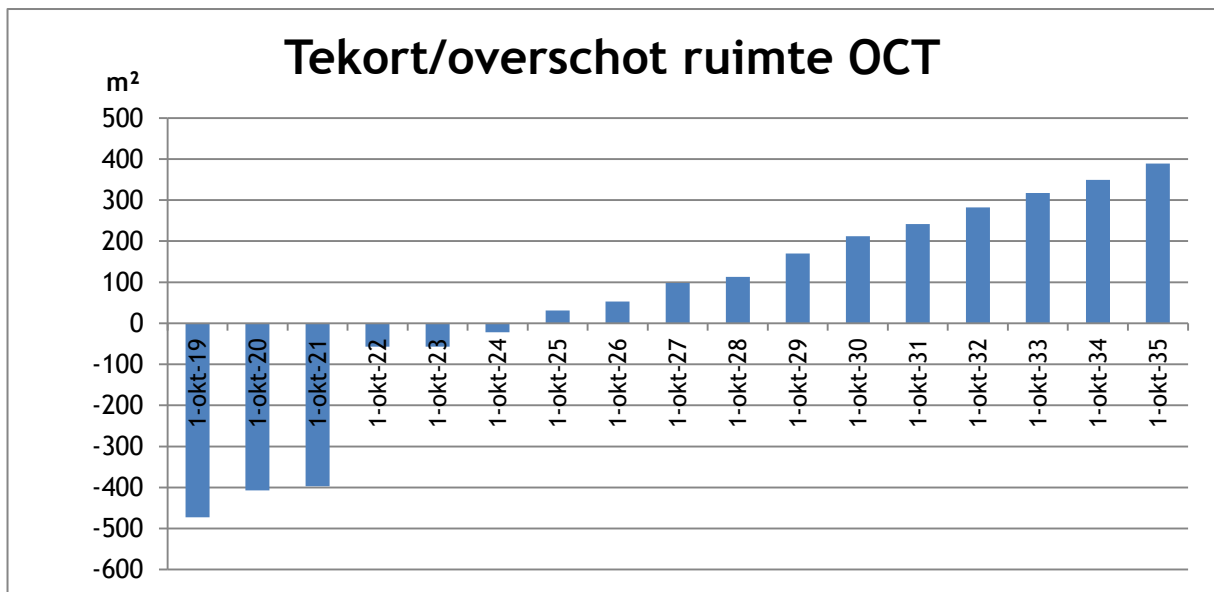
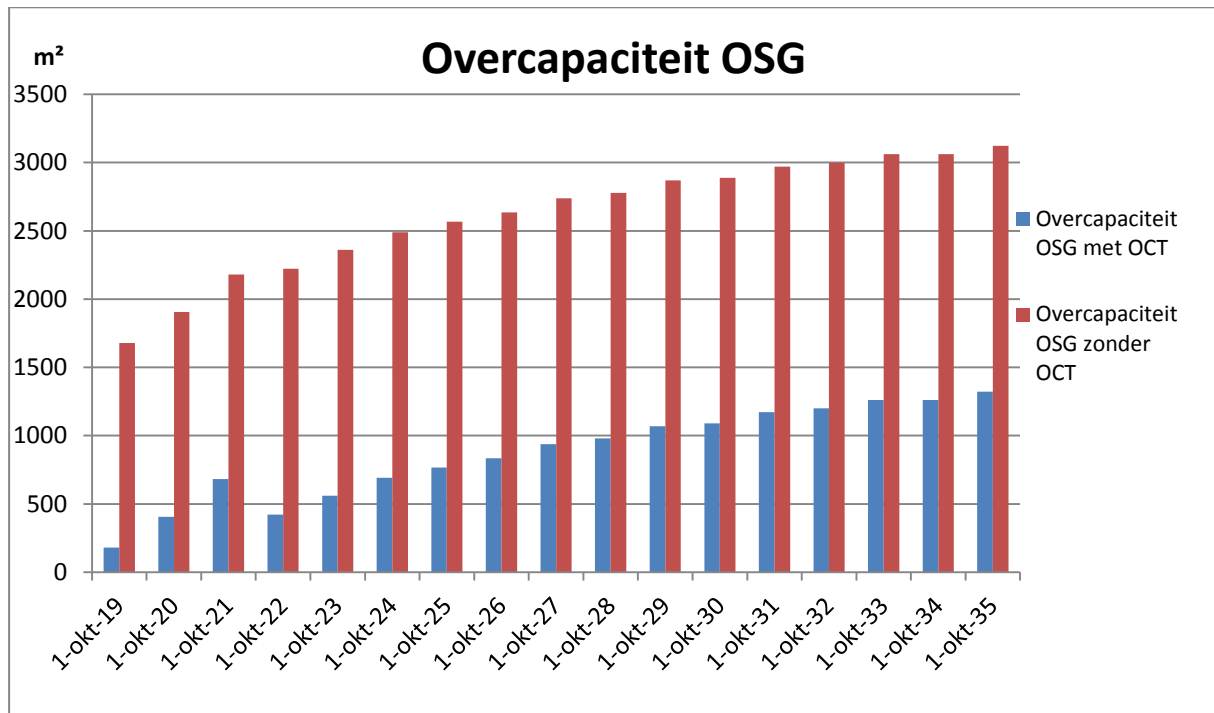
Coöperatieve werkvormen

Feedback geven en ontvangen door leerkrachten en leerlingen

DE FONTEIN
onderscheidende kenmerken

Bijlage 7: verloop overcapaciteit / ruimte tekort

NB: Het ruimtetekort van het OCT in de schooljaren 2019/2020 tot en met 2021/2022 wordt opgevangen door het plaatsen van tijdelijke huisvesting. Vanaf het schooljaar 2022/2023 wordt die benodigde ruimte ingepast in de OSG.

